Cirkevná spojená škola sv. Martina

Organizačná zložka: Cirkevná základná umelecká škola sv. Martina

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Vzdelávací program:	**Školský vzdelávací program – Cirkevná základná umelecká škola sv. Martina**
Vyučovací jazyk:	slovenský
Študijná forma:	denná
Druh školy:	základná umelecká škola

Predkladateľ:

Názov školy:	**Cirkevná spojená škola sv. Martina**
Adresa:	Školská ul., 930 41 Hviezdoslavov
IČO:	54303036
Riaditeľ školy:	PaedDr. Veronika Dropčová, PhD.
Kontakt:	info@csshviezdoslavov.sk

Zriaďovateľ:

Názov:	**Rímskokatolícka cirkev, Bratislavská arcidiecéza**
Adresa:	Špitálska 7, 814 92 Bratislava
Kontakt:	Mgr. Viera Kyselicová, riaditeľka školského úradu, 02/ 57 20 06 10
e-mail:	kyselicova@abuba.sk

Hviezdoslavov, 10.1.2022

Podpis riaditeľky školy:

Obsah

1 Všeobecná charakteristika školy 9
1.1 Poslanie školy 9
1.2 Vízia školy 10
1.2.1 Hodnotový princíp školy 10
1.3 1.3 Dlhodobé ciele 10
1.3.1 Špecifické ciele jednotlivých odborov 11
1.3.2 Prostriedky na dosiahnutie stanovených cieľov 12
1.4 Materiálno – technické a priestorové podmienky 12
1.5 Finančné zabezpečenie výchovno-vzdelávacieho procesu 13
1.6 Organizácia školského roka 13
1.7 Podmienky bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní 13
1.7.1 Škola ako životný priestor 13
1.8 Spolupráca s rodičmi a inými subjektmi 14
2 Charakteristika školského vzdelávacieho programu 14
2.1 Zameranie školy a stupeň vzdelania 15
2.1.1 Medzinárodná klasifikácia vzdelávania ISCED 16
2.1.2 Stupeň vzdelania ISCED 1B 16
2.1.3 Stupeň vzdelania ISCED 2B 16
2.1.4 Profil absolventa 17
2.2 Organizácia štúdia a prijímacieho konania 17
2.2.1 Prípravné štúdium 18
2.2.2 Základné štúdium 19
2.2.3 Prvý stupeň základného štúdia 19

2.2.4 Štúdium s rozšíreným počtom vyučovacích hodín (rozšírené štúdium) 19
2.2.5 Skrátené štúdium 20
2.2.6 Štúdium pre dospelých 20
2.2.7 Postup do vyššieho ročníka 20
2.2.8 Ukončenie a prerušenie štúdia 20
2.2.9 Počty žiakov v triedach (skupinách) 21
2.2.10 Časová dotácia vyučovania 21
2.2.11 Voliteľné predmety 22
2.3 Personálne zabezpečenie 23
2.3.1 Pedagogické stratégie 23
3 Vnútorný systém kontroly a hodnotenia 23
3.1 Hodnotenie vzdelávacích výsledkov práce žiakov 24
3.1.1 Klasifikácia predmetov 24
3.2 Vnútorný systém kontroly a hodnotenia zamestnancov 26
3.3 Hodnotenie školy 27
4 HUDOBNÝ ODBOR 28
4.1 Profil absolventa 29
4.2 HRA NA KLAVÍRI 31
4.2.1 1. ročník, 1. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 1 B. 35
4.2.2 2. ročník, 1. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 1 B. 37
4.2.3 3. ročník, 1. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 1 B. 40
4.2.4 4. ročník, 1. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 1 B. 42
4.2.5 1. ročník, 2. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 2 B. 44
4.2.6 2 . ročník, 2. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 2 B 45

4.2.7 3 . ročník, 2. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 2 B 47

4.2.8 4 . ročník, 2. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 2 B 49

4.2.9 1. ročník II. stupňa základného štúdia 51

4.2.10 2. ročník II. stupňa základného štúdia 53

4.2.11 3. ročník II. stupňa základného štúdia 54

4.2.12 4. ročník II. stupňa základného štúdia 55

4.2.13 1. ročník štúdia pre dospelých 57

4.2.14 2. ročník štúdia pre dospelých 58

4.2.15 3. ročník štúdia pre dospelých 60

4.2.16 4. ročník štúdia pre dospelých 61

4.3 HRA NA SLÁČIKOVÝCH NÁSTROJOCH 63

4.3.1 Profil absolventa 63

4.4 HRA NA HUSLIACH 64

4.4.1 1. ročník, 1. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 1 B. 65

4.4.2 2. ročník, 1. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 1 B. 66

4.4.3 3. ročník, 1. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 1 B. 68

4.4.4 4. ročník, 1. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 1 B. 69

4.4.5 1. ročník, 2. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 2 B. 71

4.4.6 2. ročník, 2. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 2 B. 72

4.4.7 3. ročník, 2. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 2 B. 74

4.4.8 4. ročník, 2. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 2 B. 75

4.4.9 1. ročník druhého stupňa 77

4.4.10 2. ročník druhého stupňa 77

4.4.11 3. ročník druhého stupňa 78

4.4.12 4. ročník druhého stupňa 79

4.4.13 1. ročník druhého stupňa (bez absolvovania I. stupňa) 80

4.4.14 2. ročník druhého stupňa (bez absolvovania I. stupňa) 81

4.4.15 3. ročník druhého stupňa (bez absolvovania I. stupňa) 82

4.4.16 4. ročník druhého stupňa (bez absolvovania I. stupňa) 83

4.4.17 1. ročník štúdia pre dospelých 84

4.4.18 2. ročník štúdia pre dospelých 85

4.4.19 3. ročník štúdia pre dospelých 86

4.4.20 4. ročník štúdia pre dospelých 87

4.5 HRA NA ALTOVEJ A SOPRANINOVEJ ZOBCOVEJ FLAUTE 88

4.5.1 1. ročník, 2. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 2 B. 89

4.5.2 2. ročník, 2. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 2 B. 90

4.5.3 3. ročník, 2. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 2 B. 93

4.6 HRA NA TRÚBKE 97

4.6.1 Prvý ročník, 1. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 1 B 98

4.6.2 Druhý ročník, 1. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 1 B 99

4.6.3 Prvý ročník, 2. časť I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 2 B 101

4.6.4 Prvý ročník, 2. časť I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy ISCED 2 B 103

4.6.5 Druhý ročník, 2. časť I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy ISCED 2 B 104

4.6.6 Druhý ročník, 2. časť I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 2 B

105

4.6.7 Tretí ročník, 2. časť I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 2 B 107

4.6.8 Tretí ročník, 2. časť I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 2 B 108

4.6.9 Štvrtý ročník, 2. časť I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 2 B 110

4.6.10 Štvrtý ročník, 2. časť I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 2 B 111

4.6.11 2. ročník, II. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy - trúbka.....114

4.6.12 3. ročník, II. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy - trúbka.....115

4.6.13 4. ročník, II. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy - trúbka.....116

4.6.14 1. ročník štúdium pre dospelých základnej umeleckej školy - trúbka.....117

4.6.15 2. ročník štúdium pre dospelých základnej umeleckej školy 118

4.6.16 3. ročník štúdium pre dospelých základnej umeleckej školy - trúbka.....119

4.6.17 4. ročník štúdium pre dospelých základnej umeleckej školy - trúbka.....120

4.7 HRA NA GITARE 122

4.7.1 Prípravné štúdium 122

4.7.2 1. ročník , 1. časť, ISCED 1 B 123

4.7.3 2. ročník , 1. časť, ISCED 1 B 125

4.7.4 3. ročník , 1. časť, ISCED 1 B 127

4.7.5 4. ročník, 1. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 1 B 129

4.7.6 1. ročník , 2. časť, ISCED 2 B 131

4.7.7 2. ročník , 2. časť, ISCED 2 B 133

4.7.8 3. ročník , 2. časť, ISCED 2B 135

4.7.9 4. ročník , 2. časť, I. stupeň ISCED 2 B 137

4.7.10 2. ročník II. stupňa základného štúdia a štúdia pre dospelých 141

4.7.11 3. ročník II. stupňa základného štúdia a štúdia pre dospelých 141

4.7.12 4. ročník II. stupňa základného štúdia a štúdia pre dospelých 142

4.8 HUDOBNÁ NÁUKA 142

4.8.1 Prípravné štúdium PHV 143

4.8.2 1. ročník - Primárny stupeň vzdelávania - I. stupeň základného štúdia, ISCED 1 B ... 145

4.8.3 2. Ročník - Primárny stupeň vzdelávania - I. stupeň základného štúdia, ISCED 1 B .. 146

4.8.4 3. Ročník - Primárny stupeň vzdelávania - I. stupeň základného štúdia, ISCED 1 B .. 147

4.8.5 4. Ročník - Primárny stupeň vzdelávania - I. stupeň základného štúdia, ISCED 1 B .. 148

4.8.6 Nižšie sekundárne vzdelanie, 1. roč. 2. časť (ISCED 2 B) 5. ročník 150

4.8.7 Nižšie sekundárne vzdelanie, 2. roč. 2. časť (ISCED 2 B) 6. ročník 151

4.8.8 Nižšie sekundárne vzdelanie, 3. roč. 2. časť (ISCED 2 B) 7. ročník 152

5 LITERÁRNO-DRAMATICKÝ ODBOR 154

1 Všeobecná charakteristika školy

Umelecké školstvo predstavuje ucelenú sústavu výchovy a vzdelávania, ktorá umožňuje mladej generácii rozvíjať svoje nadanie. Základná umelecká škola poskytuje základné umelecké vzdelanie a predstavuje základný článok v umeleckom školstve.

Základná umelecká škola ako súčasť Cirkevnej spojenej školy sv. Martina v Hviezdoslavove (ďalej CZUŠ) nie je v súčasnosti plnoorganizovanou školou, nakoľko má tieto odbory:

- hudobný,
- literárno – dramatický

V budúcnosti plánujeme vyučovanie rozšíriť o odbor Audiovizuálnej multimediálnej tvorby a výtvarný odbor. Vo výhľade desiatich rokov by sme chceli dosiahnuť výuku v plnoorganizovanej CZUŠ.

Aktivity CZUŠ budú sústredené najmä v hlavnej budove školy s predpokladanými presahmi do miestneho kultúrneho domu, ako aj exteriérových akcií.

1.1 Poslanie školy

Cirkevná základná umelecká škola Sv. Martina v Hviezdoslavove (ZUŠ) so svojimi špecifickými vzdelávacími a kultúrno-výchovnými cieľmi, obsahom a organizáciou vzdelávania zastáva významné miesto školy s významným kultúrnovýchovným poslaním. Poukazuje na umenie, ktoré ako také dáva mladému človeku širokú škálu možností pre aktívnu umeleckú činnosť, ale aj „učí“ ako racionálne využiť svoj voľný čas a tým nepriamo pôsobí na jeho rozvoj, formovanie osobnosti a tiež kultivuje jeho vnútorný a vonkajší svet.

Hlavným cieľom výchovno-vzdelávacej práce na všetkých stupňoch vzdelávania je upriamiť prácu celého pedagogického kolektívu pri plnení učebných plánov a osnov, tak aby bol dosiahnutý jeho zmysel a cieľ t. j. výchova umením ako formovanie osobnosti žiaka a k umeniu, ako schopnosť nielen tvoriť, ale vedieť aj prijímať. Poslaním vzdelávania v základnej umeleckej škole nie je len príprava žiaka na ďalšie štúdium a profesionálnu dráhu, ale aj komplexné pôsobenie vzdelávacieho

procesu na jedinca v oblasti estetickej výchovy . Cieľom je naučiť pozorovať, vnímať, hodnotiť estetické i umelecké javy, podnietiť, aktivizovať a kultivovať umelecké a estetické potreby, a súčasne rozvíjať

záujmy, aktívny vzťah k pozitívnym hodnotám spoločnosti, tvorivému mysleniu i činnosti. Pomáhať žiakom vytvárať si vlastný hodnotový systém a pomocou tvorivého učenia vychovať umením človeka, ktorý bude žiť v harmónii so svojím okolím.

1.2 Vízia školy

Moderná Základná umelecká škola, v ktorej je úspešný každý žiak i učiteľ, otvorená pre každého a kedykoľvek, s aktívnou medziodborovou spoluprácou a mimoškolskou umeleckou činnosťou s príslušným materiálno- technickým vybavením spĺňajúcim súčasné kritériá pre umelecké vzdelávanie.

1.2.1 Hodnotový princíp školy

Základom práce CZUŠ je rešpektovanie kresťanských hodnôt a ich ďalšie uplatnenie vo výchovno-vzdelávacom procese. K etickým prioritám vzdelávania na našej škole patrí najmä:

- úcta človeka k človeku a identite každého jedinca
- rešpektujeme ľudské práva a práva dieťaťa
- uznávame slobodu a zodpovednosť človeka
- umelecké vzdelávanie formou umením k umeniu
- podporujeme vzájomnú spoluprácu a tvorivé úsilie
- omyly považujeme za prirodzený jav – učíme sa aj chybami (chyba nie je vina)
- podporujeme atmosféru vzájomnej dôvery a pomoci
- reflexia a sebareflexia je pre nás cesta k osobnému rastu
- otvorená škola pre všetkých a všetky vekové kategórie so záujmom o umelecké vzdelávanie

1.3 1.3 Dlhodobé ciele

Cieľom je naučiť interpretovať, tvoriť, pozorovať, vnímať a hodnotiť estetické i umelecké javy, podnietiť, aktivizovať a kultivovať umelecké a estetické potreby, a súčasne rozvíjať záujmy, aktívny vzťah k pozitívnym hodnotám spoločnosti, tvorivému mysleniu i činnosti. Od hlavných úloh školy a cieľového programu sa odvíjajú hlavné úlohy predmetových komisií, ktoré cez

umeleckú radu, vedúcich jednotlivých oddelení prestupujú do ostatných oblastí fungovania školy, medzi všetkých aktérov, ktorí zabezpečujú výchovno-vyučovací proces a celú školskú kultúru:

- zviditeľnenie umeleckého vzdelávania a činností školy v rámci samosprávy, verejnej správy, metodických orgánov, mesta, cirkvi, okolia a regiónu i v zahraničí
- vzájomná spolupráca medzi jednotlivými oddeleniami pri realizovaní umeleckých projektov
- presadzovanie demokratického štýlu riadenia pedagogickej práce a humánnych

interpersonálnych vzťahov s využitím efektívnej komunikácie a motivácie pedagógov

- spolupráca a modelovanie interpersonálnych vzťahov s okolím
- dodržiavanie zákonnosti a profesionálnej etiky
- zabezpečovanie finančných a materiálnych zdrojov
- vzdelávanie pedagogických zamestnancov vo všetkých oblastiach
- rozvíjať náboženskú, environmentálnu, estetickú a protidrogovú výchovu
- pružná, flexibilná a praktická spolupráca – vedúci odborov, vedúci predmetových komisií, umeleckej rady so vzájomnou interakciou všetkých aktérov školy

1.3.1 Špecifické ciele jednotlivých odborov

V hudobnom odbore klásť väčší dôraz na domácu prípravu, vyhľadávať a zaradiť disponovaných žiakov na drevené a plechové dychové nástroje, sledovať záujem o problematiku výučby hry na klávesových nástrojoch s cieľom uspokojiť záujem žiakov, zábavnou formou sprostredkovať vedomosti z hudobnej náuky, využívať všeobecnú hudobnosť, zdôrazňovať základné rytmické a harmonické cítenie, schopnosť orientovať sa aj v súčasných oblastiach hudobnej kultúry (jazz, populárna hudba, gospel a i.)

V literárno-dramatickom odbore dávať priestor žiakov podľa ich individálnych možností a schopností, tak, aby boli integrálnou a platnou súčasťou divadelného organizmu.

Vo všetkých odboroch vyučovanie prispôsobovať dobe , vývojovým trendom a dôkladne pripravovať talentovaných žiakov na ďalšie odborné štúdium na stredné a vysoké školy. Zúčastňovať sa so žiakmi súťaží, prehliadok a festivalov organizovaných Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu (MŠVVaŠ), ako aj inými organizáciami a na zaktivovanie väčšieho počtu žiakov organizovať školské

súťaže. Naučiť všetkých frekventantov školy pozorovať a vnímať umelecké javy a tiež podnecovať, aktivizovať a kultivovať umelecké prejavy. Vytvárať spoločné umelecké projekty s využitím práce viacerých odborov, s dôrazom na posilňovanie medziodborových vzťahov a komplexné estetické pôsobenie. Poskytovať pomoc a spolupracovať so záujemcami o umelecké aktivity. Pôsobenie školy prostredníctvom elokovaných pracovísk a spoluprácou rozširovať aj do okolitých obcí organizovaním koncertov a kultúrnych vystúpení.

1.3.2 Prostriedky na dosiahnutie stanovených cieľov

- sústavne vzdelávať a rozširovať obzor žiaka v odbornej umeleckej úrovni, ale i komunikačno-ľudskej
- klásť dôraz na zaujímavosť vyučovania pre žiaka a na zážitkovú sféru
- rozvíjať kreatívne myslenie, emočnú inteligenciu a tým pestovať zmysel pre dobro a krásu
- budovať v žiakovi hodnotový systém, usmerňovať k vyšším duchovným hodnotám a tým usmerňovať jeho estetickú orientáciu
- zohľadňovať nové trendy vo vývoji v umení a vedieť ich následne aplikovať v praxi
- rozvíjať kľúčové spôsobilostí primerane veku žiaka, zmysluplné základné vedomosti i znalosti a tým vypestovať základ pre záujem o celoživotné vzdelávanie
- upevňovať povedomie národného a svetového kultúrneho dedičstva

1.4 Materiálno – technické a priestorové podmienky

Podmienky na uskutočňovanie vzdelávacieho programu sú primerané priestorovým možnostiam pridelených budov do správy školy a finančným prostriedkom poskytnutých zriaďovateľom formou rozpočtu. V spolupráci so zriaďovateľom školy a Rodičovským združením sa vo všetkých objektoch v správe školy zabezpečuje priestorové a materiálne vybavenie výchovno-vyučovacieho procesu, technická úroveň budov a zariadení, rekonštrukcia a údržba uskutočňovaná tak, aby nenarušila priebeh vyučovania, s dôrazom na hospodárne vynakladanie finančných prostriedkov. Priebežne sa doplňuje a obnovuje inventár školy, učebné pomôcky a tiež vykonáva ich údržba tak aby boli v súlade so základným materiálno-technickým a priestorovým zabezpečením výchovno-vzdelávacieho procesu Štátneho

vzdelávacieho programu.

1.5 Finančné zabezpečenie výchovno-vzdelávacieho procesu

Finančné zabezpečenie výchovno-vzdelávacieho procesu počas školského roka sa každoročne realizuje z rozpočtu školy schváleného zriaďovateľom školy na aktuálny a nasledujúci kalendárny rok. Jeho súčasťou sú aj príjmy mesačného príspevku na čiastočnú úhradu výdavkov na štúdium od žiakov alebo zákonných zástupcov žiakov (školné) ktoré sú príjmom zriaďovateľa školy.

Ďalšími mimorozpočtovými doplňujúcimi finančnými zdrojmi môžu byť finančné alebo materiálne sponzorské dary prípadne schválené dotácie na rôzne projekty či aktivity žiakov.

V neposlednom rade k zlepšeniu financovania školou organizovaných a mimoškolských aktivít žiakov, čiastočne aj vybavenia školy a spotrebného materiálu prispieva spolupráca s Občianskym združením.

1.6 Organizácia školského roka

Organizácia školského roka bude prebiehať v súlade s pedagogicko-organizačnými pokynmi vydanými MŠVVaŠ pre aktuálny školský rok vrátane príloh a dodatkov so samozrejmým rešpektovaním cirkevných sviatkov a potrieb.

1.7 Podmienky bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

Všetci zamestnanci školy pravidelne absolvujú školenie o požiarnej ochrane, bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci aj prvej pomoci. Pravidelne sú tiež prevádzané kontroly bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, revízie elektrických a plynových zariadení, kotolní, hasiacich prístrojov, bleskozvodov, strojov a zariadení. Poučení sú aj žiaci prostredníctvom svojich triednych učiteľov. Zistené nedostatky odstraňujeme v najkratšom možnom čase.

1.7.1 Škola ako životný priestor

Aby sa žiaci, rodičia a všetci zamestnanci cítili čo najpríjemnejšie v priestoroch školy, kladieme veľký dôraz na čistotu a hygienu, estetické prostredie a bezpečnosť. Na informačných tabuliach a nástenkách majú možnosť pedagogickí i nepedagogickí zamestnanci, žiaci, rodičia a široká verejnosť nájsť informácie o škole, jej aktivitách, ale aj o kultúrnych podujatiach obce i regiónu. Snažíme sa vytvárať

atmosféru vzájomného porozumenia medzi žiakmi, žiakmi a pedagógmi, zamestnancami školy, medzi pedagógmi navzájom a rodičmi i širokou verejnosťou.

1.8 Spolupráca s rodičmi a inými subjektmi

Rodičovské združenie je neoddeliteľnou súčasťou ZUŠ zastúpené rodičovskou radou zloženou z predsedu a zástupcov rodičov jednotlivých tried ktorých zasadnutie s vedením školy sa koná štyrikrát do roka, alebo podľa potrieb školy. Spolupráca s rodičmi je nutná a prospešná pri riešení problémov, organizovaní akcií a zabezpečovaní materiálnych potrieb žiakov školy. Neustály záujem rodičov o prácu detí a ich výsledky v činnostiach, ktoré im ponúka škola, osobné kontakty s rodičmi, zverejňovanie všetkých výsledkov práce školy treba neustále rozvíjať a zlepšovať.

2 Charakteristika školského vzdelávacieho programu

Školský vzdelávací program hudobného a literárno-dramatického odboru sa vypracováva v súlade so Štátnym vzdelávacím programom (ŠVP) pre základné umelecké školy, ktorý je podľa školského zákona hierarchicky najvyšší cieľovo programový projekt vzdelávania, ktorý zahŕňa rámcový model absolventa, rámcové učebné plány, vzdelávacie štandardy, materiálno-technické a priestorové podmienky umeleckého vzdelávania. ŠVP umožňuje variabilné študijné programy, alternatívne metódy práce s venovaním pozornosti každému žiakovi, jeho zameraniu a individuálnym schopnostiam.

Školský vzdelávací program (ŠkVP) je zameraný na štandardné cieľové vedomostné požiadavky, ktoré sú rozvíjané prostredníctvom obsahu vzdelania. Je vypracovaný podľa princípu následnosti a kontinuity jednotlivých vzdelávacích stupňov ZUŠ. Uplatňuje sa prostredníctvom rôznych organizačných foriem a metód výučby. Umožňuje modifikáciu obsahu pre ZUŠ, taktiež vzdelávanie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.

Školský vzdelávací program dáva možnosť hodnotiť žiakov komplexne a viac sa zamerať na individuálne rozvíjanie osobného potenciálu žiakov. Škola dotvorila obsah vzdelávania podľa lokálnych podmienok a požiadaviek s dôrazom na kvalitu vzdelávania, verejnú reprezentáciu, spoluprácu a zviditeľňovanie vzdelávacích výsledkov školy.

Povinný obsah, podmienky a forma vzdelávania sa uvádzajú v platnom ŠVP.

Obsah vzdelávania stanovený pre základné umelecké školy a jeho dodržanie je nutné a potrebné, ale

kľúčovým pre dosiahnutie cieľa zostáva prepojenie výchovno-vyučovacích zámerov, výsledkov a aktivít s vonkajšími a vnútornými vplyvmi na cieľový program školy, ktorý v sebe zahŕňa obsah, vyučovanie, organizáciu školy, prostredie a okolie vo vzájomnej interakcii so všetkými aktérmi základnej umeleckej školy. Výsledkom aktívnej činnosti je vždy určitý produkt, ktorý v sebe nesie stopy svojho tvorcu, jeho posolstvo, ale zároveň nesie aj hodnoty, ktoré vnímajú iní, preberajú ich a tvoria prepojenosť medzi históriou školy a súčasnosťou.

Hlavnou prierezovou témou je prezentácia výsledkov umeleckého vzdelávania na verejnosti formou účinkovania a výstav. S týmito činnosťami súvisí pohybové zvládnutie priestoru javiska, umelecký výkon, verbálna komunikácia a ich neoddeliteľný sprievodný jav tréma, ktorú reprezentujú rôzne formy pocitov (úzkosť, nevoľnosť, fyzická strnulosť a výpadky pamäti či reči). Na potlačenie trémy je potrebné posilňovanie osobnosti vo všetkých aspektoch a uvoľnenie, čo najlepšia príprava na umelecký výkon, skupinové účinkovanie a v neposlednom rade množstvo vystúpení s naberaním skúseností, nakoľko s pribúdajúcim vekom sa tréma uplatňuje vo väčšej miere. Žiaci majú možnosť každoročnej prezentácie svojich umeleckých výkonov.

2.1 Zameranie školy a stupeň vzdelania

Základná umelecká škola poskytuje základné umelecké vzdelanie podľa § 17 Školského zákona o výchove a vzdelávaní, pripravuje na štúdium odborov vzdelávania umeleckého vzdelávania v stredných školách a v konzervatóriách; pripravuje aj na štúdium na vysokých školách s pedagogickým alebo umeleckým zameraním. Svojimi špecifickými vzdelávacími a kultúrnovýchovnými cieľmi, obsahom a organizáciou umeleckého vzdelávania v značnej miere spĺňa atribúty školy s významným kultúrno-výchovným poslaním. Vytvára podmienky pre aktívnu umeleckú činnosť žiakov škôl a stáva sa tak významnou a zmysluplnou súčasťou programu výchovy a vzdelávania a účinným nástrojom úsilia proti negatívnym prejavom. Poskytuje umelecké vzdelávanie pre veľmi širokú vzorku záujemcov o štúdium, vo vekovom rozpätí detí predškolského veku až dospelých uchádzačov. Vzhľadom na špecifiká umeleckého vzdelávania si škola aj v súčasnosti zachováva rozsah svojej pôsobnosti tak ako v predchádzajúcom období. Väčšina žiakov navštevujúcich ZUŠ uplatní nadobudnuté vedomosti, zručnosti a návyky priamo v rámci záujmovej umeleckej činnosti alebo v individuálnej umeleckej tvorbe. ZUŠ poskytuje mnohým svojim žiakom v rámci základného štúdia základné umelecké vzdelanie v uvedených stupňoch, ktoré je východiskom pre ďalšie umelecké vzdelávanie. Z tohto dôvodu možno

chápať štúdium v ZUŠ ako prípravu mnohých žiakov pre ich profesionálne pôsobenie v oblasti umenia. Stupeň základného umeleckého vzdelania nenahrádza stupeň základného vzdelania podľa § 16 Školského zákona o výchove a vzdelávaní.

Stupeň základného umeleckého vzdelania získa žiak úspešným absolvovaním vzdelávacieho programu odboru vzdelávania v základnej umeleckej škole:

- **primárne umelecké vzdelanie** (ISCED 1B), ktoré získa žiak úspešným absolvovaním posledného ročníka vzdelávacieho programu pre prvú časť prvého stupňa základného štúdia - dokladom o získanom stupni vzdelania je záverečné vysvedčenie s doložkou ***„Žiak získal primárne umelecké vzdelanie“***
- **nižšie sekundárne umelecké vzdelanie** (ISCED 2B), ktoré získa žiak úspešným absolvovaním posledného ročníka vzdelávacieho programu pre druhú časť prvého stupňa základného štúdia - dokladom o získanom stupni vzdelania je záverečné vysvedčenie s doložkou ***„Žiak získal nižšie sekundárne umelecké vzdelanie“***

2.1.1 Medzinárodná klasifikácia vzdelávania ISCED

Základný stupeň umeleckého vzdelania, podľa International Standard Classification of Education (ISCED), poskytujú v Slovenskej republike základné umelecké školy (ZUŠ). V tejto súvislosti ide o primárne umelecké vzdelanie – 1B a nižšie sekundárne umelecké vzdelanie – 2B. Zároveň sú ZUŠ súčasťou sústavy základných a stredných škôl.

2.1.2 Stupeň vzdelania ISCED 1B

Po ukončení primárneho umeleckého vzdelania školy má žiak osvojené základy hudobnej, výtvarnej a tanečnej prvotnej gramotnosti, čím získal základy a osvojenie účinných techník pre rozvíjanie spôsobilostí. Váži si seba aj druhých ľudí, je spôsobilý ústretovo komunikovať a spolupracovať, je vnímavý k potrebám iných. Získal základy používania odborného jazyka a komunikácie v oblasti hudby a dramatického umenia.

2.1.3 Stupeň vzdelania ISCED 2B

Po ukončení nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelania ZUŠ má žiak upevnené osvojené základy hudobnej, výtvarnej, tanečnej a kultúrnej gramotnosti. Získal základy pre osvojenie účinných techník

(celoživotného) učenia sa a pre rozvíjanie spôsobilostí. Váži si seba aj druhých ľudí, je spôsobilý ústretovo komunikovať a spolupracovať, je vnímavý k potrebám iných. Používa odborný jazyk, prostredníctvom ktorého komunikuje v oblasti hudby, výtvarného a tanečného umenia.

2.1.4 Profil absolventa

Vypracovaný nový profil absolventa podmienila súčasná spoločenská klíma a nové inovačné trendy v oblasti edukácie. Absolvent CZUŠ Sv. Martina v Hviezdoslavove má porozumieť umeniu, chrániť umenie, jeho hodnoty a vytvárať hodnoty primerané veku dieťaťa prostredníctvom individuálnych a kolektívnych výstupov. Pôsobením umenia si formuje kultúrne správanie a vytvára vlastný hierarchický rebríček hodnôt. Má zvládnuť základnú technickú problematiku nástroja, spevu, tanca, výtvarného umeleckého prejavu. Má rozvinutú hudobnú pamäť, intonačné schopnosti a zmysel pre rytmickú a sluchovú predstavivosť, emočnú inteligenciu a kreatívne myslenie. Získané zručnosti, postoje a návyky vie využiť vo svojej inštrumentálnej, individuálnej a kolektívnej umeleckej príprave i praxi. Absolvent je spôsobilý ústretovo komunikovať a spolupracovať. Pri tvorivej činnosti prostredníctvom vlastnej fantázie uplatňuje získané vedomosti z oblasti hudobného, výtvarného a tanečného umenia. Pestuje hudobnosť, výtvarnú a tanečnú tvorivosť, ako vlastnosť osobnosti. Ako vzdelávacia inštitúcia sa nevzdávame ani úlohy výchovy, preto chceme, aby náš absolvent bol aj usilovný, svedomitý, samostatný a čestný.

2.2 Organizácia štúdia a prijímacieho konania

Základná umelecká škola organizuje prípravné štúdium, základné štúdium (I. a II. stupeň), štúdium s rozšíreným počtom vyučovacích hodín, skrátené štúdium a štúdium pre dospelých. Štúdium je záujmové a dobrovoľné, ktoré prebieha v popoludňajších hodinách formou kolektívneho a individuálneho vyučovania vo všetkých druhoch štúdia a umeleckých odboroch. Predpokladom pre prijatie uchádzačov o štúdium v základnej umeleckej škole je záujem o umelecké vzdelávanie, intonačné a rytmické cítenie, pohybový talent, predstavivosť a farebné cítenie.

Prijímacie skúšky uchádzačov na umelecké vzdelávanie do prípravného štúdia, základného štúdia a štúdia pre dospelých sa konajú spravidla v mesiaci máj alebo jún po minimálne mesiac vopred zverejnenom ozname o mieste, podmienkach a termínoch prijímacích skúšok. Riaditeľ školy môže po prerokovaní v pedagogickej rade školy vyhlásiť aj doplňujúce prijímacie skúšky na uvoľnené alebo

neobsadené miesta v jednotlivých študijných odboroch ktoré sa konajú spravidla po začiatku školského roka (najneskôr do 15.9.) alebo pred II. polrokom školského roka (najneskôr do 31.1.). Do všetkých druhov štúdia prijíma riaditeľ školy uchádzačov na základe prihlášky a posúdenia predpokladov na štúdium vo zvolenom umeleckom odbore. Podmienkou prijatia na základné štúdium a štúdium pre dospelých je splnenie požadovaných predpokladov v prípravnom štúdiu a úspešné vykonanie postupovej skúšky, alebo úspešné vykonanie prijímacej skúšky vo zvolenom umeleckom odbore pre základné štúdium alebo štúdium pre dospelých. Po skončení prípravného štúdia nevzniká žiakovi nárok na zaradenie do základného štúdia alebo štúdia pre dospelých. Na posúdenie študijných predpokladov uchádzačov o prijatie a zaradenie na štúdium zriaďuje riaditeľ školy minimálne trojčlennú prijímaciu komisiu a vymenúva jej členov pre každý umelecký odbor a študijné zameranie.

Veková hranica pre prijatie uchádzačov uvedená v Rámcových učebných plánoch pre ZUŠ je uvedená ako optimálna, odporúčaná nie však záväzná. Dokladom o prijatí alebo zaradení na štúdium je rozhodnutie riaditeľa školy vydané najneskôr do 30 dní od vykonania postupovej alebo prijímacej skúšky na základe návrhu prijímacej prípadne skúšobnej komisie menovanej riaditeľom školy pre každý študijný umelecký odbor/oddelenie. Toto rozhodnutie je konečné a nie je možné proti nemu podať odvolanie, ale uchádzač sa môže opakovane zúčastniť prijímacích skúšok. Zákonný zástupca žiaka / plnoletý žiak má možnosť výberu učiteľa, ak s tým vybraný učiteľ súhlasí.

2.2.1 Prípravné štúdium

- má najviac 2 ročníky
- je určené pre žiakov prvého stupňa základnej školy a pre talentované deti v predškolskom veku
- vzhľadom na to, že v prípravnom štúdiu sa diagnostikujú dispozície žiaka rozvíjajú sa jeho umelecké schopnosti s tým, že očakávaný výsledok nemusí byť vždy pozitívny, nezaručuje sa žiakovi postup do základného štúdia
- do základného štúdia postupujú iba žiaci, ktorí počas prípravného štúdia preukážu dostatočné umelecké nadanie, záujem a perspektívu ďalšieho umeleckého rozvoja
- úspešným vykonaním postupovej skúšky sú následne zaradení do ročníka základného štúdia príslušného umeleckého odboru na návrh skúšobnej komisie
- je možné zriadiť aj pre starších žiakov najviac v dĺžke jedného roka

- dokladom o ukončení prípravného štúdia je potvrdenie o jeho absolvovaní a rozhodnutie riaditeľa školy o zaradení/nezaradení do príslušného ročníka na návrh skúšobnej komisie

2.2.2 Základné štúdium

- základné štúdium sa člení na dva stupne
- **prvý stupeň (I. st.)** - má najviac 9 ročníkov
- **druhý stupeň (II. st.)** - má najviac 4 ročníky
- pre žiakov druhého stupňa ktorí neabsolvovali I. stupeň základného štúdia, možno zriadiť jednoročné prípravné štúdium
- pre druhý stupeň hudobného odboru je hudobná náuka povinný predmet pre žiakov, ktorí neabsolvovali I. stupeň základného štúdia hudobného odboru

2.2.3 Prvý stupeň základného štúdia

- prvý stupeň základného štúdia sa člení:
  - **na prvú časť**, ktorá má 4 ročníky a žiak po jeho úspešnom ukončení získa primárne umelecké vzdelanie – **ISCED 1B**
  - **na druhú časť**, ktorá má spravidla 4 ročníky ale najviac 5 ročníkov (VO) a žiak po jeho úspešnom ukončení získa nižšie sekundárne umelecké vzdelanie – **ISCED 2B**

2.2.4 Štúdium s rozšíreným počtom vyučovacích hodín (rozšírené štúdium)

- je určené žiakom, ktorí v základnom štúdiu preukážu mimoriadne nadanie a vynikajúce študijné výsledky a na základe úspešne vykonanej komisionálnej skúšky ich riaditeľ školy zaradí do tohto štúdia
- zaradenie žiaka do rozšíreného štúdia navrhuje triedny učiteľ, ktorý predkladá návrh riaditeľovi školy do 31. marca školského roka, ktorý predchádza školskému roku, v ktorom má byť žiak zaradený do rozšíreného štúdia
- žiak vykoná komisionálnu skúšku na zaradenie do rozšíreného štúdia pred skúšobnou komisiou a na základe jej návrhu vydá rozhodnutie riaditeľ školy o zaradení do rozšíreného štúdia ak žiak

zaradený do rozšíreného štúdia nespĺňa požiadavky štátneho vzdelávacieho programu, na návrh triedneho učiteľa ho možno preradiť do príslušného ročníka základného štúdia

2.2.5 Skrátené štúdium

- je určené žiakom, ktorí sa pripravujú na štúdium na stredných školách, konzervatóriách a vysokých školách pedagogického alebo umeleckého zamerania

2.2.6 Štúdium pre dospelých

- má najviac štyri ročníky
- je určené pre uchádzačov, ktorí chcú získať, doplniť si alebo rozšíriť umelecké vzdelanie
- pre žiakov štúdia pre dospelých ktorí neabsolvovali I. alebo II. stupeň základného štúdia, možno zriadiť jednoročné prípravné štúdium
- hudobná náuka je povinný predmet pre žiakov, ktorí neabsolvovali I. stupeň základného štúdia hudobného odboru

2.2.7 Postup do vyššieho ročníka

- do vyššieho ročníka postupuje žiak, ktorý dosiahne na konci druhého polroka alebo po opravných skúškach aspoň stupeň celkového hodnotenia prospel
- na návrh triedneho učiteľa/učiteľa hlavného predmetu možno mimoriadne nadaného žiaka po vykonaní postupových skúšok zo všetkých predmetov preradiť do vyššieho ročníka aj na konci prvého polroka školského roka (kontrahovanie)
- pri kontrahovaní žiak vykoná na konci školského roka komisionálnu skúšku za ročník, do ktorého bol zaradený na základe úspešne vykonanej komisionálnej skúšky k polroku školského roka (podľa príslušného ročníka - postupovú alebo záverečnú)

2.2.8 Ukončenie a prerušenie štúdia

- prípravné štúdium sa ukončuje postupovou skúškou
- prvá časť prvého stupňa základného štúdia, druhá časť prvého stupňa základného štúdia vrátane štúdia s rozšíreným počtom vyučovacích hodín a skráteného štúdia, druhý stupeň

základného štúdia a štúdium pre dospelých sa ukončujú záverečnou skúškou

- riaditeľ školy môže povoliť prerušenie štúdia zo závažných zdravotných dôvodov na základe lekárskeho potvrdenia/vyjadrenia a žiadosti zákonného zástupcu žiaka/plnoletého žiaka od prvého dňa mesiaca nasledujúcom po mesiaci v ktorom bola doručená žiadosť
- riaditeľ školy môže povoliť predčasné ukončenie štúdia pri závažných zdravotných dôvodoch žiaka na základe žiadosti zákonného zástupcu žiaka/plnoletého žiaka a lekárskeho potvrdenia/vyjadrenia posledným dňom mesiaca v ktorom bola doručená žiadosť s lekárskym potvrdením/vyjadrením
- riaditeľ školy môže povoliť predčasné ukončenie štúdia v odôvodnených prípadoch na základe žiadosti zákonného zástupcu žiaka/plnoletého žiaka posledným dňom mesiaca nasledujúcom po mesiaci v ktorom bola doručená žiadosť
- riaditeľ školy môže rozhodnúť o predčasnom ukončení štúdia (vylúčení zo štúdia) žiaka pri závažnom porušení školského poriadku
- riaditeľ školy môže rozhodnúť o predčasnom (mimoriadnom) ukončení štúdia žiaka v prípade neuhrádzania príspevku na čiastočnú úhradu nákladov spojených so štúdiom (školného)

2.2.9 Počty žiakov v triedach (skupinách)

- minimálne a maximálne počty žiakov v jednotlivých vyučovacích predmetoch individuálneho a skupinového vyučovania určujú Rámcové učebné plány pri splnení podmienok Základného materiálno-technického a priestorového zabezpečenia pre základné umelecké školy riaditeľ školy môže vo výnimočných prípadoch po prerokovaní v umeleckej rade schváliť úpravu minimálneho a maximálneho počtu žiakov v triedach podľa aktuálnych a individuálnych podmienok školy

2.2.10 Časová dotácia vyučovania

- minimálnu a maximálnu časovú dotáciu vyučovania žiakov v jednotlivých vyučovacích predmetoch individuálneho a skupinového vyučovania určujú Rámcové učebné plány platné pre základné umelecké školy
- riaditeľ školy môže po prerokovaní s umeleckou radou upraviť učebné plány niektorým žiakom

podľa ich schopností a záujmu a podľa regionálnych podmienok a potrieb školy v rozsahu 20% vo všetkých povinných vyučovacích predmetoch okrem hlavného predmetu a so zachovaním vyučovacieho predmetu hudobná náuka najmenej v rozsahu 2/3 hodinovej dotácie, t. j. v celkovom objeme ich časovej dotácie (okrem časovej dotácie hlavných predmetov) pre študijné zamerania v jednotlivých učebných plánoch využívaných školou

- riaditeľ školy môže na základe návrhu triedneho učiteľa zvýšiť časovú dotáciu hlavného predmetu žiakov jednoročného prípravného štúdia aj počas školského roka
- rozsah a využitie časovej dotácie voliteľných vyučovacích predmetov určuje riaditeľ školy
- vyučovacia hodina (vh) trvá 45 minút
- vyučovacie hodiny možno deliť: 1vh = 45´= 20´+ 25´= 1/2vh + 1/2vh;

  1,5 vh = 70´ = 35´+ 35´= 3/4 vh + 3/4 vh; alebo 1,5 vh = 45´+25´ = 1 vh + 1/2 vh;
- vyučovacie hodiny možno spájať - najviac však možno spojiť 3 vyučovacie hodiny v týždni
- časovú dotáciu 1,5 vh v 1.- 4. r. 1. č. I. st. hudobného odboru je nutné realizovať 2x do týždňa (len v prípade odôvodnenej žiadosti zákonného zástupcu žiaka je možné zadelenie 1x v týždni)
- po odučených 3 vh po sebe nasleduje minimálne 5 minútová prestávka ktorá nie je súčasťou pracovného času

2.2.11 Voliteľné predmety

- vyučovanie voliteľných vyučovacích predmetov a ich časovú dotáciu vo všetkých umeleckých odboroch a stupňoch štúdia zriaďuje a schvaľuje riaditeľ školy
- na návrh triedneho učiteľa môže riaditeľ školy schváliť v aktuálnom školskom roku zadelenie voliteľného predmetu pre žiakov ktorí spĺňajú kritéria učebných osnov a vzdelávacích štandardov v časovej dotácii podľa aktuálnych individuálnych a personálnych dispozícií školy
- výber vyučujúceho a schválenie časovej dotácie voliteľného predmetu je možný len s jeho súhlasom a následným schválením riaditeľom

2.3 Personálne zabezpečenie

Personálne zabezpečenie výchovno-vzdelávacieho procesu je vykonávané pedagogickými zamestnancami a ostatné súvisiace a neoddeliteľné činnosti existencie školy. CZUŠ v prvom školskom roku svojej existencie počíta so 7 pedagógmi. Z toho 6 pôsobí v hudobnom odbore a 1 v literárno-dramatickom. Vzhľadom na začiatok existencie našej CZUŠ nemôžeme hovoriť ešte o určitej profilácií či konsolidácií pedagogického zboru, to bude potrebovať predsa len dlhší čas.

2.3.1 Pedagogické stratégie

Kultúra školy je sociálnym javom, ktorý sa tvorí, buduje a mení v súvislosti s vnútornou a vonkajšou sociálnou rovinou fungovania školy, stratégiami vyučovania a výchovnovzdelávacieho procesu. Nasledovné stratégie tvorivého vyučovania ako systému, ktorého výsledkom je nový a hodnotný produkt v podobe prínosu pre žiakov, učiteľa a svet, a ktorého sa učiteľ pridržiava:

- učiť pomocou paradoxov, analógií a sledovania atribútov a vlastností predmetov, javov a vecí
- učiť žiakov výskumne pracovať, vidieť a chápať rozdiely, protiklady
- klásť provokatívne otázky
- používať príklady na zmenu, dynamiku, zvyky, obyčaje, rigiditu (strnulosť myslenia)
- umožniť žiakom hľadanie, bádanie, objavovanie, intuitívne vyjadrovanie
- rozvíjať tvorivé čítanie, písanie, počúvanie a videnie detí
- žiadať od detí hodnotenie situácií
- viesť deti k štúdiu životopisov a prác tvorivých ľudí
- budovať ich toleranciu k viac značnosti, viac zmyselnosti a viac významovosti

3 Vnútorný systém kontroly a hodnotenia

Vnútorný systém hodnotenia kvality je zameraný na 3 oblasti:

1. Hodnotenie žiakov
2. Hodnotenie pedagogických zamestnancov
3. Hodnotenie školy

3.1 Hodnotenie vzdelávacích výsledkov práce žiakov

Hodnotenie žiakov sa uskutočňuje v zmysle metodického pokynu č.21/2009-R z 22.12.2009/č.CD-2009-39402/44160-1:911/ https://www.minedu.sk/data/att/521.zip a vyhlášky Ministerstva školstva Slovenskej republiky zo 6.augusta 2008 o základnej umeleckej škole v znení neskorších zmien, doplnení a predpisov https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2008/324/20110901 ,

štvorstupňovým klasifikovaním. Slovným hodnotením žiakov budeme motivovať k lepším výkonom, lebo v prostredí vytvárania umenia je to najlepší spôsob ako podporiť kladnú motiváciu a dosahovanie dobrých výsledkov. Rozdielne a individuálne budeme pristupovať k hodnoteniu vzdelávacích výsledkov z dôvodu širšej vekovej škály, rôznorodosti umeleckých odborov a diferencovane pri vyučovaní hudobnej náuky, aby žiak nebol zbytočne frustrovaný známkami, ktoré pri vytváraní tvorivých umeleckých diel nie sú každodenne potrebné. Väčší dôraz budeme klásť na bližší kontakt s rodičmi a ich informovanosť o napredovaní žiaka, o jeho umeleckej aktivite a dosahovaných výsledkoch v danej umeleckej oblasti.

V prípade neúspechu pri zvládaní nových problémov budeme spolupracovať s rodičmi akou cestou ďalej postupovať. Našou snahou je, aby žiaci systematicky pracovali, pripravovali sa aj doma, navštevovali vyučovacie hodiny a pridržiavali sa pokynov vyučujúcich.

3.1.1 Klasifikácia predmetov

Prospech žiakov v jednotlivých predmetoch sa klasifikuje podľa štvorstupňovej klasifikačnej stupnice:

a) 1. stupeň - výborný
b) 2. stupeň - chválitebný
c) 3. stupeň - uspokojivý
d) 4. stupeň - neuspokojivý

Celkové hodnotenie žiaka na konci prvého a druhého polroka sa vyjadruje slovne :

a) prospel s vyznamenaním
b) prospel
c) neprospel

Žiak prospel s vyznamenaním, ak sú splnené tri podmienky:

a) z hlavného predmetu (z hlavných predmetov) je klasifikovaný stupňom výborný
b) ani v jednom povinnom vyučovacom predmete nie je klasifikovaný stupňom horším ako chválitebný
c) z povinných vyučovacích predmetov nemá horší priemerný prospech ako 1,5.

Do vyššieho ročníka postupuje žiak, ktorý dosiahne pri súhrnnej klasifikácii stupeň celkového hodnotenia prospel:

a) na konci druhého polroka
b) po vykonaní komisionálnej opravnej skúšky
c) po vykonaní komisionálnej postupovej skúšky bez absolvovania predchádzajúceho ročníka, na konci prvého alebo druhého polroka („kontrahovanie“). Skúška sa vykonáva zo všetkých povinných predmetov.

Žiak prospel, ak ani v jednom z povinných predmetov nie je klasifikovaný stupňom neuspokojivý.

Žiak neprospel, ak má aj po opravnej skúške z niektorého povinného predmetu stupeň 4 - neuspokojivý.

Stupeň prospechu určuje učiteľ vyučujúci príslušný predmet.

Pri komisionálnych a prijímacích skúškach stupeň prospechu určuje skúšobná komisia.

Pri klasifikácii vyučovacích predmetov sa v súlade s požiadavkami učebných osnov a štandardov hodnotí

a) celistvosť, presnosť a trvácnosť osvojených poznatkov
b) kvalita a rozsah vedomostí, zručností a návykov vytvoriť, alebo interpretovať umelecké dielo
a) schopnosť uplatňovať osvojené poznatky, zručnosti a návyky v praktickýchprejavoch v individuálnej i kolektívnej činnosti
b) schopnosť primerane veku vnímať, esteticky prežívať rôzne druhy umenia
c) aktivita a prístup k poznávaniu zákonitostí umenia, k umeleckým činnostiam a vzťah k nim
d) kvalita umeleckého prejavu, individuálnosť, samostatnosť a tvorivosť v tvorbe alebo interpretácii umeleckého diela

Špecifickosť obsahu vzdelávania v jednotlivých predmetoch a odboroch ZUŠ si vyžaduje uplatniť v klasifikačnej stupnici osobitné kritériá pre jednotlivé odbory.

Prípravné štúdium sa hodnotí slovne na tlačive schválenom ministerstvom školstva.

Žiaci prípravného štúdia sa neklasifikujú, ich štúdium je prípravou na zaradenie do ročníka základného štúdia I. alebo II. stupňa prípadne do štúdia pre dospelých a je podmienené úspešným vykonaním komisionálnej postupovej skúšky na záver prípravného štúdia.

Na konci 4. ročníka 1. časti I. stupňa základného štúdia žiak vykoná záverečnú komisionálnu skúšku, na základe ktorej získava primárne umelecké vzdelanie a je spôsobilý postúpiť do nižšieho sekundárneho stupňa umeleckého vzdelávania.

Na konci 3. ročníka 2. časti I. stupňa základného štúdia žiak hudobného odboru vykoná záverečnú komisionálnu skúšku s hudobnej náuky a v nasledujúcich ročníkoch už nie je povinným predmetom.

Na konci 4. ročníka (5. ročníka výtvarného odboru) 2. časti I. stupňa základného štúdia žiak vykoná záverečnú komisionálnu skúšku, na základe ktorej získava nižšie sekundárne umelecké vzdelanie a je spôsobilý postúpiť do II. stupňa základného štúdia umeleckého vzdelávania.

Na konci 4. ročníka II. stupňa základného štúdia žiak vykoná úspešne záverečnú komisionálnu skúšku a je spôsobilý postúpiť do štúdia pre dospelých umeleckého vzdelávania.

Riaditeľ školy môže povoliť žiakovi opakovanie ročníka iba v odôvodnených prípadoch pre dlhodobú chorobu, pobyt v zahraničí alebo pre iné závažne dôvody.

Správanie žiaka sa osobitne neklasifikuje.

3.2 Vnútorný systém kontroly a hodnotenia zamestnancov

Vnútro školská kontrola vedenia školy počas školského roka bude sústredená na

nasledujúce činnosti :

- uplatňovanie ŠVP, ŠkVP, nových rámcových učebných plánov, vzdelávacích štandardov a platných osnov vo výchovno-vyučovacom procese
- rešpektovanie pedagogických, hygienických a pracovných požiadaviek v organizácii vyučovania, vyplývajúcich z pracovného poriadku a zo zásad BOZ a PPO
- organizácia výchovno-vzdelávacieho procesu, dodržiavanie pracovnej doby, dodržiavanie miery vyučovacích hodín, riadne vedenie školskej dokumentácie, plnenie pedagogicko-organizačných pokynov a platnej legislatívy
- prispôsobenie učebných plánov na podmienky jednotlivých odborov a oddelení, efektívne

využívanie pedagogických metód, činnosti predmetových komisií a ich vedúcich

- práca s talentovanými žiakmi a využívanie metodických dní na odborných školách
- spolupráca s rodičmi, verejnosťou, aktivita a účasť v samosprávnych orgánoch školy, mimoškolská aktivita a ďalšie vzdelávanie pedagogických zamestnancov
- príprava a vystúpenia žiakov na verejných koncertoch, kultúrnych podujatiach a korepetície na vystúpeniach
- správa notového archívu a vedenie kroniky školy
- práca s audio/video a IKT , starostlivosť a aktualizácia násteniek a webových stránok
- náročnosť skupinového vyučovania, súborová a komorná hra , korepetície
- náročnosť práce so zdravotne znevýhodnenými žiakmi
- konferovanie vystúpení, dozor, organizácia, zodpovednosť na koncertoch, vystúpeniach, akciách školy a inštalácia výstav prác žiakov
- starostlivosť o výpočtovú techniku, koncertné programy, plagáty na podujatia školy

Formy kontrolno-hospitačnej činnosti

- individuálne hospitácie na hodinách
- obchôdzkové dni
- osobná účasť vedenia školy na triednych prehrávkach, na absolventských prehrávkach, na koncertoch a verejných vystúpeniach, na výstavách a ďalších akciách
- zvýšená pozornosť mladým a začínajúcim pedagógom
- kontrola knihy a evidencie dochádzok a tiež požadovanej triednej dokumentácie

3.3 Hodnotenie školy

Cieľom hodnotenia je, aby žiaci a ich rodičia získali dostatočné a hodnoverné

informácie o tom, ako zvládajú požiadavky na nich kladené. Preto sa budeme snažiť informovať verejnosť aj prostredníctvom webovej stránky ako škola dosahuje ciele, ktoré sa od žiakov vyžadujú v ŠkVP. Dôraz budeme klásť na dve veci :

- konštatovanie úrovne stavu
- zisťovanie súvislostí a okolností, ktoré výsledný stav ovplyvňujú

Vlastné hodnotenie školy je zamerané na :

- ciele, ktoré si škola stanovila, najmä v koncepčnom zámere rozvoja školy
- posudzovanie ako škola plní ciele stanovené v ŠVP a v Školskom vzdelávacom programe
- návrhy a opatrenia na odstránenie slabých stránok

Pravidelne budeme monitorovať:

- podmienky na vzdelanie
- spokojnosť s vedením školy a učiteľmi
- prostredie – klíma školy
- priebeh vzdelávania – vyučovací proces- metódy a formy vyučovania
- úroveň podpory žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami
- výsledky vzdelávania
- riadenie školy
- úroveň výsledkov práce školy

Kritériom pre nás bude:

- spokojnosť žiakov, rodičov, učiteľov
- kvalita výsledkov a umeleckých výkonov

Nástroje na zisťovanie úrovne stavu školy budú:

- dotazníky pre žiakov a rodičov
- dotazníky pre absolventov školy
- analýza úspešnosti žiakov na prijímacích skúškach a na súťažiach

4 HUDOBNÝ ODBOR

V hudobnom odbore klásť väčší dôraz na domácu prípravu, vyhľadávať a zaradiť disponovaných žiakov na husle a flautu, sledovať záujem o problematiku výučby na klavíri s cieľom uspokojiť záujem žiakov, podporiť záujem o trúbku, ako menej frekventoavný nástroj na ZUŠ, sprostredkovať vedomosti z hudobnej náuky. Na hodinách hlavného predmetu, využívať všeobecnú hudobnosť, zdôrazňovať

základné rytmické a harmonické cítenie, schopnosť orientovať sa v oblasti jazzu a populárnej hudby. Dať žiakom väčšiu možnosť hrania so spolužiakmi, zažiť úspech a súbormi reprezentovať školu i mesto.

Vo všetkých odboroch vyučovanie prispôsobovať dobe , vývojovým trendom a dôkladne pripravovať talentovaných žiakov na ďalšie odborné štúdium na stredné a vysoké školy. Zúčastňovať sa so žiakmi súťaží, prehliadok a festivalov organizovaných Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu (MŠVVaŠ), ako aj inými organizáciami a na zaktivovanie väčšieho počtu žiakov organizovať školské súťaže. Naučiť všetkých frekventantov školy pozorovať a vnímať umelecké javy a tiež podnecovať, aktivizovať a kultivovať umelecké prejavy. Vytvárať spoločné umelecké projekty s využitím práce viacerých odborov, s dôrazom na posilňovanie medziodborových vzťahov a komplexné estetické pôsobenie. Poskytovať pomoc a spolupracovať so záujemcami o umelecké aktivity. Pôsobenie školy bude využité organizovaním koncertov a kultúrnych vystúpení v obci ako aj v širšom okolí.

4.1 Profil absolventa

Absolvent prvej časti I. stupňa základného štúdia - primárneho umeleckého vzdelávania (ISCED 1 B):

- žiak získal základy odborného jazyka a komunikácie v umeleckej oblasti,
- rozlišuje charakter skladieb podľa obsahu, nálady a tempa a štýlového obdobia,
- dokáže dbať na farebnosť tónu a dynamickej škály pri hre skladieb,
- rozpoznáva hudobnú formu skladby, jej štruktúru, jednotlivé časti,
- zvládne interpretáciu skladieb podľa obsahového štandardu,
- dokáže vyjadrovať sa na úrovni základnej kultúrnej gramotnosti prostredníctvom umeleckých vyjadrovacích prostriedkov študijného zamerania, v ktorom si rozvinul schopnosť tvoriť a prijímať umenie na danej úrovni stupňa ukončeného vzdelania,
- úroveň rozvinutosti kľúčových kompetencií, ktoré absolvent dosiahol na konci prvej časti primárneho umeleckého vzdelávania I. stupňa základného štúdia nie je ukončená, vytvára len základ pre následné stupne vzdelávania.
- Absolvent druhej časti I. stupňa základného štúdia - nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania (ISCED 2 B):
- žiak má osvojené základy umeleckej výchovy a vzdelávania v danom študijnom zameraní,

- interpretuje zložitejšie polyfónne skladby, interpretuje skladby rôznych období, štýlov a žánrov,
- systematizuje komplexné vedomosti z hudobnej teórie, dejín hudby a ich praktické využitie v hre na nástroji,
- venuje pozornosť rozvoju kultivovaného hudobno-interpretačného prejavu,
- venuje pozornosť rozvoju sluchovo-hudobnej predstavivosti a metro - rytmického cítenia,
- získal základy pre osvojenie účinných techník celoživotného učenia sa a pre rozvoj nadobudnutých spôsobilostí,
- je schopný umelecky pôsobiť v rôznych skupinách, súboroch, umeleckých formáciách,
- rozpoznáva druhy umenia, ich hlavné nástroje a vyjadrovacie prostriedky, uvedomuje si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote,
- rešpektuje vkus iných ľudí a primerane veku dokáže vyjadriť svoje názory a postoje k estetickým hodnotám, správa sa kultúrne, kultivovane primerane okolnostiam, situáciám a sociálnym potrebám,
- je schopný využívať nadobudnuté teoretické i praktické poznatky a dokáže ich uplatniť pri ďalšej samostatnej činnosti, svoje vedomosti dokáže sám rozvíjať, obnovovať a je schopný primerane reagovať na nové trendy,
- úroveň rozvinutosti kľúčových spôsobilostí, ktoré žiak dosiahne v druhej časti nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania základného štúdia nie je ukončená, vytvára len bázu pre následné stupne vzdelania, pre celoživotné učenie sa.

Absolvent II. stupňa základného štúdia a štúdia pre dospelých:

- je pripravený na celoživotné vzdelávanie a rozširovanie svojich nadobudnutých všeobecných a odborných vedomostí a zručností v umeleckej oblasti,
- absolvovaním súboru predmetov umeleckého vzdelávania počas štúdia je pripravený na vysokoškolské štúdium na školách umelecko-pedagogického zamerania,
- ovláda hru na hudobnom nástroji na úrovni prislúchajúcej danému stupňu vzdelania,
- zdokonaľuje interpretačné zvládnutie skladieb,
- dokáže aktívne pôsobiť v hudobných zoskupeniach ako hráč sólového partu i ako sprievodný hráč,

- svoje vedomosti dokáže sám rozvíjať, obnovovať, je schopný primerane reagovať na nové trendy i na spoločenský vývoj,
- na základe získaných poznatkov a skúsenosti dokáže hodnotiť a kriticky pristupovať k ďalšiemu tvorivému procesu,
- pozná a primerane uplatňuje technické, výrazové a vyjadrovacie prostriedky hry na klávesových nástrojoch, má vedomosti z dejín hudby a klávesovej literatúry, dokáže odborne vyjadriť svoj umelecký názor, pozná historické a estetické zákonitosti umenia, hudobné diela dokáže interpretovať podľa štýlových období, má vedomosť o harmónii, kontrapunkte, hudobných formách a hudobných druhoch, o hudobných nástrojoch,
- úroveň rozvinutosti kľúčových spôsobilostí, ktoré žiaci dosiahnu v závere druhého stupňa základného štúdia nie je ukončená,
- vytvára len bázu pre následné stupne vzdelania, pre celoživotné učenie sa.

4.2 HRA NA KLAVÍRI

POSLANIE A CHARAKTERISTIKA PREDMETU: klavír je medzi hudobnými nástrojmi veľmi obľúbený. Zvukový rozsah klavíra poskytuje deťom nekonečné možnosti hudobného vyjadrenia. Má stanovenú výšku tónu, preto sa žiaci môžu viac zamerať na jeho farebné možnosti. Veľký rozsah klavíra umožňuje dieťaťu aj väčšie pohybové aktivity, nespočetné improvizačné techniky a tvorivý prístup. Hudba už v stredoveku bola súčasťou Septem artes liberales (Sedem slobodných umení), ktoré tvorili všeobecné vzdelanie.

Hra na klavíri, tak ako aj hra na iných hudobných nástrojoch či spev, má v dieťati prebudiť záujem o krásno, vypestovať u neho estetický vkus, objaviť v dieťati tvorivé schopnosti.

Prípravné štúdium (PŠ)

„PŠ A“ (Príprava ku hre na nástroji v 2. roku PŠ – PHV II)

„PŠ B“ (Príprava ku hre na nástroji v 2. polroku školského roka – PHV)

POČET HODÍN TÝŽDENNE:

- 1,0 (vyučovanie v skupine 2 žiakov, 1x týždenne)

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 1a, 1b

CIELE:

- vzbudiť u žiaka záujem o svet hudby,
- rozvíjať sluchové a rytmické predpoklady žiakov,
- využiť veľkú hudobnú predstavivosť detí v hudobnej aktivite,
- cez pôsobenie rôznymi hudobnými podnetmi vypestovať u žiaka hudobnú skúsenosť potrebnú pre aktivovanie hudobnej predstavy,
- zacieliť žiakovu vôľu na vystihnutie charakteru a hudobného obsahu skladby. Dôležitým prostriedkom na dosiahnutie tohto cieľa je mať vedomosť o rytmickej štruktúre skladby (ako sa rytmus podieľa na charaktere skladby prostredníctvom rytmickej výraznosti a tempa).

Približná predstava na základe emócie nie je dostačujúca.

OBSAH:

- hmatová a sluchová orientácia na klaviatúre v celom rozsahu,
- uvoľňovacie cvičenia hracieho aparátu – celého tela,
- základné návyky pri sedení za nástrojom,
- hra dieťaťu známych jednoduchých ľudových piesní podľa sluchu a ich transpozícia,
- postupnosť budovania prstovej techniky od hry samostatnými jednotlivými prstami úhozom non-legato (spočiatku 3. alebo 2. prstom v oboch rukách, neskôr všetkými prstami non-legato) ku spájaniu dvojíc tónov (odťah), pričom výstavba hracieho aparátu prebieha cez aktivizáciu sluchovej sféry (hudobný obraz)
- zameranie sluchu dieťaťa na kvalitu tónu (znelosť) a jeho dopočúvanie,
- aktivizovanie vôle k tvorbe tónu presne určeným spôsobom.

NOTOVÝ MATERIÁL: každá z rôznych koncepcií elementárneho vyučovania (notový materiál) má svoje prednosti aj slabé stránky, preto je vhodné prístupy rôznych klavírnych škôl kombinovať. Pri výbere vhodného repertoáru pedagóg prihliada na vek, temperament, záujmy žiaka a predpísané výstupy štúdia. Po štádiu hry riekaniek a detských piesní podľa sluchu je vhodné zvoliť niektorú z klavírnych škôl

autorov F. Emonts, M. Kurteva, A. Nikolajev, M. Aaron, Z. Janžurová/M. Borová, J. Mašinda, F. Beyer, Z. Böhmová/A. Grünfeldová/A. Sarauer atď.

OBSAHOVÉ ŠTANDARDY - KOMPETENCIE:

VÝKONOVÉ ŠTANDARDY

VÝSTUPY:

- osvojiť si správne sedenie za nástrojom, uvoľnenie hracieho aparátu, postavenie rúk a orientáciu na klaviatúre,
- vedieť zahrať jednoduché ľudové piesne podľa sluchu kombinovane, jednou rukou a spolu s jednoduchým sprievodom, pričom prioritou je dosiahnuť plynulé vedenie melódie
- sluchovo vnímať vzdialenosť dvoch tónov: sekundu, terciu - vedieť rozlíšiť a zahrať,
- poznať notový zápis v husľovom a basovom kľúči v rozsahu minimálne 1 oktávy,
- poznať a vedieť správne rytmicky zadeliť a zahrať hodnoty nôt a pomlčiek

Postupová skúška do:

1. ročníka (bez ohľadu na dĺžku absolvovaného PŠ – A alebo B) –

2 skladby predvedené verejne, z toho aspoň 1 ľudová pieseň formou melódie s elementárnym sprievodom; 2. skladba (celé, polové, štvrťové, osminové),

- intuitívne vedieť rozoznávať 2-dobé a 3-dobé metrum,
- zvládnuť hru non legato, tenuto, odťahy,
- poznať základné dynamické znamienka (f, mf, p),
- zvládnuť zahrať a vystihnúť nálady a tempá rôznorodých skladbičiek (vyčítanky, rečňovanky, ľudové piesne, prípadne výber z klavírnych škôl podľa uváženia pedagóga – minimálne 15 skladbičiek v PŠ A a 10 skladbičiek v PŠ B).

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

Charakteristickými vlastnosťami detí v období prípravného štúdia sú krátkodobá koncentrácia pozornosti, hravosť, nesústredenosť, neschopnosť abstraktného myslenia. Vyučovanie musí byť preto maximálne názorné, spojené s činnosťami a predmetmi, ktoré dieťa pozná z bežného života a prebiehať hravou formou. Odporúča sa prispôsobiť obsah vyučovania záujmom dieťaťa a striedať rôzne druhy činností. Elementárne návyky si dieťa osvojí spoľahlivejšie, pokiaľ sú do hodiny zapájané všetky jeho zmyslové orgány; je vhodné zaradiť pohybové, dramatické a výtvarné činnosti, využívať rytmizovanú reč – riekanky.

Požiadavky na vyučovanie:

- systematickosť,
- postupnosť, nadväznosť vyučovacej látky od jednoduchšieho ku zložitejšiemu,
- názornosť (vychádzať z každodennej životnej skúsenosti dieťaťa),
- zrozumiteľnosť,
- aktívnosť pedagóga aj žiaka, stimulácia žiaka motivujúcimi otázkami a požiadavkami,
- primeranosť požiadaviek,
- výchovný aspekt – prednosť individuálneho typu vyučovania,
- zásada psychickej uvoľnenosti, podporovať zdravé sebavedomie – každý psychický blok sa zákonite prejaví na fyziológii v hre; kľúčom k úspechu je správnosť metodického postupu pedagóga,
- dbať na prirodzenosť prejavu (agogika, dynamika vychádzajúca z hudobného obrazu),
- vyvarovať sa prílišnej prísnosti, netrpezlivosti, nezadávať neprimerane náročnú látku, neriešiť viacero problémov súčasne (spôsobuje rozptýlenie pozornosti viacerými smermi a kŕčovitosť aparátu),

Postup vyučovania so začiatočníkom:

1. etapa - zistiť, ktoré ľudové piesne a slovno-rytmické cvičenia (rytmizovaná reč) žiak pozná; hrať voľným pádom na ktorýkoľvek prst neorganizovanou rukou; ruka sa formuje nepriamo napodobňovaním pedagóga; cieľom je podnietiť fantáziu žiaka pri stvárňovaní skladby – pri menej otvorených deťoch využiť hru z obrázka; najdôležitejšie je docieliť, aby prvé inštrumentálne skúsenosti boli založené na predstave a nie pohybe,

2. etapa – organizácia ruky: na materiáli slovno-rytmických cvičení už konkrétnym prstom podľa zadania pedagóga od jednotlivých prstov až po zapojenie všetkých 5 prstov úhozom non-legato, rytmicky presne, znelým tónom a s predstavou charakteru a nálady,

3. etapa – hra podľa nôt: keďže dochádza ku zapojeniu zraku, koordinácia všetkých zložiek je náročná, hra žiaka sa môže rapídne zhoršiť; nevyberať rytmicky, melodicky a rozsahovo náročné skladby.

Zaradenie dieťaťa do prípravnej hudobnej výchovy má veľký význam pre jeho budúci psychický a emocionálny rast. Nie každé dieťa je však schopné prípravné štúdium absolvovať – ide o prípady, keď nemá dostatočné vyvinutý hrací aparát (detský kŕč, neschopnosť koordinácie pohybov) a nie je schopné ani krátkodobej koncentrácie pozornosti.

4.2.1 1. ročník, 1. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 1 B

POČET HODÍN TÝŽDENNE:

- 1,5 (individuálne vyučovanie, 2x týždenne)

UČEBNÝ PLÁN Č. 3

CIELE: prebudiť u žiaka túžbu preniknúť do sveta hudby, rozvíjať u neho hudobnú predstavivosť, cibriť sluchovú vnímavosť a využiť chuť objavovať stále niečo nové. Nevtieravým spôsobom učiť žiaka milovať hudbu a svoj nástroj, inšpirovať ho vlastnou tvorivosťou a zápalom. Pri vyučovacom procese voliť také metódy práce, ktoré sú primerané chápaniu žiaka, jeho psychickej zrelosti a talentu. Formovať inštrumentálne návyky postupne, čo najviac využívať názorné vyučovanie, postupovať od živého pozorovania k abstraktnému, od hry podľa sluchu k teoretickým vedomostiam. Viesť žiaka k emocionálnemu prežívaniu hudby. Prispieť k rozvoju všestranne rozvinutej osobnosti.

OBSAH:

- zistiť hudobné dispozície žiaka,
- rozvíjať rytmické, tempové a hudobné cítenie,
- delenie taktov, hodnoty nôt a pomlčiek,
- intervalové cítenie,
- upevňovať inštrumentálno-pohybové návyky,

- hra podľa sluchu,
- notové písmo, hra podľa nôt,
- základné dynamické znamienka,
- rozvoj hudobnej pamäti,
- príprava ku hre stupníc a akordov,
- rozvinúť žiakove sluchovo hudobné skúsenosti.

NOTOVÝ MATERIÁL: je možné variovať podľa pedagogických skúseností učiteľa a podľa individuálnych dispozícií žiaka.

VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY:

- získať rytmické a hudobné cítenie pomocou riekaniek, hádaniek, hier a piesní,
- rozlišovať jednoduché taktové delenie (2/4, 3/4, 4/4 takt),
- poznať a vedieť správne rytmicky zadeliť a zahrať hodnoty nôt a pomlčiek (celé, polové, štvrťové, osminové, nota s bodkou),
- vedieť zahrať jednoduché ľudové piesne podľa sluchu s jednou rukou, kombinovane a spolu s jednoduchým sprievodom,
- sluchovo vnímať vzdialenosť dvoch tónov: terciu, kvartu, kvintu vedieť rozlíšiť a zahrať,
- zvládnuť hru tenuto, staccato, legato, odťahy,
- osvojiť si: správne sedenie za nástrojom, uvoľnenie hracieho aparátu, postavenie rúk a orientáciu na klaviatúre (celý rozsah),
- rešpektovať notový zápis, zdokonaliť čítanie nôt v husľovom a basovom kľúči,
- poznať základné dynamické znamienka (f, mf, p, cresc., a decresc.),
- rozvíjať hudobnú pamäť, zvládnutím čo najväčšieho množstva skladbičiek,
- hrať stupnice durové zvlášť, spolu v protipohybe, s tonickým kvintakordom s obratmi: - tenuto, staccato, legato. 1 pieseň s jednoduchým sprievodom a 2 –3 skladbičky rôzneho charakteru naspamäť.

Žiak v rámci polroka

vystúpi verejne 1x (sólová hra), hra naspamäť.

- zvládnuť zahrať a vystihnúť nálady a tempá rôznorodých skladbičiek (výber z klavírnych škôl podľa uváženia pedagóga – minimálne 15skladieb),
- hra z listu.

Žiak bez PŠ vystúpi až v II. polroku.

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

Učebnú látku 1. ročníka, ktorú majú žiaci zvládnuť, prispôsobujeme jeho primeranej mentálnej úrovni a podľa toho či absolvoval PŠ.

Na vyučovanie začiatkov sa musí klásť mimoriadne veľký dôraz. Vstup do hudby v elementárnej klavírnej pedagogike by mal byť nenúteným a hlboko premysleným procesom. Je veľa metodík významných pedagógov a autorov klavírnych škôl, je veľa postupov, ktoré sa generáciami menia, podľa potrieb danej doby a získaných nových poznatkov, ale ani jeden z nich by neviedol k úspechu, keby sme nevnímali individualitu žiaka a nevzbudili v ňom lásku k hudbe. Nevyhnutnou podmienkou na ceste k úspechu v oblasti klavírnej hry je prirodzene rozvíjať hudobné vnímanie, zručnosti, schopnosti, pamäť a talent. Klavírne školy sú návodom na vyučovanie, ale osobnosť učiteľa je dôležitá pri tvorivej činnosti, v ktorej sa treba zamerať aj na individualitu žiaka. Aby bolo vyučovanie pre žiaka atraktívne, zaujímavé, efektívne a zároveň cieľavedomé, mal by tu pôsobiť ešte prvok zábavnosti. Vzájomné porozumenie učiteľa a žiaka je základnou podmienkou jeho pozitívneho rozvoja. Moderná klavírna škola by mala interpretovať základné požiadavky súčasnej klavírnej metodiky, predstavuje scenár ako najlepšie dôjsť k naplneniu snáh k osvojeniu si základov klavírnej hry. Klavírna literatúra je veľmi obsiahla, záleží len na pedagógovi po ktorej siahne a ako s ňou bude pracovať. Niekedy nestačí používať len 1 klavírnu školu, preto je možné ich kombinovať.

4.2.2 2. ročník, 1. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 1 B

POČET HODÍN TÝŽDENNE:

- 1, 5 (individuálne vyučovanie, 2x týždenne)

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 3

CIELE: upevňovať a naďalej rozvíjať u žiaka doteraz nadobudnuté nástrojové zručnosti.

Pristupovať k žiakovi tak, aby sa prejavila jeho osobnosť, vypestovať u neho vlastnosti, ktoré mu uľahčia prácu s notovým materiálom, nadšenie pre hudbu, lásku ku klavíru, sústredenosť, cieľavedomosť, trpezlivosť, dôslednosť. Viesť žiaka k väčšej samostatnosti a čo najefektívnejšej domácej príprave.

OBSAH:

Naďalej rozvíjať hudobné dispozície žiaka, sluchovú sféru, hudobnú predstavivosť. Zdokonaľovať získané inštrumentálne návyky, neustále dbať na uvoľnenie hracieho aparátu. Rozvíjať kantilénu v obidvoch rukách. Oboznámiť žiaka s polyfóniou. Venovať sa zložitejším rytmickým modelom. Hra podľa sluchu- improvizácia, transponovanie. Postupne u žiaka vypestovať harmonické cítenie. Melodické ozdoby - nátril, mordent. Rozšíriť výrazové prostriedky o nové dynamické znamienka, používanie pedálu.

Zdokonaliť hru z nôt. Rozvíjať intelekt žiaka častejšou hrou spamäti. Zaradiť molové stupnice. Do repertoáru zahrnúť skladby z obdobia baroka, klasicizmu, romantizmu i hudby 20. a 21. storočia.

NOTOVÝ MATERIÁL: používa učiteľa podľa svojich skúsenosti, rešpektujúc individualitu žiaka.

VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY:

- nadobudnúť rytmické a hudobné cítenie zaradením skladieb rôzneho žánru a charakteru,
- rozšíriť taktové delenie (2/4, 3/4, 3/8),
- prirodzené cítenie bodkového rytmu a trioly,
- poznať a sluchovo vnímať intervaly, durové a molové stupnice,
- hra stupníc: durové v kombinovanom pohybe spolu, kvintakord s obratmi spolu - tenuto, staccato, legato; molové harmonické, melodické zvlášť (podľa dispozícií žiaka aj rovný pohyb spolu),
- vedieť zahrať dieťaťu známe ľudové piesne s jednoduchým sprievodom s použitím hlavných harmonických funkcií - T, S, D, s nadpriemerne nadanými jedincami využívať transponovanie piesní, prípadne ich variácie,
- zdokonaliť hru tenuto, legato, staccato, odťah,
- bezproblémové čítanie nôt v husľovom kľúči, zdokonaľovanie sa v čítaní nôt v basovom kľúči,
- zvládnuť skladby po technickej i výrazovej stránke na vyššej úrovni, využívať hru s pedálom,

- hrať spamäti nielen prednesové skladby,
- zvládnuť jednoduché polyfonické skladby (šikovnejší žiaci môžu začať hrou skladieb z „Knižočky skladieb pre Annu Magdalénu Bachovú“ od J. S. Bacha),
- hra z listu.

Zahrať:

- jednu durovú stupnicu v kombinovanom pohybe s tonickým kvintakordom a jeho obratmi: - tenuto, staccato, legato spolu;
- jednu molovú stupnicu harmonickú, melodickú zvlášť (prípadne v rovnom pohybe spolu) s tonickým kvintakordom a jeho obratmi: - tenuto, staccato, legato zvlášť.
- 2 - 3 skladby rôzneho charakteru naspamäť.
- žiak vystúpi verejne 1x v rámci polroka (sólová hra), hra naspamäť.

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

Tak ako rodičia vštepujú do detí od ich útleho veku hodnoty, návyky, ktoré chcú, aby ich ratolesti prijali za svoje a žili podľa nich, aj učiteľ hudby - klavíra je v istom zmysle „rodičom“, ktorý s láskou žiakovi predostiera určité „pravidlá“ hry na klavíri. Základ je najdôležitejší! Od neho sa odvíja celá budúca cesta hudobníka, či už ako poslucháča vážnej hudby, budúceho učiteľa hry na klavíri (ktorý bude takisto vštepovať pevné základy hry na nástroji, na ktorých bude môcť dotyčný žiak stavať) alebo výkonného umelca - preto si táto neľahká, ale zato krásna práca vyžaduje nie len pedagóga – absolventa konzervatória či ktorejkoľvek vysokej umeleckej školy, ale predovšetkým človeka, ktorý pracuje sám na sebe, neustále sa profesijne zdokonaľuje prostredníctvom rôznych odborných seminárov, knižných publikácií a tiež je otvorený „hudobnej komunikácii“ medzi učiteľom a žiakom, lebo učiteľ vo vyučovacom procese nie len učí, ale sa aj učí (od každého jedného žiaka). Pedagóg pozná a využíva vo svojom pedagogickom procese „časom overené“ metódy, metodické postupy či vlastné efektívne „kroky k dokonalosti“, ale nikdy nezabúda na individualitu žiaka, snaží sa nenásilne priviesť dieťa k vlastnému (ale učiteľom kontrolovanému) osobitému prejavu. Nikdy sa neuchýliť k tomu, aby žiakovo hudobné poňatie bolo iba obyčajným plagiátom jeho učiteľa.

4.2.3 3. ročník, 1. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 1 B

POČET HODÍN TÝŽDENNE:

- 1, 5 (individuálne vyučovanie, 2x týždenne)
- 1,0 (štvorručná hra alebo inštrumentálny sprievod alebo komorná hra alebo zborový spev, skupinové vyučovanie 1x týždenne)

UČEBNÝ PLÁN Č. 3

CIELE: naučiť žiaka analyzovať jeho vlastnú interpretáciu po umeleckej i technickej stránke a nabádať ho, aby sa pokúsil sám sebe „naordinovať“ určité spôsoby cvičenia na dosiahnutie lepšieho výsledku, no samozrejme neustále na neho odborne vplývať. Viesť žiaka k stále otvorenejšiemu emocionálnemu prejavu, neustále u neho upevňovať a naďalej rozvíjať interpretačné majstrovstvo a veľmi dbať na rozvoj sluchu.

OBSAH: Naďalej rozvíjať hudobné dispozície žiaka, sluchovú sféru, hudobnú predstavivosť. Zdokonaľovať získané inštrumentálne návyky, neustále dbať na uvoľnenie hracieho aparátu. Pracovať s kantilénou v obidvoch rukách. Dbať na plastickosti hry a viac sa zaoberať polyfóniou. Venovať sa zložitejším rytmickým modelom. Postupne zväčšovať rozpätie ruky nenásilnou formou. Hra podľa sluchu- improvizácia, transponovanie. Stále viac u žiaka budovať harmonické cítenie. Melodické ozdoby: nátril, mordent, príraz, odraz, obal. Rozšíriť škálu výrazových prostriedkov a dynamických znamienok, používanie pedálu. Zdokonaliť hru z nôt. Rozvíjať intelekt žiaka častejšou hrou spamäti. Zaradiť ďalšie molové stupnice. Do repertoáru zahrnúť skladby z obdobia baroka, klasicizmu, romantizmu i hudby 20. a 21. storočia.

NOTOVÝ MATERIÁL: volí učiteľ podľa individuálnych dispozícií žiaka, svojich pedagogických skúseností a dostupnosti študijného materiálu.

VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY:

- zdokonaľovať rytmické a hudobné cítenie zaradením skladieb rôzneho žánru a charakteru,
- rozšíriť taktové delenie (2/4, 3/4, 3/8, 3/2, 5/8),
- prirodzené cítenie bodkového rytmu a triol,
- poznať a sluchovo lepšie vnímať intervaly i durové a molové stupnice,
- hra stupníc: durové v kombinovanom pohybe spolu, kvintakord s obratmi spolu - tenuto,

staccato, legato; molové harmonické, melodické spolu v rovnom pohybe - do 4 posuviek,

- vedieť zahrať dieťaťu známe ľudové piesne s jednoduchým sprievodom s použitím hlavných harmonických funkcií - T, S, D, s nadpriemerne nadanými jedincami využívať transponovanie piesní, prípade ich variácie,
- zdokonaliť hru tenuto, legato, staccato, odťah,
- bezproblémové čítanie nôt v husľovom kľúči, zlepšenie čítania nôt v basovom kľúči,
- zvládnuť skladby po technickej i výrazovej stránke na vyššej úrovni, viac využívať hru s pedálom,
- zahrať jednu durovú stupnicu v kombinovanom pohybe s tonickým kvintakordom a jeho obratmi: tenuto, staccato, legato spolu. Jednu molovú stupnicu harmonickú, melodickú spolu v rovnom pohybe s tonickým kvintakordom a jeho obratmi: tenuto, staccato, legato spolu.
- 1x verejné vystúpenie v rámci polroka (sólová hra), 2- 3 skladby rôzneho charakteru
- hrať spamäti nie len prednesové skladby,
- zvládnuť polyfonické skladby primerané veku a intelektu žiaka (napríklad „Knižočka skladieb pre Annu Magdalénu Bachovú“ od J. S. Bacha, „Mikrokozmos“ od B. Bartóka a iné – podľa výberu učiteľa),
- hra z listu,
- oboznamovať žiaka s komornou hrou, 4-ručnou hrou, kde bude nútený počúvať nie len seba, ale kompaktný zvuk, pričom sa bude učiť súhre s iným žiakom - klaviristom, či iným nástrojom.
- v II. polroku vystúpenie aj v rámci štvorručnej hry, príp. v komornom zoskupení.

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

Didaktika je veda o umení vyučovania. Pedagógovi by teda toto umenie malo byť vlastné a mal by voliť také činnosti a metódy práce, ktoré by rozvíjali žiakove interpretačné a tvorivé schopnosti. Pedagóg by mal žiaka motivovať aj k častejším návštevám koncertov, počúvaniu kvalitných nahrávok, čím si vytvára svoj vlastný názor na dobrú či zlú interpretáciu a takisto budovať v žiakovi schopnosť reflexie. Pedagóg by mal viac dbať na využívanie logiky žiaka pri hre, využívať analyticko-syntetickú metódu, ukázať mu vzťahy a súvislosti, ktoré mu pomôžu s nácvikom a interpretáciou skladby, viesť žiaka k vedomým krokom pri zapamätávaní si učiva, rozvíjať myslenie a aktivitu žiaka a postupne mu otvárať cestu k samostatnosti.

4.2.4 4. ročník, 1. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 1 B

POČET HODÍN TÝŽDENNE:

- 1, 5 (individuálne vyučovanie, 2x týždenne)
- 1,0 (štvorručná hra alebo inštrumentálny sprievod alebo komorná hra alebo zborový spev, skupinové vyučovanie 1x týždenne)

UČEBNÝ PLÁN Č. 3

CIELE: priviesť žiaka k vlastnému hudobnému názoru, ktorý bude v súlade s hudobnými zákonitosťami a naučiť ho rozlišovať medzi dobrou a zlou interpretáciou. Naďalej pracovať na jeho vôľových vlastnostiach, húževnatosti, cieľavedomosti, dôslednosti. Doviesť žiaka k úspešnému ukončeniu I. časti ISCED.

OBSAH: Zaoberať sa sluchovou sférou dôležitou pre hudobný prejav žiaka. Dbať na osvojenie si správnych hracích návykov. Prehlbovať dynamickú škálu v interpretovaných skladbách. Vedieť v skladbách vyjadriť hrou predpísanú náladu, t.j. ovládať niektoré talianske výrazové označenia (dolce, leggiero, grazioso, con brio, sostenuto, con fuoco, cantabile, agitato). Viac pracovať s hudobným materiálom rozvíjajúcim techniku hry na nástroji. Zdokonaliť vnímanie kantilény v oboch rukách. Vyčistiť hru z nôt. Neustále rozvíjať intelekt žiaka častejšou hrou spamäti. Upevňovať harmonické cítenie. Viesť žiaka k používaniu pedála za vlastnej sluchovej kontroly. Melodické ozdoby: trilok,nátril, mordent, príraz, odraz, obal. Pridať ďalšie molové stupnice.

NOTOVÝ MATERIÁL: volí učiteľ podľa individuálnych dispozícií žiaka, svojich pedagogických skúseností a dostupnosti študijného materiálu, tak ako v predchádzajúcich ročníkoch.

VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY:

- neustále pracovať na rytmickom cítení, oboznámiť žiaka s polyrytmiou a skladbami, v ktorých sa mení metrum,
- zdokonaliť cítenie bodkového rytmu a triol,
- viac sa zaoberať artikuláciou v interpretácii,
- stále rozvíjať sluchovú predstavivosť, vnímanie intervalov

- hra stupníc: durové v kombinovanom pohybe spolu, kvintakord s obratmi spolu - tenuto, staccato, legato, rozložený dominantný septakord; molové harmonické, melodické spolu v rovnom pohybe - do 4 posuviek, rozložený zmenšený septakord,
- bezproblémové čítanie nôt v husľovom kľúči aj basovom kľúči,
- zvládnuť skladby po technickej i výrazovej stránke na vyššej úrovni ako v predchádzajúcich ročníkoch, prirodzene využívať hru s pedálom,
- hrať spamäti nie len prednesové skladby,
- podstatne viac času venovať hre skladieb s polyfonickým zameraním (výber ostáva na učiteľovi),
- hra z listu,
- hra v komornom zoskupení alebo 4-ručná hra, prípadne sprievod iného nástroja.

1x verejné vystúpenie polročne (sólová hra),2 menšie skladbičky alebo 1 skladba väčšieho rozsahu, podmienka hra naspamäť. 1x verejné vystúpenie polročne v rámci štvorručnej hry alebo v komornom zoskupení, príp. sprievod iného nástroja (1 skladba). Záverečná skúška – obsah:

2 menšie skladbičky alebo 1 skladba väčšieho rozsahu, rôzneho charakteru, štýlu, obdobia, (sólová hra), podmienka hra naspamäť. 1 skladba v rámci štvorručnej hry alebo v komornom zoskupení, príp. sprievod iného nástroja.

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

Pedagóg prirodzene vedie žiaka cestou, ktorá je vlastná jemu samému, no s prihliadnutím na žiakovu osobnosť sa snaží hľadať aj iné možné spôsoby osvojovania si umenia klavírnej hry. Vštepuje mu zdravé návyky, učí ho štýlovosti hry a prebúdza v ňom jeho vlastný názor. Pedagóg pomáha žiakovi zorientovať sa v spleti rôznych pianistických názorov na interpretáciu, žiaden nezavrhne a snaží sa žiakovi objasniť všetky prednosti či nevýhody toho ktorého pohľadu. Žiak tak nadobúda väčší diapazón svojich vedomostí a na základe tohto poznania sa posúva dopredu. Pedagóg klavírnej hry by mal teda byť tým, ktorý sa postará o technický rast žiaka, ktorý mu ukáže ako sa cez hudbu dá „rozprávať“ a tiež ho dokáže usmerniť a vybrať pre neho ten najvýhodnejší spôsob výchovy i sebavýchovy.

4.2.5 1. ročník, 2. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 2 B

POČET HODÍN TÝŽDENNE:

- 1,5 (individuálne vyučovanie, 2x týždenne)
- 1,0 (štvorručná hra alebo inštrumentálny sprievod alebo komorná hra alebo zborový spev, skupinové vyučovanie 1x týždenne)

UČEBNÝ PLÁN Č. 3

CIELE: Keďže toto a aj nasledujúce roky štúdia budú sprevádzané telesným, motorickým a psychickým dospievaním detí, učiteľ preto vo vyučovacom procese pristupuje k žiakovi obzvlášť citlivo, pričom dbá na jeho ďalší umelecký rast, ktorý zahŕňa hlbší rozvoj technickej zručnosti, sluchu a sluchových predstáv.

OBSAH: Neustále rozvíjať najdôležitejší element kvalitnej interpretácie – sluch a sluchovú predstavu hudobného diela Pracovať na „zdravom“ tóne a na rôznych spôsoboch tónovo „farebnej“ hry Naďalej objavovať dynamické možnosti nástroja Vo vyučovacom procese stále viac siahať po polyfonických skladbách Intenzívnejšie sa zaoberať artikuláciou, štýlovosťou hry a charakterom interpretovaných skladieb Donútiť žiaka k vedomému učeniu sa spamäti, kombinovať sluchovú, hmatovo-motorickú, zrakovú, asociatívnu - symbolickú a logickú - analytickú pamäť Zdokonaľovať drobnú prstovú techniku i pasážovú techniku Viac času venovať hre stupníc a akordov Do repertoáru zaradiť skladby, v ktorých sa žiak oboznámi so zložitejšími melodickými ozdobami, chromatikou a glissandami Pracovať na vylepšení pedalizácie Hrať rytmicky náročnejšie skladby Častejšie sa zaoberať hrou z listu

NOTOVÝ MATERIÁL: volí učiteľ podľa individuálnych dispozícií žiaka, svojich pedagogických skúseností a dostupnosti študijného materiálu, tak ako v predchádzajúcich ročníkoch.

VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY:

- zaradiť skladby (samozrejme aj etudy), v ktorých sa bude žiak konfrontovať so zložitejšími technickými a rytmickými problémami, oboznámiť žiaka s hrou 3:4
- hlbšie preniknúť do možností artikulácie
- naďalej rozvíjať sluchovú predstavivosť, ktorá podporuje aj fantáziu žiaka
- hra stupníc: durové v kombinovanom pohybe spolu v rýchlejšom tempe, kvintakord s obratmi spolu - tenuto, staccato, legato, rozložený dominantný septakord; molové harmonické, melodické spolu v kombinovanom pohybe - do 4 posuviek, rozložený

zmenšený septakord

- kvalitnejšie pedalizovať
- počas štúdia sa zaoberať aj náročnejšími polyfonickými skladbami alebo vyberať diela, v ktorých sa nachádzajú polyfónne úseky
- neustále zdokonaľovať hudobnú pamäť
- hra z listu
- hra v komornom zoskupení alebo 4-ručná hra, prípadne sprievod iného nástroja.

1x verejné vystúpenie polročne (sólová hra), podmienka hra naspamäť.

1x verejné vystúpenie polročne v rámci štvorručnej hry alebo v komornom zoskupení, príp. sprievod iného nástroja.

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

Učiteľ a žiak tvoria dvojicu, ktorá vzájomným pôsobením kooperuje na vytváraní hudobného diela. Ak vo vzťahu pedagóga a jeho zverenca navyše neabsentuje ľudský rozmer, môže takéto spojenie aj pri menej talentovaných jedincoch nadobudnúť uspokojivé pianistické napredovanie vďaka „priaznivej atmosfére“ vyučovacieho procesu. Žiak po nadobudnutí určitých skúseností z predchádzajúceho štúdia dokáže aj sám riešiť niektoré pianistické a hudobné oblasti, no v zásade stále žiada od svojho učiteľa „odobrenie“ svojho názoru na danú problematiku, čo je prirodzené. Učiteľ sa neustále snaží viesť žiaka tak, aby on na základe získavaných poznatkov mohol rýchlejšie zvládať nový notový materiál a pracovať s ním. Motivácia zo strany učiteľa je taktiež samozrejmosťou.

4.2.6 2 . ročník, 2. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 2 B

POČET HODÍN TÝŽDENNE:

- 1, 5 (individuálne vyučovanie, 2x týždenne)
- 1,0 (štvorručná hra alebo inštrumentálny sprievod alebo komorná hra alebo zborový spev, skupinové vyučovanie 1x týždenne)

UČEBNÝ PLÁN Č. 3

CIELE: Do vyučovacieho procesu zaradiť technicky náročnejšie skladby, ktoré však musia korešpondovať so žiakovými technickými možnosťami. Takto postupne a nenútene budeme žiakovi otvárať novú škálu technických výrazových prostriedkov slúžiacich na „vykreslenie“ hudobných emócií, ktoré idú ruka v ruke s technickou vyspelosťou.

OBSAH: Dbať na pianistickú disciplínu a domácu prípravu. Zdokonaľovať sluchovú predstavu, ktorá už musí byť jasnejšia ako po minulé roky. Upevňovať dobré technické návyky. Postupne sa stretávať pri hre s ťažšími technickými prvkami. Napredovať v štúdiu polyfónnej hry. Dbať na vernú interpretáciu rytmického zápisu. Do repertoáru zaradiť technicky aj výrazovo náročnejšie skladby. Ovládať prednesové a výrazové označenia vyskytujúce sa v skladbách (Attacca, Accelerando, A tempo, Coda, Da capo, Dal segno, Meno mosso, Molto, Ossia, Piú, Subito, Tenuto, Sforzato, Senza, Sempre, Rubato, Poco a poco). Naďalej cvičiť stupnice a akordy, hra by mala byť plynulejšia a v rýchlejšom tempe.

NOTOVÝ MATERIÁL: volí učiteľ podľa individuálnych dispozícií žiaka, svojich pedagogických skúseností a dostupnosti študijného materiálu, tak ako v predchádzajúcich ročníkoch.

VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY:

- voliť repertoár, ktorého obtiažnosť bude oproti predchádzajúcim rokom náročnejšia po technickej i výrazovej stránke,
- zdokonaľovať hru 3 ku 4, prípadne podľa dispozícií žiaka oboznámiť ho aj s inými náročnejšími rytmickými postupmi,
- v študovaných skladbách sa žiak stretáva s hrou melodických ozdôb, arpeggií, glissánd, chromatiky, tremola, väčších skokov
- stále sa zaoberať štýlovosťou hry
- hra stupníc: durové v kombinovanom pohybe spolu, s ťahom, rozložený dominantný septakord; molové melodické, harmonické spolu v kombinovanom pohybe - zdatnejší žiaci hrajú všetky stupnice, ostatní preberajú stupnice do 4 posuviek, rozložený zmenšený septakord
- zaoberať sa polovičným a štvrtinovým pedálom u nadanejších žiakov, u menej talentovaných dbať na čistotu pedalizácie a sluchovú kontrolu
- neustále sa zdokonaľovať v plastickosti hry, pričom treba využívať polyfónne skladby

1x verejné vystúpenie polročne, (sólová hra), podmienka hra naspamäť.

1x verejné vystúpenie polročne, v rámci štvorručnej hry alebo v komornom zoskupení, príp. sprievod iného nástroja.

- neustále pracovať na zlepšovaní hry z pamäti
- hra z listu
- hra v komornom zoskupení alebo 4-ručná hra, prípadne sprievod iného nástroja.

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

Pre dosiahnutie určitého cieľa je vždy potrebná motivácia. Preto aj vo vyučovacom procese hry na klavíri sa kladie dôraz na to, aby učiteľ vedel správne namotivovať žiaka a neustále v ňom prebúdzal túžbu po nových vedomostiach. Správne motivovaný žiak je pre samého učiteľa lepším tvárnym „materiálom“, a tým sa vlastne utvrdzujeme v tom, že aj keď veľa krát nie je dieťaťu daná potrebná dávka talentu, dokáže pozitívna motivácia spustiť v žiakovi procesy, ktoré v konečnom dôsledku prinesú výsledky. Keďže v tomto roku štúdia sa kladie dôraz na interpretáciu náročnejších diel, o to viac je potrebné hovoriť so žiakom o trpezlivosti a precíznosti vypracovávania skladieb. Učiteľ a žiak neustále kooperujú na vytváraní hudobného obrazu, pričom pedagóg za istých priaznivých okolností už ponecháva určitú mieru zodpovednosti na žiakovi, ktorý už nadobudol hudobný vkus, kryštalizuje sa jeho vlastný názor a cítenie.

4.2.7 3 . ročník, 2. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 2 B

POČET HODÍN TÝŽDENNE:

- 1,5 (individuálne vyučovanie, 2x týždenne)
- 1,0 (štvorručná hra alebo inštrumentálny sprievod alebo komorná hra alebo zborový spev, skupinové vyučovanie 1x týždenne)

UČEBNÝ PLÁN Č. 3

CIELE: Podľa žiakových možností stupňovať technickú náročnosť repertoáru. Do vyučovacieho procesu zaradiť cyklické alebo viacdielne skladby, ktoré rozvíjajú žiakovu schopnosť pochopenia veľkej hudobnej formy. Neustále pracovať na zreteľnej hudobnej predstave aj v rýchlejších tempách. Rozvíjať žiakovo harmonické myslenie cez hru z listu a vytváranie jednoduchého sprievodu k melódii s využitím

základných harmonických funkcií. Pri nadaných žiakoch je možné rozvíjať schopnosť improvizácie sprievodu jeho rôznorodou štylizáciou.

OBSAH: Pracovať na citlivom využití pedálu v kontexte štýlovosti interpretácie. Motivovať žiakov k využitiu vedomostí o improvizácii formou komornej spolupráce, resp. klavírneho sprievodu iných hudobných nástrojov. Rozvíjať schopnosť analýzy vlastnej aj cudzej interpretácie, ktorá zdokonaľuje hudobnú predstavu.Využívať rôzne kombinácie náročných technických prvkov. Naučiť žiaka rozoznávať polyfonické prvky v skladbách rôznych štýlov. Stupnice cvičiť v terciách a sextách (u nadaných žiakov), hrať dominantný a zmenšený septakord.

NOTOVÝ MATERIÁL: volí učiteľ podľa individuálnych dispozícií žiaka, svojich pedagogických skúseností a dostupnosti študijného materiálu, tak ako v predchádzajúcich ročníkoch. Systematicky vytvára žiakovi prehľad o charakteristických znakoch jednotlivých štýlových období. Odporúča sa zaradiť do repertoáru aspoň 1 skladbu slovenského autora.

VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY:

- zdokonaľovať rytmické cítenie v skladbách, kde sú za sebou radené pravidelné a nepravidelné rytmické útvary
- v študovaných skladbách sa žiak častejšie stretáva s hrou melodických ozdôb, dvojhmatov, arpeggií, glissánd, chromatiky, tremola, väčších skokov – v rôznych kombináciách
- hra stupníc: durové v kombinovanom pohybe spolu, v terciách a sextách v rovnom pohybe (u nadaných žiakov), s ťahom, rozložený dominantný septakord; molové melodické, harmonické spolu v kombinovanom pohybe - zdatnejší žiaci hrajú všetky stupnice, ostatní preberajú stupnice do 4 posuviek, rozložený zmenšený septakord
- oboznámiť žiakov s polovičným a štvrtinovým pedálom,
- neustále pracovať na zlepšovaní hry spamäti,
- hra z listu,
- hra v komornom zoskupení alebo 4-ručná hra, prípadne sprievod iného nástroja.

1x za polrok sólové verejné vystúpenie, podmienka hra naspamäť.

1x za polrok verejné vystúpenie v rámci štvorručnej hry alebo v komornom zoskupení, príp. sprievod iného nástroja.

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

V tomto ročníku sa už kryštalizuje budúce profesionálne zameranie žiaka. Bez ohľadu na to, či sa uberie cestou profesionálneho hudobníka alebo umenie ostane len jeho záľubou, treba ho viesť ku racionalite v cvičení a zodpovednej domácej príprave. Žiak má byť do určitej miery schopný vnímať súvislosť medzi procesom cvičenia a konečným výsledkom. Vytváranie sprievodu podľa predpísanej harmónie v žiakovi rozvinie sluchové vnímanie harmonických vzťahov (ich napätie a uvoľnenie). Žiak s pomocou pedagóga pracuje na výstavbe väčších foriem, čo zdokonaľuje všetky už získané inštrumentálne návyky v hudobno-výrazovom kontexte skladby.

4.2.8 4 . ročník, 2. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 2 B

POČET HODÍN TÝŽDENNE:

- 1,5 (individuálne vyučovanie, 2x týždenne)
- 1,0 (štvorručná hra alebo inštrumentálny sprievod alebo komorná hra alebo zborový spev, skupinové vyučovanie 1x týždenne)

UČEBNÝ PLÁN Č. 3

CIELE:

- Posilňovať sluchovú sféru transpozíciami piesní jednoduchých melódií
- Viesť žiaka k porovnaniu predstavovaného s reálne počutým zvukom piesne
- Vychovať bezprostrednú sluchovú orientáciu na klaviatúre
- Viesť žiaka k presnejšej reprodukcii skladby, t. j. sluch pozorne kontroluje kvalitu, výraznosť interpretácie aj nepresnosť technického rázu
- Zdokonaliť pohotové čítanie nôt, senzomotorickej pohotovosti, rýchlejšie naštudovanie skladieb, radosť z aktívneho hrania
- Zamerať sa na rozvoj zmyslu pre jednotný, rytmický, tempový a agogický výraz skladby prostredníctvom štvorručnej hry
- V komornej hre dosiahnuť jednotu cítenia hudby napriek rôznorodosti individualít

- Docieliť sústredenú plynulú hru v skladbách väčšieho rozsahu
- Doviesť žiaka k ukončeniu 2. časti I. stupňa základného štúdia

OBSAH:

- Viesť žiaka k vyjadrovaniu svojich citov, myšlienok, k odvahe prezentovať nové hudobné nápady
- Dbať pri výbere etúd na zdravú rovnováhu techniky aj výrazu
- Pri výbere skladieb počas školského roku dbať na rozmanitosť obsahu a interpretačných problémov, ktoré len o niečo prevyšujú súčasné možnosti žiaka a perspektívne je predpoklad, že môžu byť dobre zahrané
- Získať u žiaka dobré návyky pedalizácie a rozvinúť schopnosti žiaka v oblasti pedalizácie primerane k jeho chápavosti
- Viesť k tvorivej interpretácii, ktorá je syntézou žiakovej individuality a hudobného obrazu skladby
- Rozvíjať hudobnú pamäť vedomým učením sa

NOTOVÝ MATERIÁL: Pri výbere notového materiálu pedagóg u žiaka zohľadňuje jeho biopsychický a sociálny vývoj, hudobné schopnosti, učebné tempo, záujem ako aj predpísané výstupy štúdia, tiež profil absolventa 2.B časti, I. stupňa základného štúdia

OBSAHOVÉ ŠTANDARDY - KOMPETENCIE: VÝKONOVÉ ŠTANDARDY

VÝSTUPY:

V etudách nacvičovať:

- Repetícia tónu
- Rozdelenie melódie do oboch rúk
- Hra lomených dvojhmatov
- Hra stupníc :
    - Durové do 4 posuviek v kombinovanom pohybe spolu, v terciách, decimách a sextách v rovnom pohybe, rozložený dominantný septakord spolu, rozklad štvorzvuku spolu
    - Molové do 4 posuviek harmonické, melodické v kombinovanom pohybe spolu, v

terciách a decimách v rovnom pohybe, rozložený zmenšený septakord spolu, rozklad štvorzvuku spolu

- Hra z listu,
- Hra v komornom zoskupení alebo 4-ručná hra, prípadne sprievod iného nástroja
- 1 x polročne verejné sólové vystúpenie:
- 1 väčšia skladba hraná spamäti
- 1 štvorručná skladba hraná z nôt alebo hra v komornom zoskupení, prípadne sprievod iného nástroja

Záverečná skúška :

1 skladba z obdobia baroka, 1 skladba z obdobia klasicizmu, 1 skladba z obdobia romantizmu,

1 skladba z obdobia hudba 20. a 21. storočia.

Výstup v rámci komornej hry

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

- V tomto veku po dlhšej hudobnej skúsenosti žiaka vedieme k analýze hudobno-výstavbových prostriedkov
- Približujeme technické a umelecké aspekty interpretácie s prihliadnutím na intelektovú a hudobnú úroveň žiaka
- Individuálne pristupujeme v hodnotení, t.j. posudzujeme pomer medzi výkonom a schopnosťami. V prvom rade hodnotíme pozitívne, pričom pochvala je niečím podložená, je zaslúžená
- Žiakovi častejšie približujeme skladbu bezprostredne interpretáciou učiteľa hlavne v záverečnej fáze nácviku. Poukážeme aj na nesprávnosť interpretácie skladby aj v prehnanej podobe, čím žiak rýchlejšie odhalí správnu interpretáciu

4.2.9 1. ročník II. stupňa základného štúdia

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 + 0,5 štvorručná hra alebo inštrumentálny sprievod, alebo 1-2 h komorná

hra, hra v súbore, alebo hra v orchestri

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 20

NOTOVÝ MATERIÁL: Pri výbere notového materiálu pedagóg u študenta zohľadňuje jeho biopsychický a sociálny vývoj, hudobné schopnosti, učebné tempo, záujem ako aj predpísané výstupy štúdia.

VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY: Cieľom je syntéza emocionálneho a racionál- neho prístupu pri nácviku skladby

Poznatky z oblasti hud. IKT technológií

Paralelné stupnice – hra v súlade s technickými požiadavkami vzdelávacích štandardov II. stupňa zákl. štúdia.

Zdokonaľovanie techn. zručností v etudách

Rozvoj samostatnosti pri nácviku skladieb

Využitie rôznych období, foriem, charakterov, štýlov podľa individuálnych možností žiaka

Analýza počutého sluch. hud. prejavu

Častá verejná interpretácia v KH i sólovej hre

Samostatná tvorba sprievodu podľa akord. značiek, základy hudobnej kompozície

Pravidelná hra z listu

- rozoberajú študované skladby z emocionálneho a racionálneho aspektu
- definujú pojmy z oblasti hud. IKT technológií
- zdokonaľujú hru paralelných stupníc
- volia cvičenia, stupnice na zvládnutie technických problémov skladieb
- interpretujú technické etudy
- prejavujú samostatný prístup k nácviku skladby
- podieľajú sa na výbere komplex. repertoáru
- kontrolujú sa sluchovo pri interpretácii
- analyzujú sluchovo počutý hudobný prejav
- preukážu návyky korepetície

- vytvoria sprievod k jednoduchým piesňam
- aplikujú teoretické základy hud. kompozície pri vlastnej tvorbe
- zdokonaľujú pohotovosť v čítaní nôt pri hre

4.2.10 2. ročník II. stupňa základného štúdia

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 + 0,5 štvorručná hra alebo inštrumentálny sprievod, alebo 1-2 h komorná hra, hra v súbore, alebo hra v orchestri

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 20

VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY:

- Cieľom je syntéza emocionálneho a racionál- neho prístupu pri nácviku skladby
- Poznatky z oblasti hud. IKT technológií
- Rovnomenné stup. – hra v súlade s technickými požiadavkami vzdelávacích štandardov II. stupňa zákl. štúdia.
- Vyšší stupeň interpretač. zvládnutia skladieb
- Hudobno-výrazové prostriedky v súlade s obsahovýmis obsahovými štandardami
- Kolektívna hra v kapelách pop. hudby i v rôznych nástrojových zoskupeniach
- Pravidelná hra z listu
- Uvedomelá sluchová kontrola
- Pravidelná analýza počutého hud. prejavu
- Častá korepetícia na škole
- Samostatná tvorba sprievodu podľa akord. značiek, s využitím zákl. harm. funkcií T, S, D
- Znalosť základov hudobnej improvizácie
- Rozvoj tvorivosti interpréta
    - rozoberajú študované skladby z emocionálneho a racionálneho aspektu
    - definujú pojmy z oblasti hud. IKT technológií
    - zdokonaľujú hru rovnomenných stupníc
    - samostatne tvoria vlastné cvičenia, hrajú stupnice na zvládnutie technických problémov v skladbe

- zdokonaľujú sa v interpretácii skladieb
- v repertoári využívajú čo najpresnejšie hudobno-výrazové prostriedky
- pravidelne sa verejne prezentujú v sólovej hre a komorných zoskupeniach
- zdokonaľujú sa v čítaní nôt pri hre z listu
- kontrolujú sa sluchovo pri interpretácii
- analyzujú sluchovo počutý hudobný prejav
- preukážu návyky korepetície
- vytvoria sprievod k jednoduchým piesňam s T,S,D is využitím základov improvizácie
- aplikujú teoretické základy hud. kompozície pri vlastnej tvorbe
- tvorivo pristupujú k vlastnej interpretácii skladieb

4.2.11 3. ročník II. stupňa základného štúdia

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 + 0,5 štvorručná hra alebo inštrumentálny sprievod, alebo 1-2 h komorná hra, hra v súbore, alebo hra v orchestri

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 20

VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY:

- Cieľom je syntéza emocionálneho a racionálneho prístupu pri nácviku skladby, rozbor skladieb z rôznych hľadísk
- Poznatky z oblasti hud. IKT technológií
- Komplexná hra stupníc
- Technické cvičenia na riešenie technických problémov v skladbe
- Zdokonaľovanie techn. zručností a obsahu v etudách
- Hud. predstavy, schopnostivinterpretácii
- Prevažná domáca práca a následná konzultácia s pedagógom
- Využitie rôznych období, foriem, charakterov, štýlov podľa individuálnych možností žiaka
- Analýza počutého sluch. hud. prejavu
  - rozoberajú študované skladby z emocionálneho, technického, formového a harmonického aspektu

- definujú pojmy z oblasti hud. IKT technológií
- zdokonaľujú komplexnú hru stupníc
- samostatne volia vlastné cvičenia na riešenie technických problémov v skladbe
- interpretujú technické etudy so zameraním aj na ich obsah
- diskutujú o vlastnej vypočutej interpretácii
- zdokonaľujú sa v samostatnosti pri nácviku skladby
- podieľajú sa na výbere komplex. repertoáru
- kontrolujú sa sluchovo pri interpretácii
- analyzujú sluchovo počutý hudobný prejav
- preukážu návyky korepetície
- vytvoria sprievod k jednoduchým piesňam

Častá verejná interpretácia v KH i sólovej hre

Samostatná tvorba sprievodu podľa akord. značiek, základy hudobnej kompozície

Pravidelná hra z listu

Sluchová analýza – T,S,D

- aplikujú teoretické základy hud. kompozície pri vlastnej tvorbe
- zdokonaľujú pohotovosť v čítaní nôt pri hre z listu
- analyzujú sluchovo základ. harm funkcie T,S,D

4.2.12 4. ročník II. stupňa základného štúdia

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 + 0,5 štvorručná hra alebo inštrumentálny sprievod, alebo 1-2 h

komorná hra, hra v súbore, alebo hra v orchestri

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 20

VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY:

Cieľom je syntéza emocionálneho a racionálneho prístupu pri nácviku skladby

Poznatky z oblasti hud. IKT technológií

Paralelné stup. – hra v súlade s technickými požiadavkami vzdelávacích štandardov II. stupňa zákl. štúdia.

Zdokonaľovanie techn. zručností v etudách

Rozvoj samostatnosti pri nácviku skladieb

Využitie rôznych období, foriem, charakterov, štýlov podľa individuálnych možností žiaka

Analýza počutého sluch. hud. prejavu

Častá verejná interpretácia v KH i sólovej hre

Samostatná tvorba sprievodu podľa akord. značiek

Základy hudobnej kompozície

Pravidelná hra z listu

Častá diskusia o interpretácii

Verejná prezentácia

Uvedomelá interpretácia skladieb spojená s vlastným ohodnotením sa

Kolektívna hra v rôznych komorných zoskupeniach i kapelách populárnej hudby

- rozoberajú študované skladby z emocionálneho a racionálneho aspektu
- definujú pojmy z oblasti hud. IKT technológií
- zdokonaľujú hru paralelných stupníc
- volia cvičenia, stupnice na zvládnutie technických problémov skladieb
- interpretujú technické etudy
- prejavujú samostatný prístup k nácviku skladby
- podieľajú sa na výbere komplex. repertoáru
- kontrolujú sa sluchovo pri interpretácii
- analyzujú sluchovo počutý hudobný prejav
- preukážu návyky korepetície

- vytvoria sprievod k jednoduchým piesňam
- aplikujú teoretické základy hud. kompozície pri vlastnej tvorbe
- preukážu rozvoj vlastnej improvizácie
- zdokonaľujú pohotovosť v čítaní nôt pri hre
- diskutujú o interpretácii
- prezentujú verejne výsledky práce
- interpretujú skladby s vlastným uvedomením
- hodnotia vlastný výkon

Záverečná skúška:

3 skladby rozličných štýlových období alebo charakterovchacharakterov primeranej náročnosti

4.2.13 1. ročník štúdia pre dospelých

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 + 0,5 štvorručná hra alebo inštrumentálny sprievod, alebo 1-2 h

komorná hra, hra v súbore, alebo hra v orchestri

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 20

NOTOVÝ MATERIÁL Pri výbere notového materiálu pedagóg u študenta zohľadňuje jeho biopsychický a sociálny vývoj, hudobné schopnosti, učebné tempo, záujem ako aj predpísané výstupy štúdia.

VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY:

Cieľom je syntéza emocionálneho a racionálneho prístupu pri nácviku skladby

Poznatky z oblasti hud. IKT technológií

Paralelné stup. – hra v súlade s technickými požiadavkami vzdelávacích štandardov II. stupňa zákl. štúdia.

Zdokonaľovanie techn. zručností v etudách

Rozvoj samostatnosti pri nácviku skladieb

Využitie rôznych období, foriem, charakterov, štýlov podľa individuálnych možností žiaka

Analýza počutého sluch. hud. prejavu

Častá verejná interpretácia v KH i sólovej hre

Samostatná tvorba sprievodu podľa akord. značiek, základy hudobnej kompozície

Pravidelná hra z listu

Hudobno-výrazové prostriedky: agogika, dynamika, melodické ozdoby, frázovanie ,pedalizácia

- rozoberajú študované skladby z emocionálneho a racionálneho aspektu
- definujú pojmy z oblasti hud. IKT technológií
- zdokonaľujú hru paralelných stupníc
- volia cvičenia, stupnice na zvládnutie technických problémov skladieb
- interpretujú technické etudy
- prejavujú samostatný prístup k nácviku skladby
- podieľajú sa na výbere komplex. repertoáru
- kontrolujú sa sluchovo pri interpretácii
- analyzujú sluchovo počutý hudobný prejav
- preukážu návyky korepetície
- vytvoria sprievod k jednoduchým piesňam
- aplikujú teoretické základy hud. kompozície pri vlastnej tvorbe
- zdokonaľujú pohotovosť v čítaní nôt pri hre
- interpretujú klavírne skladby v súlade s obsahovými štandardmi

4.2.14 2. ročník štúdia pre dospelých

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 + 0,5 štvorručná hra alebo inštrumentálny sprievod, alebo 1-2 h

komorná hra, hra v súbore, alebo hra v orchestri

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 20

VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY:

Cieľom je syntéza emocionálneho a racionálneho prístupu pri nácviku skladby

Poznatky z oblasti hud. IKT technológií

Rovnomenné stup. – hra v súlade s technickými požiadavkami vzdelávacích štandardov II. stupňa zákl. štúdia.

Vyšší stupeň interpretač. zvládnutia skladieb

Hudobno-výrazové prostriedky v súlade s obsahovými štandardami

Kolektívna hra v kapelách pop. hudby i v rôznych nástrojových zoskupeniach

Pravidelná hra z listu

Uvedomelá sluchová kontrola

- rozoberajú študované skladby z emocionálneho a racionálneho aspektu
- definujú pojmy z oblasti hud. IKT technológií
- zdokonaľujú hru rovnomenných stupníc
- samostatne tvoria vlastné cvičenia, hrajú stupnice na zvládnutie technických problémov v skladbe
- zdokonaľujú sa v interpretácii skladieb
- v repertoári využívajú čo najpresnejšie hudobno-výrazové prostriedky
- pravidelne sa verejne prezentujú v sólovej hre a komorných zoskupeniach
- zdokonaľujú sa v čítaní nôt pri hre z listu
- kontrolujú sa sluchovo pri interpretácii
- analyzujú sluchovo počutý hudobný prejav

Pravidelná analýza počutého hud. prejavu

Častá korepetícia na škole

Samostatná tvorba sprievodu podľa akord. značiek, s využitím zákl. harm. funkcií T, S, D

Znalosť základov hudobnej improvizácie

Rozvoj tvorivosti interpréta

Návšteva koncertov, počúvanie hudobných nahrávok z CD a DVD nosičov, webových stránok, diskusia

o vypočutých skladbách, porovnávanie jednotlivých štýlov a spôsobov interpretácie

- preukážu návyky korepetície
- vytvoria sprievod k jednoduchým piesňam s T,S,D is využitím základov improvizácie
- aplikujú teoretické základy hud. kompozície pri vlastnej tvorbe
- tvorivo pristupujú k vlastnej interpretácii skladieb
- si rozvíjajú hudobné estetické cítenie

4.2.15 3. ročník štúdia pre dospelých

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 + 0,5 štvorručná hra alebo inštrumentálny sprievod, alebo 1-2 h

komorná hra, hra v súbore, alebo hra v orchestri

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 20

VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY:

- Cieľom je syntéza emocionálneho a racionálneho prístupu pri nácviku skladby, rozbor skladieb z rôznych hľadísk.
- Poznatky z oblasti hud. IKT technológií
- Komplexná hra stupníc
- Technické cvičenia na riešenie technických problémov v skladbe
- Zdokonaľovanie techn. zručností a obsahu v etudách
- Použitie hud. predstáv, schopností v interpretácii
- Prevažná domáca práca a následnákonzultácia s pedagógom
- Využitie rôznych období, foriem, charakterov, štýlov podľa individuálnych možností žiaka
- Analýza počutého sluch. hud. prejavu
- Častá verejná interpretácia v KH i sólovej hre
- Samostatná tvorba sprievodu podľa akord. značiek, základy hudobnej kompozície
- Pravidelná hra z listu
- Sluchová analýza – T, S, D

Rozvíjanie predpokladov pre štúdium na učiteľských a hudobných fakultách vysokých škôl rozoberajú študované skladby z emocionálneho, technického, formového a harmonického aspektu

- definujú pojmy z oblasti hud. IKT technológií
- zdokonaľujú komplexnú hru stupníc
- samostatne volia vlastné cvičenia na riešenie technických problémov v skladbe
- interpretujú technické etudy so zameraním aj na ich obsah
- diskutujú o vlastnej vypočutej interpretácii
- zdokonaľujú sa v samostatnosti pri nácviku skladby
- podieľajú sa na výbere komplex. repertoáru
- kontrolujú sa sluchovo pri interpretácii
- analyzujú sluchovo počutý hudobný prejav
- preukážu návyky korepetície
- vytvoria sprievod k jednoduchým piesňam
- aplikujú teoretické základy hud. kompozície pri vlastnej tvorbe
- zdokonaľujú pohotovosť v čítaní nôt pri hre z listu
- analyzujú sluchovo základ. harm funkcie T,S,D
- uvedomelá interpretácia

4.2.16 4. ročník štúdia pre dospelých

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 + 0,5 štvorručná hra alebo inštrumentálny sprievod, alebo 1-2 h komorná hra, hra v súbore, alebo hra v orchestri

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 20

VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY:

Cieľom je syntéza emocionálneho a racionálneho prístupu pri nácviku skladby

Poznatky z oblasti hud. IKT technológií

Paralelné stup. – hra v súlade s technickými požiadavkami vzdelávacích štandardov II. stupňa zákl. štúdia.

Zdokonaľovanie techn. zručností v etudách

Rozvoj samostatnosti pri nácviku skladieb

Využitie rôznych období, foriem, charakterov, štýlov podľa individuálnych možností žiaka

Analýza počutého sluch. hud. prejavu

Častá verejná interpretácia v KH i sólovej hre

Samostatná tvorba sprievodu podľa akord. značiek

Základy hudobnej kompozície

Pravidelná hra z listu

Častá diskusia o interpretácii

Verejná prezentácia

Uvedomelá interpretácia skladieb spojená s vlastným ohodnotením sa

Kolektívna hra v rôznych komorných zoskupeniach i kapelách populárnej hudby

Návšteva koncertov, počúvanie hudobných nahrávok z CD a DVD nosičov, webových stránok, diskusia o vypočutých skladbách, porovnávanie jednotlivých štýlov a spôsobov interpretácie

- rozoberajú študované skladby z emocionálneho a racionálneho aspektu
- definujú pojmy z oblasti hud. IKT technológií
- zdokonaľujú hru paralelných stupníc
- volia cvičenia, stupnice na zvládnutie technických problémov skladieb
- interpretujú technické etudy
- prejavujú samostatný prístup k nácviku skladby
- podieľajú sa na výbere komplex. repertoáru
- kontrolujú sa sluchovo pri interpretácii
- analyzujú sluchovo počutý hudobný prejav
- preukážu návyky korepetície
- vytvoria sprievod k jednoduchým piesňam
- aplikujú teoretické základy hud. kompozície pri vlastnej tvorbe

- preukážu rozvoj vlastnej improvizácie
- zdokonaľujú pohotovosť v čítaní nôt pri hre
- diskutujú o interpretácii
- prezentujú verejne výsledky práce
- interpretujú skladby s vlastným uvedomením
- hodnotia vlastný výkon
- používajú návyky kolektívnej hry
- si rozvíjajú hudobné estetické cítenie

Záverečná skúška:

3 skladby rozličných štýlových období alebo charakterov primeranej náročnosti

4.3 HRA NA SLÁČIKOVÝCH NÁSTROJOCH

4.3.1 Profil absolventa

Absolvent prvej časti I. stupňa základného štúdia - primárneho umeleckého vzdelávania (ISCED 1B):

- nadobudol základnú gramotnosť a znalosť odbornej terminológie v danom študijnom zameraní,
- má rozvinutý zmysel pre vnímanie hudby a umenia,
- ovláda technickú a interpretačnú zložku počas hudobného prejavu,
- rozumie hudobno-výrazovým, technickým a artikulačným označeniam notového zápisu interpretovanej skladby a uplatňuje ich počas hry,
- dokáže vyjadriť jednoduché emócie v rámci interpretácie.

Absolvent druhej časti I. stupňa základného štúdia - nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania (ISCED 2 B):

- ovláda na vyššej úrovni základy hudobnej štruktúry, hudobnú abecedu, terminológiu a techniku umeleckej interpretácie na vekovo primeranej úrovni a individuálnymi psychofyziologickými dispozíciami,
- orientuje sa v historickom vývoji a uplatnení svojho nástroja v sólovej, komornej, súborovej a orchestrálnej hre,
- počas interpretácie spája všetky získané technické, hudobno-výrazové a interpretačné

schopnosti a zručnosti, dokáže samostatne naštudovať primerane náročnú hudobnú skladbu, speje k intonačnej a rytmickej sebakontrole,

- aplikuje všetky doposiaľ osvojené interpretačné prostriedky a možnosti hudobného nástroja na vyjadrenie vlastných emócií a predstáv počas interpretácie,
- zvláda hru z listu a jednoduchú improvizáciu primerane svojim schopnostiam a nadaniu,
- nadobudnuté vedomosti a zručnosti z individuálnej výučby aplikuje v rámci skupinových predmetov komorná hra, hra v súbore, orchestri, ľudová hudba, hra v ľudovom orchestri.

Absolvent II. stupňa základného štúdia a štúdia pre dospelých:

- má osvojenú hudobnú gramotnosť a odbornú terminológiu získanú podrobným štúdiom hudobného materiálu z hľadiska historického zaradenia, hudobno-teoretických poznatkov a interpretačných zručností,
- uvedomele prepája teoretické vedomosti s praktickou inštrumentáciou,
- vlastné predstavy o hudobnom diele stvárňuje vedomým používaním technických, hudobno-výrazových, a iných interpretačných prostriedkov,
- získané kompetencie aplikuje na základe zovšeobecnenia pri štúdiu hudobných skladieb,
- ovláda zásady efektívneho nácviku hudobného materiálu a uplatňuje vlastné tvorivé myslenie pri samostatnom štúdiu.

4.4 HRA NA HUSLIACH

POSLANIE A CHARAKTERISTIKA PREDMETU: husle sú jedným zo skupiny sláčikových nástrojov s vysokými nárokmi na hudobné a fyziologické dispozície žiaka.

Rozvíjajú všetky zložky hudobných schopností ako zmysel pre intonáciu, rytmus, kvalitu tónu, frázovanie. Žiak má možnosť začať už v ranom veku na najmenších osminových cez štvrťové, polové, trojštvrťové až k celým husliam. Husle sa svojím zvukom možno najviac približujú ľudskému hlasu a v tom spočíva príťažlivosť tohto nástroja, ktorého štúdium podporuje ďalší hudobný aj ľudský rast osobnosti jedinca.

Prípravné štúdium - PPHV a PHV – učebný plán 1a, 1b

Úlohou prípravného štúdia je oboznámiť žiaka s nástrojom, nácvik držania huslí a sláka, rozvíjanie

rytmického, intonačného a harmonického cítenia. V začiatku hra pizzicato prázdne struny, neskôr nácvik ťahov po prázdnych strunách. Postupne postavenie jednotlivých prstov s pizzicatom, keď sú prsty trochu usadené, hra arco.

V PPHV prebieha nácvik pomalšie a hravou formou, dosiahnuté výsledky závisia od zrelosti a dispozícií daného dieťaťa. Dieťa by sa malo pri výučbe baviť.

V PHV sa postupuje rýchlejšie, na konci roka by si deti mali vedieť založiť nástroj, držať slák, ťahať minimálne dva druhy ťahov (krátke a celým slákom), mať postavené všetky prsty (minimálne však tri). Mali by vedieť zahrať aspoň dve známe jednoduché melódie, prípadne ľudové piesne.

Požiadavky na overenie spôsobilosti postupu do 1. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

- správne držanie huslí a sláčika,
- hra spamäti: 1 ľudová pieseň, 1 prednesová skladba z literatúry pre prípravné štúdium.

4.4.1 1. ročník, 1. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 1 B

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie, 2x týždenne)

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 4

CIELE: cieľom 1.ročníka je rozvíjať záujem žiaka o hru na husliach, pestovať lásku k hudbe. Vytvárať u žiaka správne návyky v držaní nástroja a v činnosti oboch rúk.

OBSAH: dbať na postoj a držanie huslí a činnosť oboch rúk. Snažiť sa o skvalitňovanie tónu, hladké prechody cez struny. U veľmi zdatných jedincov možno začať s prípravnými cvičeniami vibrata, prípadne výmeny polôh. Rozvíjať muzikalitu žiaka hrou prednesov a ľudových piesní.

Technické schopnosti rozvíjať hrou krátkych etud a stupník v rozsahu 1 oktávy.

NOTOVÝ MATERIÁL (školy):

J. Beran – J. Čermák: Husľová škola, 1. diel

V. Kruček: Škola husľových etud

V. Kořínek: Melodické etudy 1.

prípadne iné zahraničné školy (ruská – Baklanova, maďarská) podľa dostupnosti učiteľa.

VÝKONOVÝ ŠTANDARD - VÝSTUPY:

Žiak vie:

- upevniť správne návyky v držaní huslí a sláčika,
- intonačne hmatovo rozlíšiť a zahrať skladbičky v dur. a v mol. hmate s použitím intonačnej sebakontroly,
- ovládať základné smykové cvičenia – detaché a legato a ich kombinácie v hranom materiáli,
- zahrať stupnice v rozsahu 1 oktávy s rozloženým kvintakordom – G+D+A+ od prázdnej struny,
- kontrolovať si správne vedenie sláka a jeho nasadenie,
- hrať jednoduchý notový zápis–poznať a čítať noty – hra z listu.

Žiak:

- udrží nástroj pri hre bez klesania rúk v správnej polohe,
- hrá celým slákom i jeho časťami v detaché a legate.

Skúška

- zahrá 2 melodické etudy v detaché, prípadne v kombinácii detaché a legato
- 2 prednesové skladbičky.
- minimálne 1-krát polročne verejne vystúpiť (sólová hra), podmienka hra naspamäť.
- Žiak bez PŠ vystúpi až v II. polroku.

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE: vyššie uvedené husľové školy sú dobre a prehľadne spracované. Dobre sa podľa nich učí aj z dôvodu melodickosti jednotlivých etud, ktorá deťom veľmi vyhovuje.

4.4.2 2. ročník, 1. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 1 B

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie, 2x týždenne)

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 4

CIELE: cieľom 2. ročníka je upevniť správne návyky z 1. ročníka . Pokračovať v rozvíjaní zručnosti pravej

a ovládania ľavej ruky. Skvalitnenie tónu a výrazu, upevňovanie pódiových skúseností.

OBSAH: intonačná kontrola a sebakontrola. Práca na kvalite tónu, rozvíjanie muzikálneho cítenia, hra z listu, hra spamäti. Príprava na vibrato a výmeny polôh. Učebné plány prispôsobiť schopnostiam žiaka.

NOTOVÝ MATERIÁL (školy):

V. KRŮČEK: Škola husľových etud, 1. časť

V. KOŘÍNEK: Melodické etudy

J. MICKA: Elementárne etudy

prípadne iné zahraničné školy (napr. ruská – Rodionov, Baklanova, maďarská a iné), podľa uváženia pedagóga.

OBSAHOVÝ ŠTANDARD - KOMPETENCIE: VÝKONOVÝ ŠTANDARD - VÝSTUPY:

- kontrola zapájania všetkých častí ruky do činnosti pri hraní,
- uvoľnenosť rúk pri hraní,
- intonačná kontrola a sebakontrola,
- upevnenie durového a molového hmatu, nácvik nových hmatov (zvýšený 3. prst, znížený 1. prst),
- stála kontrola ťahu sláka a hladký prechod cez struny, nácvik nových ťahov (staccato, martelé),
- žiak dokáže koordinovať prácu pravej a ľavej ruky,
- ovláda ťahy v každej časti sláka (csl, dp, hp, str), dokáže hrať detaché, legato a staccato,
- správne ukladá prsty v minimálne troch hmatoch (durový, molový, zvýšený 3. alebo znížený 1. prst),
- dokáže sa sám počúvať a dolaďovať (intonačná
- prípravné cvičenia na nácvik vibrata bez sláčika,
- hra 1- a 2- oktávových stupníc v 1. polohe s # a b,
- čítanie nôt v 1. polohe,
- hra z listu. (sebakontrola),
- ovláda hru 1- a 2- oktávových stupníc v 1. polohe,
- minimálne 1x polročne verejne vystúpiť (sólová hra), podmienka hra naspamäť.

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE: stabilizovať základy z 1. ročníka, využiť väčšiu zrelosť žiaka v oblasti rozumovej aj fyziologickej. Ide o upevnenie činnosti oboch rúk, sebakontrolu žiaka v držaní nástroja, vedení sláčika, v kladení prstov a intonačnej presnosti (dolaďovanie).

4.4.3 3. ročník, 1. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 1 B

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie, 2x týždenne)

1,0 komorná hra alebo inštrumentálny sprievod, 2,0 hra v súbore alebo hra v orchestri (skupinové vyučovanie 1x týždenne)

UČEBNÝ PLÁN Č. 4

CIELE: nadviazať na prácu z 1. a 2. ročníka. Zdokonaľovať technickú zručnosť, rozvíjať muzikálne cítenie, začať nácvik vibrata. Uplatňovať získané vedomosti na vystúpeniach.

Ä OBSAH: výučba nových hmatov pri stálej intonačnej sebakontrole. Kontrola vedenia sláka – kombinácie rôznych smykov. Nácvik vibrata, začať s výmenami polôh (1. – 3.). Dbať o výrazovú stránku skladieb. Vychádzať z možností a schopností žiaka.

NOTOVÝ MATERIÁL (školy):

V. Krůček: Škola husľových etud

V. Kořínek: Melodické etudy

F. Wohlfahrt: Etudy, op. 45

VÝKONOVÝ ŠTANDARD - VÝSTUPY:

- zdokonaľovanie hmatovej istoty v rôznych hmatoch,
- správne vedenie sláka a kontrola tvorby tónu,
- uvoľnené zapájanie oboch rúk do činnosti pri hraní,
- začať s výmenami do 3. polohy,
- nácvik vibrata,
- hra 2-oktávových stupníc v 1. polohe a aj so zmenou polohy,
- dbať o výrazovú stránku skladieb,

- hra z listu,
- začať s komornou hrou na jednoduchých melódiách (napr. ľudové piesne).
- žiak dokáže kontrolovať držanie oboch rúk a prácu s nimi,
- získava hmatovú istotu v rôznych hmatoch 1. polohy (durový, molový, zvýšený 3. prst a znížený 1. prst),
- v stupnici dokáže spracovať výmenu z 1. do 3. polohy (aspoň v jednej 2-oktávovej stupnici s výmenou do 3. polohy),
- zlepšuje svoju intonačnú sebakontrolu,
- začína s nácvikom vibrata – najskôr bez zvuku, potom aspoň 1. a 2. prst v skladbách,
- dbá na výrazovú stránku skladieb (dynamika, vibrato podľa možnosti),
- minimálne 1-krát polročne verejne vystúpiť (sólová hra), podmienka hra naspamäť,
- vystúpenie v II. polroku aj v rámci komorného zoskupenia.

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE: motivovať žiaka poukázaním na muzikálnu stránku skladieb. Využiť jeho lepšie schopnosti sústredenia a pamäte (preferovať hru naspamäť). Priviesť ho k tomu, aby sa viac počúval a využil novonadobudnuté vedomosti vo svojich vystúpeniach.

4.4.4 4. ročník, 1. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 1 B

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie, 2x týždenne)

1,0 komorná hra alebo inštrumentálny sprievod, 2,0 hra v súbore alebo hra v orchestri (skupinové vyučovanie 1x týždenne)

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 4

CIELE: upevňovať zručnosti nadobudnuté v 3. ročníku. Nácvik nových techník, prehlbovanie muzikality. Viesť žiaka k vlastným hudobným predstavám. Zapájať žiaka do komornej, prípadne súborovej hry.

OBSAH: venovať dostatočný priestor výmenám do 3.polohy, intonačná kontrola a sebakontrola. Nácvik vibrata. Práca na tóne, rozvíjanie muzikality. Umožniť žiakovi verejne predviesť nadobudnuté schopnosti.

NOTOVÝ MATERIÁL (školy):

V. Krůček: Škola husľových etud I. a II. diel

F. Wohlfart: Etudy, op.45

E. Kayser: Etudy, op.20

VÝKONOVÝ ŠTANDARD - VÝSTUPY:

- hmatová istota v rôznych hmatoch 1. polohy, upevňovanie hmatov v 3. polohe
- intonačná kontrola a sebakontrola
- uvoľnené výmeny medzi 1. a 3. polohou
- kontrola vedenia sláka a tvorby tónu
- hra vibrato
- väčšie využívanie dynamiky pri tvorbe skladieb
- hra z listu,
- hra v komornom alebo súborovom zoskupení.
- žiak sa vie intonačne kontrolovať v rôznych hmatoch 1. polohy, získava hmatovú istotu v 3. polohe
- dokáže zahrať stupnicu a akord s výmenou do 3. polohy (2- a 3- oktávové)
- snaží sa vibrovať aspoň tromi prstami
- skúša naplniť svoju hudobnú predstavu
- 1x polročne verejne vystúpiť (sólová hra), mal by hrať spamäti
- vystúpenie v II. polroku aj v rámci komorného alebo súborového zoskupenia.

Záverečná skúška – obsah:

- 2 stupnice dur, mol a rozložený akord s výmenou do 3. polohy
- 1 etuda primeranej náročnosti v 1. polohe, alebo aj s výmenou do 3. polohy
- 1 prednes
- Vystúpenie v rámci KH, alebo orchestra či súboru.

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE: snaha viesť žiaka k vlastným hudobným predstavám diela a

jeho napĺňania. Technická stránka a muzikalita by mali byť v súlade. Tomu napomáha aj vedenie k efektívnemu cvičeniu v domácom prostredí.

4.4.5 1. ročník, 2. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 2 B

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie, 2x týždenne)

1,0 komorná hra alebo inštrumentálny sprievod, 2,0 hra v súbore alebo hra v orchestri (skupinové vyučovanie 1x týždenne)

UČEBNÝ PLÁN Č. 4

CIELE: Kontinuálne pokračovať vo vývoji z predchádzajúceho obdobia. Viesť žiaka k väčšej samostatnosti, rozvoj technickej i muzikálnej časti jeho prejavu. Zapájať žiaka do komornej, prípadne súborovej hry.

OBSAH: Dbať na uvoľnenosť výmen do 3. polohy, zdokonaľovať hru v polohe. Vyspelejších žiakov oboznámiť aj s inými polohami. Stupňovať nároky na techniku oboch rúk, na prehlbovanie výrazu skladieb (tón, dynamika, vibrato)

NOTOVÝ MATERIÁL (školy):

V. Krůček:Škola husľových etud I. a II. diel

F. Wohlfahrt: Etudy op. 45

E. Kayser: Etudy op. 20

VÝKONOVÝ ŠTANDARD - VÝSTUPY:

- vyššie nároky na intonačnú kontrolu a sebakontrolu
- dobrá orientácia žiaka v rôznych hmatoch 1. polohy, upevňovanie hmatov v 3. polohe
- uvoľnené výmeny medzi polohami (ak to možnosti žiaka dovoľujú, aj do 4., 5. , 2. ...)
- lepšie ovládanie sláka – nácvik rôznych smykov (martelè, spiccato...)
- nácvik výrazových prostriedkov – frázovanie, vibrato, dynamika
- hra z listu
- hra v komornom alebo súborovom zoskupení

- žiak dokáže intonačne kontrolovať väčšinu hmatov v 1. polohe, upevňuje si hmaty v 3. polohe
- vie zahrať stupnicu s akordom s výmenou do 3. prípadne 4. polohy (3 – oktávové)
- snaží sa vibrovať všetkými prstami
- vie už samostatnejšie pristúpiť k nácviku skladieb
- väčšiu pozornosť venuje štýlu skladby a výrazovým prostriedkom (frázovanie, vibrato, dynamika)
- lepšie sa orientuje v neznámom notovom materiáli – hra z listu
- 1 x polročne verejne vystúpi, mal by hrať spamäti
- vystúpi v oboch polrokoch aj v rámci komorného alebo súborového zoskupenia

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE: viesť žiaka k väčšej samostatnosti, apelovať na jeho racionálnu stránku (uvedomelá príprava), ktorá však musí byť v rovnováhe s emocionálnou stránkou.

4.4.6 2. ročník, 2. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 2 B

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie, 2x týždenne)

1,5 komorná hra alebo inštrumentálny sprievod, 2,0 hra v súbore alebo hra v orchestri (skupinové vyučovanie 1x týždenne)

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 4

CIELE: zvyšovať nároky na muzikálny prejav žiaka. Rozvíjať jeho schopnosť poradiť si s notovým zápisom, schopnosť samostatného nácviku. Rozširovať hudobný obzor, kultivovať hudobný prejav.

OBSAH: zdokonaľovať techniku oboch rúk, dbať na vedenie sláka a tvorbu tónu a fráz.

Upevňovať istotu hmatov a intonačnú čistotu Dbať na krásu tónu – vibrato.

NOTOVÝ MATERIÁL (školy):

V. Krůček:Škola husľových etud I. a II. diel

F. Wohlfahrt: Etudy op. 45

E. Kayser: Etudy op. 20

VÝKONOVÝ ŠTANDARD - VÝSTUPY:

- zdokonaľovať techniku ľavej ruky, zvýšiť pohyblivosť prstov
- odstraňovať nedostatky vo výmenách sláka, zlepšiť ovládanie sláka
- venovať pozornosť výmenám polôh, dbať o ich plynulosť
- intonačná sebakontrola žiaka
- kultivovať tón a vibrato
- zapájať výrazové prostriedky do prednesu skladieb (dynamika, stavanie fráz, kontrasty, vibrato)
- hra z listu
- hra v komornom zoskupení alebo v súbore
- žiak si vie do určitej miery poradiť sám s hudobným zápisom, vie si pripraviť skladbu v hrubých kontúrach
- vie sa intonačne kontrolovať a opraviť nepresnú intonáciu, má už určitú tónovú predstavivosť
- snaží sa o plynulé výmeny polôh s uvoľnenými rukami, prevedené správnym spôsobom
- vie použiť rôzne druhy a rýchlosti ťahov
- vie kultivovať svoj tón pomocou sláka a použitím vibrat
- 1 x polročne verejne vystúpi, mal by hrať spamäti
- vystúpi v oboch polrokoch aj v rámci komorného alebo súborového zoskupenia

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE: apelovať na väčšiu samostatnosť žiaka v predstavách i v príprave diela. Motivovať ho k aktívnej a zaujatej práci, rozšíriť jeho obzor smerom k muzikalite, tónu, farebnosti hry i využívaniu väčšej palety technických prvkov.

4.4.7 3. ročník, 2. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 2 B

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie, 2x týždenne)

1,5 komorná hra alebo inštrumentálny sprievod, 2,0 hra v súbore alebo hra v orchestri

(skupinové vyučovanie 1x týždenne)

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 4

CIELE: upevniť nadobudnuté vedomosti zručnosti a správne návyky. Snažiť sa o získanie určitého nadhľadu nad interpretovanou skladbou.

OBSAH: intonačná a tónová sebakontrola žiaka, rozvíjanie techniky oboch rúk (práca so slákom, zlepšenie pohyblivosti prstov), hra vibrato, spamäti.

NOTOVÝ MATERIÁL (školy):

V. Krůček:Škola husľových etud I. a II. diel

F. Wohlfahrt: Etudy op. 45

E. Kayser: Etudy op. 20

H. Schradieck: Škola prstovej techniky

VÝKONOVÝ ŠTANDARD - VÝSTUPY:

- cvičenie 3- oktávových stupníc (dur, mol), u disponovanejších aj dvojhmaty a akordické kadencie
- zdokonaľovať technickú súčinnosť oboch rúk - pohyb prstov pri rôznych druhoch ťahov
- stála pozornosť výmenám polôh, hladkosť a plynulosť výmen
- zvykať pravú ruku na zmeny v rýchlosti ťahov, hladké výmeny sláka.
- dbať o kultivovaný tón, vibrato, výrazové prostriedky (dynamika frázovanie, kontrasty)
- hra z listu
- hra v komornom zoskupení alebo v súbore
- žiak vie zhodnotiť svoju intonáciu, sám doladí tóny, má zvukovú predstavu tónov
- lepšie sa orientuje v polohách, zvláda výmeny medzi polohami
- vie použiť rôzne druhy a rýchlosti ťahov

- vie kultivovať tón pomocou vibrata a vedením sláka
- 1 x polročne verejne vystúpi, mal by hrať spamäti
- vystúpi v oboch polrokoch aj v rámci komorného alebo súborového zoskupenia

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE: motivovať žiaka vhodne zvolenými prednesovými skladbami k posúvaniu svojich technických a interpretačných hraníc, k uvedomeniu si hlavných zásad interpretácie rôznych štýlových období.

4.4.8 4. ročník, 2. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 2 B

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie, 2x týždenne)

1,5 komorná hra alebo inštrumentálny sprievod, 2,0 hra v súbore alebo hra v orchestri (skupinové vyučovanie 1x týždenne)

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 4

CIELE: upevniť a rozšíriť vedomosti a zručnosti nadobudnuté v predchádzajúcom štúdiu.

Viesť žiaka k prejaveniu svojej osobnosti pri prednese hudobného diela. Pripraviť ho na osvojenie študijnej látky a úspešné ukončenie štúdia zvládnutím komisionálnych záverečných skúšok a absolventského koncertu.

OBSAH: ďalej rozvíjať techniku oboch rúk a zdokonaľovať ich súčinnosť. Intonačná sebakontrola žiaka, prehlbovanie výrazových schopností, hra vibrato, spamäti.

NOTOVÝ MATERIÁL (školy):

V. Krůček: Škola husľových etud I. a II. diel

F. Wohlfahrt: Etudy op. 45

E. Kayser: Etudy op. 20

J. F. Mazas: Etudy op. 36

H. Schradieck: Škola prstovej techniky

VÝKONOVÝ ŠTANDARD - VÝSTUPY:

- Cvičenie 3-oktávových stupníc (dur a mol) podľa schopností žiaka aj dvojhmaty a akordické kadencie
- ďalej rozvíjať techniku ľavej ruky v súčinnosti s pravou rukou
- rozširovať diapazón ťahov o nové ťahy (spiccato, martellé, sautillé atď.), hladké výmeny sláka, ovládanie rôznych rýchlostí ťahov
- kvalitné prevedenie výmeny polôh (hladkosť, plynulosť a istota)
- snaha o čo najlepšiu kvalitu tónu: kultivovanosť, vibrato, výrazové prostriedky (nálady, dynamika, frázovanie, kontrasty)
- hra z listu
- hra v komornom zoskupení alebo v súbore
- žiak aktívne využíva intonačnú sebakontrolu (sám doladí), má zvukovú predstavu tónov
- vie používať rôzne druhy a rýchlosti ťahov
- vie zladiť techniku pravej a ľavej ruky v súčinnosti
- dokáže lepšie previesť výmeny polôh, je istejší pri hre vo vyšších polohách
- dokáže kultivovať tón pomocou vibrata a správnym vedením sláka
- 1 x polročne vystúpi, mal by hrať spamäti
- vystúpi v oboch polrokoch aj v rámci súborového alebo komorného zoskupenia

Žiak ukončí štúdium na I. stupni záverečným koncertom a komisionálnou skúškou (1x stupnica dur, mol, etudy, prednes).

Skúška:

Stupnica dur, mol (2 oktávy)

2 etudy rôzneho technického zamerania

1 prednes

Vystúpenie v rámci KH, alebo orchestra či súboru.

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE: vhodným výberom látky na komisionálne skúšky a absolventský koncert motivovať žiaka k naplneniu technickej a výrazovej stránky daných skladieb, k správnemu pochopeniu a osvojeniu si hlavných zásad interpretácie štýlového obdobia týchto skladieb.

4.4.9 1. ročník druhého stupňa

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 + 0,5 štvorručná hra, alebo 1-2 h komorná hra alebo hra v súbore

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 20

NOTOVÝ MATERIÁL (školy):

V. Krůček: Škola husľových etud

J. F. Mazas: op. 36

R. Kreutzer: 42 etud

VÝKONOVÝ ŠTANDARD - VÝSTUPY:

- rozšíriť výmeny polôh (2., 4., 5., 6.), dbať o ich hladké prevedenie a plynulosť
- práca na technike ľavej ruky - zvýšenie pohyblivosti prstov
- správne ovládanie sláka, kultivovaný tón
- intonačná predstavivosť a sebakontrola žiaka
- využívať aktívne výrazové prostriedky (dynamika, frázovanie, vibrato)
- KH alebo hra v súbore
- žiak si lepšie poradí s prípravou nových skladieb
- lepšie zvládne interpretáciu rôznych štýlových období
- zlepší sa jeho intonačná sebakontrola, tónová predstavivosť
- dokáže kultivovať svoj prejav pomocou ťahov, vibraáa
- 1krát za polrok vystúpi, preferencia hry spamäti
- 1krát vystúpi aj z KH alebo hry v súbore

4.4.10 2. ročník druhého stupňa

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 + 0,5 štvorručná hra, alebo 1-2 h komorná hra alebo hra v súbore

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 20

NOTOVÝ MATERIÁL (školy):

V. KRŮČEK: Škola husľových etud, 1. časť

J. F. Mazas: op. 36

R. Kreutzer: 42 etud

VÝKONOVÝ ŠTANDARD - VÝSTUPY:

- hrať stupnice s akordickými kadenciami
- snaha o plynulý pohyb ľavej ruky po hmatníku
- zaradenie a kultivácia nových smykov
- martelé, spiccato, radové staccato a rôznych smykových kombinácií
- stála intonačná sebakontrola žiaka
- začať s hrou dvoj hmatov
- venovať väčšiu pozornosť hre z listu
- KH alebo hra v súbore
- žiak sa aktívne zapája do výberu skladieb
- zvládne aspoň jednu stupnicu s akordickou kadenciou
- rozšíri svoj technický repertoár o nové smyky (martelé, spiccato, radové staccato a i.)
- zlepší sa jeho hra z listu
- dbá o štýlové naplnenie výrazových prostriedkov

1krát za polrok vystúpi sólovo

1krát vystúpi z KH alebo hry v súbore

4.4.11 3. ročník druhého stupňa

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 + 0,5 štvorručná hra, alebo 1-2 h komorná hra alebo hra v súbore

UČEBNÝ PLÁN Č. 20

NOTOVÝ MATERIÁL (školy):

J. F. Mazas: op. 36

R. Kreutzer: 42 etud

E. H. Kayser: Etudy, op. 20

VÝKONOVÝ ŠTANDARD - VÝSTUPY:

- zdokonaľovať artikuláciu a intonáciu
- zrýchliť tempo stupníc, využívať prstové cvičenia na posun v zbehlosti prstov (Schradieck a i.)
- zlepšiť plynulosť akordických kadencií a dvojhmatových stupníc
- upevnenie správnych návykov v ťahu sláka a tvorbe tónu
- dať žiakovi priestor na vlastné hľadanie prstokladov KH alebo hra v súbore
- žiak sa snaží nájsť si vlastné prstoklady, prípadne smyky
- vie sa orientovať v rôznych štýlových obdobiach
- zlepší techniku oboch rúk, čo mu pomôže pri napĺňaní vlastných výrazových predstáv

1krát za polrok vystúpi sólovo

1krát vystúpi z KH alebo hry v súbore

4.4.12 4. ročník druhého stupňa

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 + 0,5 štvorručná hra, alebo 1-2 h komorná hra alebo hra v súbore

UČEBNÝ PLÁN Č. 20

NOTOVÝ MATERIÁL (školy):

E. Kayser: Etudy, op.20

J. F. Mazas: op. 36

R. Kreutzer: 42 etud

VÝKONOVÝ ŠTANDARD - VÝSTUPY:

- hra stupníc, akordických kadencií a dvojhmatov
- zdokonaľovať husľovú hru a muzikálny prejav
- pracovať na uvoľnenosti oboch rúk pri využívaní rôznych techník
- väčšia snaha o výstavbu skladieb, výraz porovnávanie vlastných predstáv s predstavou učiteľa a nahrávok rôznych interpretov
- žiak má hudobno-estetické cítenie na kvalitatívne vyššej úrovni
- dokáže zrealizovať mnohé svoje predstavy
- vie si sám poradiť aj s novým a neznámym hudobným materiálom primeranej obtiažnosti

Záverečná skúška:

- 2 charakterovo odlišné etudy,
- 1 prednesová skladba.

4.4.13 1. ročník druhého stupňa (bez absolvovania I. stupňa)

POČET HODÍN TÝŽDENNE: : 1,5 + 0,5 štvorručná hra alebo inštrumentálny sprievod, alebo 1-2 h komorná hra, hra v súbore, alebo hra v orchestri

UČEBNÝ PLÁN Č. 20

NOTOVÝ MATERIÁL (školy):

J. Beran – J. Čermák: Husľová škola, 1. diel

V. Kruček: Škola husľových etud

V. Kořínek: Melodické etudy 1. prípadne iné zahraničné školy (ruská, maďarská) podľa dostupnosti učiteľa.

VÝKONOVÝ ŠTANDARD - VÝSTUPY:

- upevniť správne návyky v držaní huslí a sláčika,
- intonačne hmatovo rozlíšiť a zahrať skladbičky v dur. a v mol. hmate s použitím intonačnej sebakontroly,
- ovládať základné smykové cvičenia –

- detaché a legato a ich kombinácie v hranom materiáli,
- zahrať stupnice v rozsahu 1 oktávy s rozloženým akordom – G+ D+A+ od prázdnej struny,
- kontrolovať si správne vedenie sláka a jeho nasadenie,
- hrať jednoduchý notový zápis–poznať a čítať noty – hra z listu.

Žiak:

- udrží nástroj pri hre v správnej polohe,
- ovláda základné druhy smykov - detaché a legato
- zahrá aspoň jednu stupnicu v rozsahu 1 oktávy (G+, D+, A+)
- vie správne nasadiť slák a kontrolovať jeho ťah
- hrať jednoduchý notový zápis, pozná a číta noty (hra z listu) v 1. polroku nemusí vystúpiť, v druhom by mal aspoň 1krát vystúpiť

4.4.14 2. ročník druhého stupňa (bez absolvovania I. stupňa)

POČET HODÍN TÝŽDENNE: : 1,5 + 0,5 štvorručná hra alebo inštrumentálny sprievod, alebo 1-2 h komorná hra, hra v súbore, alebo hra v orchestri

UČEBNÝ PLÁN Č. 20

NOTOVÝ MATERIÁL (školy):

V. KRŮČEK: Škola husľových etud, 1. časť

V. KOŘÍNEK: Melodické etudy

J. MICKA: Elementárne etudy prípadne iné zahraničné školy

VÝKONOVÝ ŠTANDARD - VÝSTUPY:

- kontrola zapájania všetkých častí ruky do činnosti pri hraní,
- uvoľnenosť rúk pri hraní, intonačná kontrola a sebakontrola, upevnenie durového a molového hmatu, nácvik nových hmatov (zvýšený 3. prst), stála kontrola ťahu sláka a hladký prechod cez struny, nácvik nových ťahov (staccato, martelé),prípravné cvičenia na

nácvik vibrata bez sláčika, hra 1- a 2- oktávových stupníc v 1. polohe s # a b, čítanie nôt v 1. polohe, hra z listu.

- žiak dokáže koordinovať prácu pravej a ľavej ruky,
- ovláda ťahy v každej časti sláka (csl, dp, hp, str), dokáže hrať detaché, legato a staccato,
- správne ukladá prsty v minimálne dvoch hmatoch (durový, molový)
- dokáže sa sám počúvať a dolaďovať (intonačná sebakontrola),
- ovláda hru 1- a 2- oktávových stupníc v 1. polohe,
- 1x polročne verejne vystúpi sólovo

4.4.15 3. ročník druhého stupňa (bez absolvovania I. stupňa)

POČET HODÍN TÝŽDENNE: : 1,5 + 0,5 štvorručná hra alebo inštrumentálny sprievod, alebo 1-2 h komorná hra, hra v súbore, alebo hra v orchestri

UČEBNÝ PLÁN Č.: 20

NOTOVÝ MATERIÁL (školy):

V. Krůček: Škola husľových etud

V. Kořínek: Melodické etudy

F. Wohlfahrt: Etudy, op. 45

VÝKONOVÝ ŠTANDARD - VÝSTUPY:

- zdokonaľovanie hmatovej istoty v rôznych hmatoch,
- správne vedenie sláka a kontrola tvorby tónu,
- uvoľnené zapájanie oboch rúk do činnosti pri hraní,
- začať s výmenami do 3. polohy,
- nácvik vibrata,
- hra 2-oktávových stupníc v 1. polohe a aj so zmenou polohy,
- dbať o výrazovú stránku skladieb,
- hra z listu,

- začať s komornou hrou na jednoduchých melódiách (napr. ľudové piesne).
- žiak dokáže kontrolovať držanie oboch rúk a prácu s nimi,
- získava hmatovú istotu v rôznych hmatoch 1. polohy (durový, molový, zvýšený 3. prst a znížený 1. prst),
- v stupnici dokáže spracovať výmenu z 1. do 3. polohy (aspoň v jednej 2-oktávovej stupnici s výmenou do 3. polohy),
- zlepšuje svoju intonačnú sebakontrolu,
- začína s nácvikom vibrata – najskôr bez zvuku, potom aspoň 1. a 2. prst v skladbách,
- dbá na výrazovú stránku skladieb (dynamika, vibrato podľa možnosti),
- 1-krát polročne verejne vystúpi (sólová hra),
- vystúpenie v II. polroku aj v rámci komorného zoskupenia.

4.4.16 4. ročník druhého stupňa (bez absolvovania I. stupňa)

POČET HODÍN TÝŽDENNE: : 1,5 + 0,5 štvorručná hra alebo inštrumentálny sprievod, alebo 1-2 h komorná hra, hra v súbore, alebo hra v orchestri

UČEBNÝ PLÁN Č. 20

NOTOVÝ MATERIÁL (školy):

V. Krůček: Škola husľových etud I. a II. diel

F. Wohlfart: Etudy, op.45

E. Kayser: Etudy, op.20

VÝKONOVÝ ŠTANDARD - VÝSTUPY:

- hmatová istota v rôznych hmatoch 1. polohy, upevňovanie hmatov v 3. polohe
- intonačná kontrola a sebakontrola
- uvoľnené výmeny medzi 1. a 3. polohou
- kontrola vedenia sláka a tvorby tónu

- hra vibrato
- väčšie využívanie dynamiky pri tvorbe skladieb
- hra z listu,
- hra v komornom alebo súborovom zoskupení.
- žiak sa vie intonačne kontrolovať v rôznych hmatoch 1. polohy, získava hmatovú istotu v 3. polohe
- dokáže zahrať stupnicu a akord s výmenou do 3. polohy (2- a 3- oktávové)
- snaží sa vibrovať aspoň niektorými prstami
- skúša naplniť svoju hudobnú predstavu
- 1x polročne verejne vystúpiť (sólová hra), mal by hrať spamäti
- vystúpenie v II. polroku aj v rámci komorného alebo súborového zoskupenia.

Záverečná skúška

- 2 charakterovo odlišné etudy,
- 1 prednesová skladba.

4.4.17 1. ročník štúdia pre dospelých

POČET HODÍN TÝŽDENNE: : 1,5 + 0,5 štvorručná hra alebo inštrumentálny sprievod, alebo 1-2 h komorná hra, hra v súbore, alebo hra v orchestri

UČEBNÝ PLÁN Č. 20

NOTOVÝ MATERIÁL (školy):

J. Beran – J. Čermák: Husľová škola, 1. diel

V. Kruček: Škola husľových etud

V. Kořínek: Melodické etudy 1. prípadne iné zahraničné školy (ruská , maďarská) podľa dostupnosti učiteľa.

VÝKONOVÝ ŠTANDARD - VÝSTUPY

Žiak vie:

- upevniť správne návyky v držaní huslí a sláčika,
- intonačne hmatovo rozlíšiť a zahrať skladbičky v dur. a v mol. Hmate s použitím intonačnej sebakontroly,
- ovládať základné smykové cvičenia – detaché a legato a ich kombinácie v hranom materiáli,
- zahrať stupnice v rozsahu 1 oktávy s rozloženým kvintakordom – G+,D+,A+ od prázdnej struny,
- kontrolovať si správne vedenie sláka a jeho nasadenie,
- hrať jednoduchý notový zápis–poznať a čítať noty – hra z listu.

Žiak:

- udrží nástroj pri hre bez klesania rúk v správnej polohe,
- hrá celým slákom i jeho časťami v detaché a legate.
- aktívne sa počúva, dokáže korigovať svoju intonáciu
- podľa jeho možností v II. polroku vystúpi sólovo - napr. na triednom koncerte

4.4.18 2. ročník štúdia pre dospelých

POČET HODÍN TÝŽDENNE: : 1,5 + 0,5 štvorručná hra alebo inštrumentálny sprievod, alebo 1-2 h komorná hra, hra v súbore, alebo hra v orchestri

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 20

NOTOVÝ MATERIÁL (školy):

V. KRŮČEK: Škola husľových etud, 1. časť

V. KOŘÍNEK: Melodické etudy

J. MICKA: Elementárne etudy prípadne iné zahraničné školy (napr. ruská, madarská), podľa uváženia pedagóga.

VÝKONOVÝ ŠTANDARD - VÝSTUPY:

- kontrola zapájania všetkých častí ruky do činnosti pri hraní,

- uvoľnenosť rúk pri hraní,
- intonačná kontrola a sebakontrola,
- upevnenie durového a molového hmatu, nácvik nových hmatov (zvýšený 3. prst),
- stála kontrola ťahu sláka a hladký prechod cez struny, nácvik nových ťahov (staccato, martelé),
- prípravné cvičenia na nácvik vibrata bez sláčika,
- hra 1- a 2- oktávových stupníc v 1. polohe s # a b,
- čítanie nôt v 1. polohe,
- hra z listu.
- žiak dokáže koordinovať prácu pravej a ľavej ruky,
- ovláda ťahy v každej časti sláka (csl, dp, hp, str),
- dokáže hrať detaché, legato a staccato,
- správne ukladá prsty v minimálne dvoch hmatoch (durový, molový, zvýšený 3. prst),
- dokáže sa sám počúvať a dolaďovať (intonačná sebakontrola),
- zvláda hru 1- oktávových stupníc v 1. polohe,
- podľa jeho možností 1x polročne verejne vystúpi (sólová hra),

4.4.19 3. ročník štúdia pre dospelých

POČET HODÍN TÝŽDENNE: : 1,5 + 0,5 štvorručná hra alebo inštrumentálny sprievod, alebo 1-2 h komorná hra, hra v súbore, alebo hra v orchestri

UČEBNÝ PLÁN Č. 20

NOTOVÝ MATERIÁL (školy):

V. Krůček: Škola husľových etud

V. Kořínek: Melodické etudy

F. Wohlfahrt: Etudy, op. 45

VÝKONOVÝ ŠTANDARD - VÝSTUPY:

- zdokonaľovanie hmatovej istoty v rôznych hmatoch,

- správne vedenie sláka a kontrola tvorby tónu,
- uvoľnené zapájanie oboch rúk do činnosti pri hraní,
- začať s výmenami do 3. polohy,
- nácvik vibrata,
- hra 2-oktávových stupníc v 1. polohe a podľa možností žiaka aj so zmenou polohy,
- dbať o výrazovú stránku skladieb,
- hra z listu,
- začať s komornou hrou na jednoduchých melódiách (napr. ľudové piesne).- hra z listu.
- žiak dokáže kontrolovať držanie oboch rúk a prácu s nimi,
- získava hmatovú istotu v rôznych hmatoch 1. polohy (durový, molový, zvýšený 3. prst a znížený 1. prst),
- disponovaný žiak zvládne spracovať výmenu z 1. do 3. polohy (aspoň v jednej 2-oktávovej stupnici s výmenou do 3. polohy),
- zlepšuje svoju intonačnú sebakontrolu,
- začína s nácvikom vibrata
- dbá na výrazovú stránku skladieb (dynamika, vibrato podľa možnosti),
- podľa možností 1-krát polročne verejne vystúpiť (sólová hra),
- vystúpenie v II. polroku aj v rámci komorného zoskupenia.

4.4.20 4. ročník štúdia pre dospelých

POČET HODÍN TÝŽDENNE: : 1,5 + 0,5 štvorručná hra alebo inštrumentálny sprievod, alebo 1-2 h komorná hra, hra v súbore, alebo hra v orchestri

UČEBNÝ PLÁN Č. 20

NOTOVÝ MATERIÁL (školy):

V. Krůček: Škola husľových etud I. a II. diel

F. Wohlfart: Etudy, op.45

E. Kayser: Etudy, op.20

VÝKONOVÝ ŠTANDARD - VÝSTUPY:

- hmatová istota v rôznych hmatoch 1. polohy, upevňovanie hmatov v 3. polohe
- intonačná kontrola a sebakontrola
- uvoľnené výmeny medzi 1. a 3. polohou
- kontrola vedenia sláka a tvorby tónu
- hra vibrato
- väčšie využívanie dynamiky pri tvorbe skladieb
- hra z listu,
- hra v komornom alebo súborovom zoskupení
- žiak sa vie intonačne kontrolovať v rôznych hmatoch 1. polohy, získava hmatovú istotu v 3. polohe
- dokáže zahrať stupnicu a akord s výmenou do 3. polohy (2- a 3- oktávové)
- snaží sa vibrovať aspoň niektorými prstami
- skúša naplniť svoju hudobnú predstavu
- podľa možností1x polročne verejne vystúpi (sólová hra)
- vystúpenie v II. polroku aj v rámci komorného alebo súborového zoskupenia.

Záverečná skúška

2 charakterovo odlišné etudy,

1 prednesová skladba.

4.5 HRA NA ALTOVEJ A SOPRANINOVEJ ZOBCOVEJ FLAUTE

(môže sa pokračovať aj v sopránovej zobcovej flaute)

POSLANIE A CHARAKTERISTIKA PREDMETU: vyučovanie hry na altovej alebo sopraninovej zobcovej flaute je vhodnou metódou v systéme hudobno-vzdelávacej elementaristiky. Tento typ nástroja je pokračovaním v hre na sopránovej zobcovej flaute. Má veľký význam aj po zdravotnej stránke. Dychová hygiena, držanie tela, práca rúk v spolupráci s dychom – to všetko sú veľmi dôležité atribúty zdravého

vývinu detského organizmu s preto hra na zobcovej flaute slúži ako podporná liečba pri astmatických poruchách, prípadne môže slúžiť ako prevencia pred negatívnymi prejavmi v dýchaní jedinca. Nezanedbateľná je aj ekonomická stránka. Zobcová flauta patrí medzi cenovo najdostupnejšie hudobné nástroje, čo je možné využiť pri vytváraní zdrojov motivácie. Poznámka: V prípade, že žiak chce pokračovať len na sopránocej zobcovej flaute, pokračuje na tomto nástroji, notové materiály určuje pedagóg podľa svojich možností a dostupnosti. Učebný plán to dovoľuje.

4.5.1 1. ročník, 2. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 2 B

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie, 2x týždenne)

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 13, v prípade sopránovej zobcovej flauty je to učebný plán č. 5

CIELE: Pracovať na preorientovaní žiaka na altový nástroj in F (aj sopranino), orientovať ho na hmatovú kombináciu ladenia in F a dbať na kontrolu fyziológie hrania na väčší typ nástroja. Žiaci, ktorých fyziologické predpoklady nevyhovujú altovému nástroju, môžu pokračovať v štúdiu v hre na sopraninovej, alebo sopránovej flaute. Neustále pracovať so správnymi základmi hry na hudobnom nástroji – celkový postoj, držanie rúk, hrudníkovo – bránicové dýchanie, artikulácia. V rozvoji muzikality pestovať v žiakovi zmysel pre rozlišovanie hudobných štýlov.

OBSAH: Zdokonaľovať techniku dýchania, artikulácie v závislosti na novom type nástroja, upevňovať správnu techniku vibrata, metrorytmické cítenie a rytmickú predstavivosť žiaka na podklade už prebraných všetkých základných rytmických hodnôt / celá – šestnástinová nota, celá – šestnástinová pomlčka, bodka pri note../ Vysvetliť princíp stupnice dur a mol – harmonická, melodická. Stupnice hrať zo školy Ladislav Daniel – Škola hry pre altovú zobcovú flautu / výber /

NOTOVÝ MATERIÁL :

Ladislav Daniel – Škola hry pre altovú zobcovú flautu / výber /

Miloslav Klement – Škola pre altovú zobcovú flautu I. diel / výber /

Prednesové skladby:

Album prednesových skladieb pre flautu / altovú zobcovú flautu / a klavír / výber /, Editio Muzyka, Moskva

Philbert de LAVIGNE : 6 sonát pre altovú zobcovú flautu a basso continuo / výber /

Arcangelo CORELLI : Sonáta C dur op.5 č.9 pre altovú zobcovú flautu a basso continuo

Hudobná literatúra slúži najmä k základnej orientácii učiteľa. Je možné variovať študijný materiál podľa pedagogických skúseností učiteľa a podľa individuálnych dispozícií každého žiaka.

VÝKONOVÝ ŠTANDARD - VÝSTUPY:

Schopnosť samostatne odohrať niekoľko cvičení z preberanej látky, v spolupráci s klavírnym sprievodom prednesové skladby v súlade s výstupom, nasadenie tónu, artikulácia, správny postoj pri hraní

Ladislav Daniel – Škola hry pre altovú zobcovú flautu / výber / - 15 lekcií

Miloslav Klement – Škola pre altovú zobcovú flautu I. diel / výber / - 15 cvičení

2 skladby s klavírnym sprievodom.

Verejne vystupovať najmenej 1x za polrok (sólová hra).

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE: v 1. ročníku predmet hra na altovej alebo sopraninovej zobcovej flaute nadväzuje na 4. ročník 1 časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 1 B - hra na sopránovej zobcovej flaute. Dôležitým aspektom vo výchovno-vzdelávacom procese je kladný vzťah učiteľ – žiak. Je potrebné uvedomovať si na strane učiteľa, že sa pracuje so živým materiálom, ktorý sa neustále formuje – zdokonaľuje a vyberať vhodné notové materiály i spôsob komunikácie vzhľadom k veku a individualite žiaka. V rámci 1. ročníka pokračujeme v motivácii žiaka k verejným vystúpeniam, nepretržite poukazujeme na dôležitosť návštev rôznych koncertov aj ako poslucháč spolu s rodičmi a snažiť sa vzbudiť u dieťaťa o čo najväčší záujem o hudobné dianie. Hra na primeranej mentálnej úrovni žiaka by už mala byť samozrejmosťou. Neustále vštepovať žiakovi hudobné pojmy od notácie až po dynamiku, prehlbovanie správnych návykov pri hraní – dýchanie, postoj, práca rúk, synchrón jazyka, prstov a dychu. Prirodzeným spôsobom, pestovať rytmické aj agogické cítenie.

4.5.2 2. ročník, 2. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 2 B

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie, 2x týždenne)

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 13, v prípade sopránovej zobcovej flauty je to učebný plán č. 5

CIELE: Pokračovať v prehlbovaní správnych základov hry na hudobnom nástroji (altová resp. sopraninová zobcová flauta) – postoj, držanie rúk, hrudníkovo – bránicové dýchanie.

Zdokonaľovať hru na altovom resp. sopraninovom nástroji (hmatovo, intonačne, rytmicky). Rozvíjať zmysel žiaka pre štýlovú interpretáciu. Intenzívne sa venovať komornej hre.

OBSAH: Nepretržite pracovať na technike dýchania (snažiť sa zahrať dlhšie hudobné myšlienky bez zbytočných nádychov), skvalitňovať interpretačnú techniku (artikulácia, vibrato, dvojitý jazyk, vyrovnaná prstová technika, palcová technika pri hre tónov vo vyšších registroch).

Zamerať sa na realizovanie dynamiky, riešiť intonačné nedokonalosti. Využívať plný rozsah nástroja.

NOTOVÝ MATERIÁL :

Ladislav Daniel – Základy techniky pre altovú zobcovú flautu

Miloslav Klement – Škola pre altovú zobcovú flautu I. diel (pokračovanie)

Dušan Martinček – 13 cvičení pre altovú zobcovú flautu

Peter Cón – Etudy pre altovú zobcovú flautu

Hans M. Linde: Neuzelitliche Ubungsstucke fuer die Altblockfloete (Moderné cvičenia pre altovú zobcovú flautu) - výber

Prednesové skladby:

A. Corelli : Sonáta C dur op.5 č.9 pre altovú zobcovú flautu a basso continuo

T. Susato: Allemande, Ronde

G. Fr. Händel: Sonáta F dur

Ph. de Lavigne: Gaiment

J. B. John Loeillet: Sonáta d mol

A. Vivaldi: Sonáta F dur

B. Finger: Sonáta f dur pre altovú zobcovú flautu a čembalo

R. Valentine: 12 Sonaten fuer Blockfloete und basso continuo (12 sonát pre altovú zobcovú flautu a

basso continuo)

F. Schubert: Valse noble

J. Ch. Pepusch: Zwei Sonaten c mol, d mol fuer Altblockfloete und Basso continuo (2 sonáty c mol a d mol pre altovú zobcovú flautu a basso continuo)

A. Corelli: Sonata a tre op. 4 No. 3 fuer Zwei Altblockfloeten und Gitare (Triová sonáta pre dve altové zobcové flauty a gitaru)

Jean B. Loeillet de Gant: Six Sonatas for 2 Treble Recorders (6 sonát pre 2 altové zobcové flauty)

Hudobná literatúra slúži najmä k základnej orientácii učiteľa. Je možné variovať študijný materiál podľa pedagogických skúseností učiteľa a podľa individuálnych dispozícií každého žiaka.

VÝKONOVÝ ŠTANDARD – VÝSTUPY

Schopnosť samostatne odohrať niekoľko cvičení z preberanej látky, v spolupráci s klavírnym sprievodom prednesové skladby v súlade s výstupom, nasadenie tónu, artikulácia, správny postoj pri hraní.

Ladislav Daniel – Základy techniky pre altovú zobcovú flautu - 15 cvičení

Miloslav Klement – Škola pre altovú zobcovú flautu I. diel - 15 cvičení

2 skladby s klavírnym sprievodom.

Verejne vystupovať najmenej 1x za polrok (sólová hra).

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE: Práca je postavená na vzťahu učiteľ – žiak. Zamerať sa na čo najdokonalejšie zafixovanie správnych interpretačných návykov. Neustále vštepovať žiakovi hudobné pojmy od notácie až po dynamiku, pestovať rytmické aj agogické cítenie. Vystupovať verejne s jednoduchšími skladbičkami. Hudobná literatúra uvedená vyššie slúži k základnej orientácii učiteľa. Hra na primeranej mentálnej úrovni žiaka, materiál je potrebné vyberať na základe individuálneho vývoja. Pokračujeme v motivácii žiaka k verejným vystúpeniam a návštevám koncertov.

4.5.3 3. ročník, 2. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 2 B

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie, 2x týždenne)

1,0 Komorná hra alebo inštrumentálny sprievod, alebo hra v súbore 1,0 – 2,0

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 13, v prípade sopránovej zobcovej flauty je to učebný plán č. 5

CIELE: Pokračovať v prehlbovaní nadobudnutých návykov v hre na hudobnom nástroji a ich ďalšom rozvíjaní (na altovej - in F - resp. sopraninovej zobcovej flaute), zdokonaľovať interpretačnú techniku (intonácia, prstová technika, agogika) aj hru z listu. Klásť dôraz na výrazovosť, rozvoj zvukovej predstavivosti, na tvorivú samostatnosť žiaka. Ďalej rozvíjať zmysel žiaka pre štýlovú interpretáciu. Ťažiskom vyučovacieho procesu by mala byť komorná hra aj v spolupráci s inými hudobnými nástrojmi. V prípade fyzických a hráčskych dispozícií žiaka je možné venovať pozornosť aj hre na tenorovej, prípadne basovej zobcovej flaute.

OBSAH: Prehlbovať správnu techniku dýchania a snažiť sa zahrať dlhšie frázy bez zbytočných nádychov. Zamerať sa na celkový prejav po stránke dynamickej, výrazovej, rytmickej, intonačnej. Využívanie vibráta a melodických ozdôb v rámci štýlovosti. Stupnice do 4 predznamenaní dur – mol. T5, D7, zm7 s obratmi v celom rozsahu nástroja. Zvyšovanie tempových nárokov v rámci stupníc, cvičení aj prednesových skladieb. V prípade prechodu na tenorový nástroj je potrebné riešiť ladenie nástroja – hmatová orientácia in C.

NOTOVÝ MATERIÁL :

Miloslav Klement – Škola pre altovú zobcovú flautu II. diel

L. Daniel: Základy techniky... I. diel

J. B. Giesbert: 15 Solostucke von Meistern des 18. Jahrhunderts (15 cvičení majstrov 18. storočia)

Hans U. Steeps: Das Tagliche Pensum, Universal Edition Wien (Denné cvičenia pre pokročilých)

Prednesové skladby:

A. Corelli: Sonáta C dur op.5 č.9 pre altovú zobcovú flautu a basso continuo

T. Susato: Allemande, Ronde

G. Fr. Händel: 6 sonát pre altovú zobcovú flautu a basso continuo č. 5 – 10, II. zošit, Editio Musica, Budapešť

Ph. de Lavigne: Gaiment

J. B. John Loeillet: Sonáta d mol

A. Vivaldi: Sonáta F dur

B. Finger: Sonáta F dur pre altovú zobcovú flautu a čembalo

R. Valentine: 12 Sonaten fuer Blockfloete und basso continuo (12 sonát pre altovú zobcovú flautu a basso continuo)

F. Schubert: Valse noble

J. Ch. Pepusch: Drei Sonaten fuer Altblockfloete und Basso continuo, Edition Peters, Leipzig (Triová sonáta pre altovú zobcovú flautu, hoboj a basso continuo)

A. Corelli: Sonata a tre op. 4 No. 3 fuer Zwei Altblockfloeten und Gitare (Triová sonáta pre dve altové zobcové flauty a gitaru)

Jean B. Loeillet de Gant: Six Sonatas for 2 Treble Recorders (6 sonát pre 2 altové zobcové flauty)

Hudobná literatúra slúži najmä k základnej orientácii učiteľa. Je možné variovať študijný materiál podľa pedagogických skúseností učiteľa a podľa individuálnych dispozícií každého žiaka.

VÝKONOVÝ ŠTANDARD – VÝSTUPY

- Schopnosť samostatne odohrať niekoľko cvičení z preberanej látky, prednesové skladby v súlade s výstupom v spolupráci s klavírnym sprievodom, fixovať správne nasadenie tónu, artikuláciu, správny postoj pri hraní, pracovať s väčšími hudobnými frázami.
- 2 skladby s klavírnym sprievodom.
- Verejne vystupovať najmenej 1x v polroku (aj KH).

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE: Práca je postavená na vzťahu učiteľ – žiak. Zamerať sa na čo najdokonalejšie fixovanie správnych interpretačných návykov. Neustále vštepovať žiakovi hudobné

pojmy od notácie až po dynamiku, pestovať rytmické aj agogické cítenie. Vystupovať verejne. Hudobná literatúra uvedená vyššie slúži k základnej orientácii učiteľa. Hra na primeranej mentálnej úrovni žiaka. Materiál je potrebné vyberať na základe individuálneho vývoja. Pokračujeme v motivácii žiaka k verejným vystúpeniam a návštevám koncertov.

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie, 2x týždenne)

1,0 Komorná hra alebo inštrumentálny sprievod, alebo hra v súbore 1,0 – 2,0

UČEBNÝ PLÁN Č. 13, v prípade sopránovej zobcovej flauty je to učebný plán č. 5

CIELE: Naďalej zdokonaľovať nadobudnuté návyky.v hre na hudobnom nástroji. (na altovej

- in F - resp. sopraninovej zobcovej flaute), klásť dôraz na dokonalú interpretačnú techniku (štýlovosť, intonácia, prstová technika, agogika) aj hru z listu. Dbať na výrazovú stránku, cítenie fráz, taktiež zdokonaľovať zvukovú predstavivosť a tvorivú samostatnosť žiaka. Ťažiskom vyučovacieho procesu by mala byť komorná hra aj v spolupráci s inými hudobnými nástrojmi.

V prípade fyzických a hráčskych dispozícií žiaka je možné venovať pozornosť aj hre na tenorovej, prípadne basovej zobcovej flaute.

OBSAH: Prehlbovať správne cítenie fráz a tým zdokonaľovať dychovú techniku, v snahe zahrať čo najdlhšie hudobné vety a časti, bez zbytočných a častých nádychov. Zamerať sa na celkový prejav po stránke dynamickej, výrazovej, rytmickej, intonačnej. Využívanie vibráta a melodických ozdôb v rámci štýlovosti. Stupnice do 4 predznamenaní dur – mol. T5, D7, zm7 s obratmi v celom rozsahu nástroja. Zvyšovanie tempových nárokov v rámci stupníc, cvičení aj prednesových skladieb.

V prípade prechodu na tenorový nástroj je potrebné riešiť ladenie nástroja – hmatová orientácia in C.

NOTOVÝ MATERIÁL :

Miloslav Klement – Škola pre altovú zobcovú flautu II. diel

L. Daniel: Základy techniky... I. diel

Ivo Bohuslávek: Stupnice a akordy pre altové zobcovú flautu

J. B. Giesbert: 15 Solostucke von Meistern des 18. Jahrhunderts (15 cvičení majstrov 18. storočia)

Hans U. Steeps: Das Tagliche Pensum, Universal Edition Wien (Denné cvičenia pre pokročilých)

Prednesové skladby:

G. Ph. Telemann: Triová sonáta C dur (pre 2 altové zobcové flauty a basso continuo)

A. Corelli : Sonáta C dur op.5 č.9 pre altovú zobcovú flautu a basso continuo

G. Fr. Händel: 6 sonát pre altovú zobcovú flautu a basso continuo č. 5 – 10, II. zošit, Editio Musica Budapešť

A. Vivaldi: Sonáta C dur

V. Tuček: Koncert B dur

J. B. John Loeillet: Sonáta d mol

A. Vivaldi: Sonáta F dur

B. Finger: Sonáta F dur pre altovú zobcovú flautu a čembalo

Hudba talianského baroka (altovú zobcovú flautu a basso continuo, nakl. Vladimír Beneš)

R. Valentine: 12 Sonaten fuer Blockfloete und basso continuo (12 sonát pre altovú zobcovú flautu a basso continuo)

G. Ph. Telemann: Triová sonáta C dur (pre 2 altové zobcové flauty a basso continuo)

F. Schubert: Valse noble

Antoine Dornel: Sonáta h mol pre 3 altové zobcové flauty

J. Ch. Pepusch: Drei Sonaten fuer Altblockfloete und Basso continuo, Edition Peters, Leipzig (Triová sonáta pre altovú zobcovú flautu, hoboj a basso continuo)

A. Corelli: Sonata a tre op. 4 No. 3 fuer Zwei Altblockfloeten und Gitare (Triová sonáta pre dve altové zobcové flauty a gitaru)

Jean B. Loeillet de Gant: Six Sonatas for 2 Treble Recorders (6 sonát pre 2 altové zobcové flauty)

Hudobná literatúra slúži najmä k základnej orientácii učiteľa. Je možné variovať študijný materiál podľa pedagogických skúseností učiteľa a podľa individuálnych dispozícií každého žiaka.

VÝKONOVÝ ŠTANDARD – VÝSTUPY

Schopnosť samostatne odohrať niekoľko cvičení z preberanej látky, prednesové skladby v súlade s výstupom v spolupráci s klavírnym sprievodom, fixovať správne nasadenie tónu, artikuláciu, dynamickú škálu, správny postoj pri hraní, pracovať s väčšími hudobnými frázami.

2 skladby s klavírnym sprievodom.

Verejne vystupovať najmenej 1x v polroku (aj KH).

Záverečná skúška- obsah:

- 2 skladby rôzneho charakteru (štýlového i tempového)
- 2 etudy, 2 stupnice
- Vystúpenie v rámci KH, alebo orchestra či súboru.

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE: Práca je postavená na vzťahu učiteľ – žiak. Zamerať sa na čo najprecíznejšiu interpretáciu v rámci zásad štýlových období. Neustále zvyšovať technické nároky, vštepovať žiakovi hudobné pojmy od notácie až po dynamiku, pestovať rytmické aj agogické cítenie. Vystupovať verejne. Hudobná literatúra uvedená vyššie slúži k základnej orientácii učiteľa. Hra na primeranej mentálnej úrovni žiaka. Materiál je potrebné vyberať na základe individuálneho vývoja. Pokračujeme v motivácii žiaka k verejným vystúpeniam a návštevám koncertov.

4.6 HRA NA TRÚBKE

POSLANIE A CHARAKTERISTIKA PREDMETU: trúbka je hudobný nástroj patriaci do skupiny plechových dychových nástrojov. Uplatňuje sa v sólovej, komornej a orchestrálnej hre. Štúdium hry na trúbke ZUŠ poskytuje žiakom základy odborného vzdelania, rozširuje okruh hudobných skúseností, rozvíja hudobné zručnosti, vychováva nadšeného poslucháča a interpreta hudby. Hra na trúbke kladie značné nároky na fyziologické a intelektuálne vlastnosti žiaka. Pravidelným cvičením žiak dosiahne takú technickú zručnosť, ktorá mu umožní správnu interpretáciu skladieb rozmanitých žánrov a štýlových období. Hra

na trúbke rozvíja estetické cítenie, formuje charakter a hrou v súbore upevňuje kolektívne cítenie. Obsah predmetu zahŕňa hru z listu, komornú, súborovú a orchestrálnu hru, ako aj základy improvizácie a štúdium transpozície.

4.6.1 Prvý ročník, 1. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 1 B

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie, 2x týždenne)

0,5 inštrumentálny sprievod (1x týždenne, skupinové vyučovanie v rámci korepetície triedy)

UČEBNÝ PLÁN ČISLO: 10 primárne umelecké vzdelávanie - 2 roky

CIELE: získať záujem žiaka o hru na trúbke. Zoznámiť žiaka s nástrojom, jeho historickým vývojom a uplatnením. Viesť žiaka k návykom správneho dýchania, postoja pri hre, držania nástroja a správneho nasadenia nátrubku na pery. Vytvoriť základy nátisku s obmedzením tlaku nátrubku na pery, ako predpokladu správnej tvorby tónu. Spojiť čítanie notového zápisu s pohotovou sluchovou orientáciou pri hre, neustále kontrolovať intonačnú čistotu, predpísaný rytmus, dynamiku. Veľmi citlivo rozvíjať hru z pamäti, pri čom dbať na kontrolovanie základných interpretačných návykov – postoj, držanie nástroja, dýchanie, tvorenie tónu. Privykať žiaka na súhru s iným nástrojom. Rozvíjať hudobnú tvorivosť, rytmicko melodickú predstavivosť a zmysel pre správne cítenie melodických fráz.

OBSAH: zoznámiť žiaka s nástrojom, jeho stavbou, jednotlivými časťami, mechanikou a spôsobom ošetrovania. Stručne opísať jeho vývoj s poukázaním na jeho existenciu dvoch bežne používaných druhov trúbky – piestovej a ventilovej (krídlovky). Odporučiť počúvanie nahrávok a návštevu koncertov interpretov. Naučiť základy správneho rebro-bránicového dýchania, postoja pri hre a správneho držania nástroja. Vybudovať schopnosť tvorenia tónu na perách, základ správneho tlaku s obmedzeným tlakom na nátrubok.

NOTOVÝ MATERIÁL:

Jaroslav Kolář: Praktická škola pro cornet a piston, trúbku, krídlovku – zošit 1.

Arban J. B. : Vollständige schulle für trompete

Arban J. B. : 100 elementárnych etud, 1. diel

Ludwik Lutak: Szkola na trabke, 1. diel

Mitronov A.: Škola igry na trubke, 1. diel

László: Trombitaiskola

Možnosti výberu notového materiálu z internetu

VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY:

Nasadzovanie a držanie rovného tónu, ktorý sa žiakovi najľahšie ozve, na jeden dych v sile mf. Rozširovanie tónového rozsahu od prirodzených tónov postupne na ostatné tóny základnej hry v rozsahu od g-c2. Tónový rozsah rozširovať podľa individuálnych možností žiaka. Hra dvoch a viac nôt na jeden dych, najprv na jednom tóne, neskôr v intervaloch sekundy až sexty. Hra v celých, polových a osminových notách, polová s bodkou apod. Oboznámenie s ligatúrou, legátom. Stupnice v polových notách v oktáve, tonický kvintakord, spamäti. Rozvíjať dynamický diapazón od p-f. Posilňovanie nátisku – bzučanie a pod. Rozvoj rytmu a fráz. Pedagóg musí postupovať podľa individuálnych schopností žiaka.

1 – 2 piesne alebo malé skladbičky (sólo alebo so sprievodom).

Verejné vystúpenie 1x v polroku.

Schopnosť samostatne odohrať niekoľko cvičení z preberanej látky, v spolupráci s klavírnym sprievodom odohrať jednoduchšie skladbičky.

Hra z listu.

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE: vzhľadom k tomu, že žiak začína v hre na trúbke vo veku 8 - 10 rokov, predpokladá sa, že do tohto veku navštevoval hodiny zobcovej flauty.

Celá práca je postavená na vzťahu učiteľ – žiak, vhodne vyberať notové materiály primerane mentálnej úrovni žiaka. Ak je možné, vystupovať verejne aj s jednoduchými skladbičkami. Hudobná literatúra uvedená vyššie slúži k základnej orientácii učiteľa a materiál je potrebné vyberať nátiskovým a mentálnym schopnostiam žiaka.

4.6.2 Druhý ročník, 1. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 1 B

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie dvakrát týždenne)

0,5 inštrumentálny sprievod (1x týždenne, skupinové vyučovanie v rámci korepetície triedy)

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 10 primárne umelecké vzdelávanie - 2 roky

CIELE: Neustále upevňovať a zdokonaľovať nátiskové schopnosti žiaka, dýchanie a fyzickú kondíciu, rozširovať tónový rozsah, prehlbovať technické a výrazové schopnosti. Opakovať a v náročnejších variáciách precvičovať prebrané technické a výrazové prvky a ich zvládnutie spájať s hudobnou predstavou a teoretickými poznatkami.

OBSAH: držané tóny v dynamických odtieňoch. Perné väzby a iné cvičenia nátiskového svalstva v strednej polohe. Hra stupníc v štvrťových notách, hra kvintakordu, rozklady. Hra rozličných rytmických figúr. Rozvoj legáta, ligatúry, staccata v rôznych polohách. Cvičenie intervalov, agogických zmien.

NOTOVÝ MATERIÁL:

Jaroslav Kolář: Praktická škola pro cornet a piston, trúbku, krídlovku – zošit 1.

Arban J. B. : Vollständige schulle für trompete

Arban J. B. : 100 elementárnych etud, 1. diel

Ludwik Lutak: Szkola na trabke, 1. diel

Mitronov A.: Škola igry na trubke, 1. diel

László: Trombitaiskola

Možnosti výberu notového materiálu z internetu.

Výber slovenských ľudových piesní a príležitostných skladbičiek na rôzne vystúpenia.

VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY:

- Rozvíjať metrické, rytmické a tempové cítenie žiaka a jeho zmysel pre základné agogické zmeny. Rozširovať jeho hudobný obzor, poznávaniu vhodných skladieb, rozmanitého charakteru. Zahrať samostatne prebrané etudy
- 2 skladbičky rôzneho charakteru (sólo alebo so sprievodom).
- Verejné vystúpenie 1x v polroku.
- Stupnice C, G dur
- Škola: 10 – 15 cvičení, (pokračovať).

- Hra z listu.

Záverečná skúška – obsah:

- 2 stupnice
- 2 cvičenia (podľa výberu z uvedenej školy)
- 2 skladbičky rôzneho charakteru (sólo alebo so sprievodom).

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE: celé vedenie učiteľa je zamerané na prirodzené danosti žiaka s ohľadom na jeho nátiskové schopnosti. Týmto schopnostiam je podriadený výber etud a prednesových skladieb. Citlivým prístupom sa snažíme o rozvíjanie nátisku a rozsahu žiaka so zreteľom na kultúru zvuku a tónu. Pestujeme zmysel pre dodržiavanie fráz a hlbokých nádychov – práca s dychom.

4.6.3 Prvý ročník, 2. časť I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 2 B

(študijný program určený pre žiakov, ktorí neabsolvovali ISCED 1B podľa učebného plánu 10, odbor hra na B trúbke)

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie, 2x týždenne)

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 13 nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie - 4 roky

CIELE: získať záujem žiaka o hru na trúbke. Zoznámiť žiaka s nástrojom, jeho historickým vývojom a uplatnením. Viesť žiaka k návykom správneho dýchania, postoja pri hre, držania nástroja a správneho nasadenia nátrubku na pery. Vytvoriť základy nátisku s obmedzením tlaku nátrubku na pery, ako predpokladu správnej tvorby tónu. Spojiť čítanie notového zápisu s pohotovou sluchovou orientáciou pri hre, neustále kontrolovať intonačnú čistotu, predpísaný rytmus, dynamiku. Veľmi citlivo rozvíjať hru z pamäti, pri čom dbať na kontrolovanie základných interpretačných návykov – postoj, držanie nástroja, dýchanie, tvorenie tónu. Privykať žiaka na súhru s iným nástrojom. Rozvíjať hudobnú tvorivosť, rytmicko melodickú predstavivosť a zmysel pre správne cítenie melodických fráz.

OBSAH: zoznámiť žiaka s nástrojom, jeho stavbou, jednotlivými časťami, mechanikou a spôsobom ošetrovania. Stručne opísať jeho vývoj s poukázaním na jeho existenciu dvoch bežne používaných

druhov trúbky – piestovej a ventilovej (krídlovky). Odporučiť počúvanie nahrávok a návštevu koncertov interpretov. Naučiť základy správneho rebro-bránicového dýchania, postoja pri hre a správneho držania nástroja. Vybudovať schopnosť tvorenia tónu na perách, základ správneho tlaku s obmedzeným tlakom na nátrubok.

NOTOVÝ MATERIÁL:

Jaroslav Kolář: Praktická škola pro cornet a piston, trúbku, krídlovku – zošit 1.

Arban J. B. : Vollständige schulle für trompete

Arban J. B. : 100 elementárnych etud, 1. diel

Ludwik Lutak: Szkola na trabke, 1. diel

Mitronov A.: Škola igry na trubke, 1. diel

László: Trombitaiskola

Možnosti výberu notového materiálu z internetu

VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY:

Nasadzovanie a držanie rovného tónu, ktorý sa žiakovi najľahšie ozve, na jeden dych v sile mf. Rozširovanie tónového rozsahu od prirodzených tónov postupne na ostatné tóny základnej hry v rozsahu od g-c2. Tónový rozsah rozširovať podľa individuálnych možností žiaka. Hra dvoch a viac nôt na jeden dych, najprv na jednom tóne, neskôr v intervaloch sekundy až sexty. Hra v celých, polových a osminových notách, polová s bodkou apod. Oboznámenie s ligatúrou, legátom. Stupnice v polových notách v oktáve, tonický kvintakord, spamäti. Rozvíjať dynamický diapazón od p-f. Posilňovanie nátisku – bzučanie a pod. Rozvoj rytmu a fráz. Pedagóg musí postupovať podľa individuálnych schopností žiaka. Schopnosť samostatne odohrať niekoľko cvičení z preberanej látky, v spolupráci s klavírnym sprievodom odohrať jednoduchšie skladbičky.

Hra z listu.

1 – 2 piesne alebo malé skladbičky (sólo alebo so sprievodom).

Verejné vystúpenie 1xv polroku.

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE: vzhľadom k tomu, že žiak začína v hre na trúbke vo veku 8 - 10 rokov, predpokladá sa, že do tohto veku navštevoval hodiny zobcovej flauty.

Celá práca je postavená na vzťahu učiteľ – žiak, vhodne vyberať notové materiály primerane mentálnej úrovni žiaka. Ak je možné, vystupovať verejne aj s jednoduchými skladbičkami. Hudobná literatúra uvedená vyššie slúži k základnej orientácii učiteľa a materiál je potrebné vyberať nátiskovým a mentálnym schopnostiam žiaka.

4.6.4 Prvý ročník, 2. časť I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy ISCED 2 B

(študijný program určený pre žiakov, ktorí absolvovali ISCED 1B podľa učebného plánu 10, odbor hra na B trúbke)

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie, 2x týždenne)

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 13 nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie - 4 roky

CIELE: Rozvíjať a prehlbovať všetky prvky hudobnosti, technické a výrazové schopnosti a návyky. Štúdium zamerať na zvládnutie väčšieho počtu náročnejších skladieb rozmanitých štýlových období, z ktorých sa urobí výber na verejné vystúpenie. Ak je možné, uplatniť žiaka v súbore či orchestri, pripravovať s ním party na tieto aktivity. Sledovať správne návyky.

OBSAH: Hra držaných tónov v dynamických odtieňoch v strednej polohe – crescendo – decrescendo od p do f. Posilňovať nátiskové svalstvo v dosiahnutom rozsahu. Hrať čo najviac dur a mol stupníc v rôznych artikuláciach.

NOTOVÝ MATERIÁL:

Jaroslav Kolář: Praktická škola pro cornet a piston, trúbku, krídlovku – zošit 1.

Arban J. B. : Vollständige schulle für trompete

Arban J. B. : 100 elementárnych etud, 1. diel

Ludwik Lutak: Szkola na trabke, 1. diel

Mitronov A.: Škola igry na trubke, 1. diel

László: Trombitaiskola

Možnosti výberu notového materiálu z internetu

VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY:

Pokračovať vo výsledkoch dosiahnutých v predchádzajúcom roku. Posilňovanie nátisku – bzučanie a pod. Rozvoj rytmu a fráz. Pedagóg musí postupovať podľa individuálnych schopností žiaka. Schopnosť samostatne odohrať niekoľko cvičení z preberanej látky, v spolupráci s klavírnym sprievodom odohrať jednoduchšie prednesy.

Hra z listu.

1 – 2 piesne alebo malé skladbičky (sólo alebo so sprievodom).

Verejné vystúpenie 1x v polroku.

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

Nadviazať na prácu predchádzajúcich rokov. Práca musí byť primeraná vyspelosti žiaka a jeho úrovni. Vhodne vyberať notové materiály a zvoliť individuálny prístup k žiakovi.

4.6.5 Druhý ročník, 2. časť I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy ISCED 2 B

(študijný program určený pre žiakov, ktorí neabsolvovali ISCED 1B podľa učebného plánu 10, odbor hra na B trúbke)

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie, 2x týždenne)

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 13 nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie - 4 roky

CIELE: Neustále upevňovať a zdokonaľovať nátiskové schopnosti žiaka, dýchanie a fyzickú kondíciu, rozširovať tónový rozsah, prehlbovať technické a výrazové schopnosti. Opakovať a v náročnejších variáciách precvičovať prebrané technické a výrazové prvky a ich zvládnutie spájať s hudobnou predstavou a teoretickými poznatkami.

OBSAH: držané tóny v dynamických odtieňoch. Perné väzby a iné cvičenia nátiskového svalstva v strednej polohe. Hra stupníc v štvrťových notách, hra kvintakordu, rozklady. Hra rozličných rytmických figúr. Rozvoj legáta, ligatúry, staccata v rôznych polohách. Cvičenie intervalov, agogických zmien.

NOTOVÝ MATERIÁL:

Jaroslav Kolář: Praktická škola pro cornet a piston, trúbku, krídlovku – zošit 1.

Arban J. B. : Vollständige schulle für trompete

Arban J. B. : 100 elementárnych etud, 1. diel

Ludwik Lutak: Szkola na trabke, 1. diel

Mitronov A.: Škola igry na trubke, 1. diel

László: Trombitaiskola

Možnosti výberu notového materiálu z internetu. Výber slovenských ľudových piesní a príležitostných skladbičiek na rôzne vystúpenia.

VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY:

Rozvíjať metrické, rytmické a tempové cítenie žiaka a jeho zmysel pre základné agogické zmeny. Rozširovať jeho hudobný obzor, poznávaniu vhodných skladieb, rozmanitého charakteru. Zahrať samostatne prebrané etudy alebo prednes. Stupnice C, G dur Škola: 10 – 15 cvičení, (pokračovať).

Hra z listu.

2 skladbičky rôzneho charakteru (sólo alebo so sprievodom).

Verejné vystúpenie 1x v polroku.

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE: celé vedenie učiteľa je zamerané na prirodzené danosti žiaka s ohľadom na jeho nátiskové schopnosti. Týmto schopnostiam je podriadený výber etud a prednesových skladieb. Citlivým prístupom sa snažíme o rozvíjanie nátisku a rozsahu žiaka so zreteľom na kultúru zvuku a tónu. Pestujeme zmysel pre dodržiavanie fráz a hlbokých nádychov – práca s dychom.

4.6.6 Druhý ročník, 2. časť I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 2 B

(študijný program určený pre žiakov, ktorí absolvovali ISCED 1B podľa učebného plánu 10, odbor hra

na B trúbke)

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie, 2x týždenne)

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 13 nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie - 4 roky

CIELE: Nadviazať na predchádzajúce ročníky a neustále upevňovať a zdokonaľovať nátiskové schopnosti žiaka, dýchanie a fyzickú kondíciu, rozširovať tónový rozsah, prehlbovať technické a výrazové schopnosti. Opakovať a v náročnejších variáciách precvičovať prebrané technické a výrazové prvky a ich zvládnutie spájať s hudobnou predstavou a teoretickými poznatkami.

OBSAH: držané tóny v dynamických odtieňoch. Perné väzby a iné cvičenia nátiskového svalstva v strednej polohe. Hra stupníc v štvrťových notách, hra kvintakordu, rozklady. Hra rozličných rytmických figúr. Rozvoj legáta, ligatúry, staccata v rôznych polohách. Cvičenie intervalov, agogických zmien.

NOTOVÝ MATERIÁL:

Jaroslav Kolář: Praktická škola pro cornet a piston, trúbku, krídlovku – zošit 1.

Arban J. B. : Vollständige schulle für trompete

Arban J. B. : 100 elementárnych etud, 1. diel

Ludwik Lutak: Szkola na trabke, 1. diel

Mitronov A.: Škola igry na trubke, 1. diel

László: Trombitaiskola

Možnosti výberu notového materiálu z internetu. Výber slovenských ľudových piesní a príležitostných skladbičiek na rôzne vystúpenia.

VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY:

Rozvíjať metrické, rytmické a tempové cítenie žiaka a jeho zmysel pre základné agogické zmeny. Rozširovať jeho hudobný obzor, poznávaniu vhodných skladieb, rozmanitého charakteru. Zahrať samostatne prebrané etudy alebo prednes. Stupnice v čo najväčšom rozsahu, tampách a artikuláciach.

Hra z listu.

2 prednesy rôzneho charakteru (sólo alebo so sprievodom).

Verejné vystúpenie 1x v polroku.

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE: Nadviazať na prácu predchádzajúcich rokov. Práca musí byť primeraná vyspelosti žiaka a jeho úrovni. Vhodne vyberať notové materiály a zvoliť individuálny prístup k žiakovi.

4.6.7 Tretí ročník, 2. časť I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 2 B

(študijný program určený pre žiakov, ktorí neabsolvovali ISCED 1B podľa učebného plánu 10, odbor hra na B trúbke)

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie, 2x týždenne), komorná

hra alebo inštrumentálny sprievod 1,0, alebo hra v súbore alebo orchestri 2,0

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 13 nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie - 4 roky

CIELE: Rozvíjať a prehlbovať všetky prvky hudobnosti, technické a výrazové schopnosti a návyky. Štúdium zamerať na zvládnutie väčšieho počtu náročnejších skladieb rozmanitých štýlových období, z ktorých sa urobí výber na verejné vystúpenie. Ak je možné, uplatniť žiaka v súbore či orchestri, pripravovať s ním party na tieto aktivity. Sledovať správne návyky.

OBSAH: Hra držaných tónov v dynamických odtieňoch v strednej polohe – crescendo – decrescendo od p do f. Posilňovať nátiskové svalstvo v dosiahnutom rozsahu. Hrať čo najviac dur a mol stupníc v rôznych artikuláciach.

NOTOVÝ MATERIÁL:

Jaroslav Kolář: Praktická škola pro cornet a piston, trúbku, krídlovku – zošit 1.

Arban J. B. : Vollständige schulle für trompete

Arban J. B. : 100 elementárnych etud, 1. diel

Ludwik Lutak: Szkola na trabke, 1. diel

Mitronov A.: Škola igry na trubke, 1. diel

László: Trombitaiskola

Možnosti výberu notového materiálu z internetu

VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY:

Pokračovať vo výsledkoch dosiahnutých v predchádzajúcom roku.

1 – 2 piesne alebo malé skladbičky (sólo alebo so sprievodom).

Posilňovanie nátisku – bzučanie a pod. Rozvoj rytmu a fráz. Pedagóg musí postupovať podľa individuálnych schopností žiaka. Schopnosť samostatne odohrať niekoľko cvičení z preberanej látky, v spolupráci s klavírnym sprievodom odohrať jednoduchšie prednesy.

Hra z listu.

Verejné vystúpenie 1x v polroku.

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

Nadviazať na prácu predchádzajúcich rokov. Práca musí byť primeraná vyspelosti žiaka a jeho úrovni. Vhodne vyberať notové materiály a zvoliť individuálny prístup k žiakovi.

4.6.8 Tretí ročník, 2. časť I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 2 B

(študijný program určený pre žiakov, ktorí absolvovali ISCED 1B podľa učebného plánu 10, odbor hra na B trúbke)

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie, 2x týždenne), komorná

hra alebo inštrumentálny sprievod 1,0, alebo hra v súbore alebo orchestri 2,0

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 13 nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie - 4 roky

CIELE: Nadviazať na schopnosti získané vpredchádzajúcich rokoch. Zdokonaľovať dychovú techniku, kvalitu tónu, prsty. Zvuková vyrovnanosť je veľmi podstatná. Dbať na správnu artikuláciu tenuto – legáto.

OBSAH: Dychové cvičenia, nácvik nehlučného a intenzívneho nádychu. Tónové dvičenia, dbať na farbu tónu. Skúsiť so žiakom improvizovať, taktiež hra spamäti.

NOTOVÝ MATERIÁL:

Jaroslav Kolář: Praktická škola pro cornet a piston, trúbku, krídlovku – zošit 1.

Arban J. B. : Vollständige schulle für trompete

Arban J. B. : 100 elementárnych etud, 1. diel

Ludwik Lutak: Szkola na trabke, 1. diel

Mitronov A.: Škola igry na trubke, 1. diel

László: Trombitaiskola

Možnosti výberu notového materiálu z internetu

Prednesy:

V. Pařík: Album prednesových skladieb (1. 2. diel)

J. Koplář: Skladby pre trúbku a klavír

Používať internetové stránky na vyhľadávanie vhodných skladieb pre trúbku prispôsobené danostiam žiaka.

VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY:

Pokračovať vo výsledkoch dosiahnutých v predchádzajúcom roku. Posilňovanie nátisku – bzučanie a pod. Rozvoj rytmu a fráz. Pedagóg musí postupovať podľa individuálnych schopností žiaka. Schopnosť samostatne odohrať niekoľko cvičení z preberanej látky, v spolupráci s klavírnym sprievodom odohrať prednesy.

Hra z listu.

1 – 2 prednesy podľa výberu so sprievodom.

Verejné vystúpenie 1x v polroku.

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

Nadviazať na prácu predchádzajúcich rokov. Práca musí byť primeraná vyspelosti žiaka a jeho úrovni. Vhodne vyberať notové materiály a zvoliť individuálny prístup k žiakovi.

4.6.9 Štvrtý ročník, 2. časť I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 2 B

(študijný program určený pre žiakov, ktorí absolvovali ISCED 1B podľa učebného plánu 10, odbor hra na B trúbke)

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie, 2x týždenne), komorná hra alebo inštrumentálny sprievod 1,0, alebo hra v súbore alebo orchestri 2,0

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 13 nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie - 4 roky

CIELE: Nadviazať na predchádzajúce ročníky a neustále upevňovať a zdokonaľovať nátiskové schopnosti žiaka, dýchanie a fyzickú kondíciu, rozširovať tónový rozsah, prehlbovať technické a výrazové schopnosti. Opakovať a v náročnejších variáciách precvičovať prebrané technické a výrazové prvky a ich zvládnutie spájať s hudobnou predstavou a teoretickými poznatkami.

OBSAH: držané tóny v dynamických odtieňoch. Perné väzby a iné cvičenia nátiskového svalstva v strednej polohe. Hra stupníc v štvrťových notách, hra kvintakordu, rozklady. Hra rozličných rytmických figúr. Rozvoj legáta, ligatúry, staccata v rôznych polohách. Cvičenie intervalov, agogických zmien.

NOTOVÝ MATERIÁL:

Jaroslav Kolář: Praktická škola pro cornet a piston, trúbku, krídlovku – zošit 1.

Arban J. B. : Vollständige schulle für trompete

Arban J. B. : 100 elementárnych etud, 1. diel

Ludwik Lutak: Szkola na trabke, 1. diel

Mitronov A.: Škola igry na trubke, 1. diel

László: Trombitaiskola

Možnosti výberu notového materiálu z internetu.

Výber slovenských ľudových piesní a príležitostných skladbičiek na rôzne vystúpenia.

VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY:

Rozvíjať metrické, rytmické a tempové cítenie žiaka a jeho zmysel pre základné agogické zmeny. Rozširovať jeho hudobný obzor, poznávaniu vhodných skladieb, rozmanitého charakteru. Zahrať samostatne prebrané etudy alebo prednes. Stupnice v čo najväčšom rozsahu, tampách artikuláciach.

Hra z listu.

2 prednesy rôzneho charakteru (sólo alebo so sprievodom).

Verejné vystúpenie 1x v polroku.

Skúška:

- 2 stupnice – dur, mol
- 2 etudy
- 2 prednesy
- Vystúpenie v rámci KH, alebo orchestra či súboru.

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE: Nadviazať na prácu predchádzajúcich rokov. Práca musí byť primeraná vyspelosti žiaka a jeho úrovni. Vhodne vyberať notové materiály a zvoliť individuálny prístup k žiakovi.

4.6.10 Štvrtý ročník, 2. časť I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 2 B

(študijný program určený pre žiakov, ktorí neabsolvovali ISCED 1B podľa učebného plánu 10, odbor hra na B trúbke)

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie, 2x týždenne), komorná hra alebo inštrumentálny sprievod 1,0, alebo hra v súbore alebo orchestri 2,0

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 13 nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie - 4 roky

CIELE: Rozvíjať a prehlbovať všetky prvky hudobnosti, technické a výrazové schopnosti a návyky. Štúdium zamerať na zvládnutie väčšieho počtu náročnejších skladieb rozmanitých štýlových období, z ktorých sa urobí výber na verejné vystúpenie. Ak je možné, uplatniť žiaka v súbore či orchestri, pripravovať s ním party na tieto aktivity. Sledovať správne návyky

OBSAH: Hra držaných tónov v dynamických odtieňoch v strednej polohe – crescendo – decrescendo od p do f. Posilňovať nátiskové svalstvo v dosiahnutom rozsahu. Hrať čo najviac dur a mol stupníc v rôznych artikuláciach.

NOTOVÝ MATERIÁL:

Jaroslav Kolář: Praktická škola pro cornet a piston, trúbku, krídlovku – zošit 1.

Arban J. B. : Vollständige schulle für trompete

Arban J. B. : 100 elementárnych etud, 1. diel

Ludwik Lutak: Szkola na trabke, 1. diel

Mitronov A.: Škola igry na trubke, 1. diel

László: Trombitaiskola

Možnosti výberu notového materiálu z internetu

VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY:

Pokračovať vo výsledkoch dosiahnutých v predchádzajúcom roku. Posilňovanie nátisku – bzučanie a pod. Rozvoj rytmu a fráz. Pedagóg musí postupovať podľa individuálnych schopností žiaka. Schopnosť samostatne odohrať niekoľko cvičení z preberanej látky, v spolupráci s klavírnym sprievodom odohrať jednoduchšie prednesy.

Hra z listu.

1 – 2 piesne alebo malé skladbičky (sólo alebo so sprievodom) verejne

Skúška:

- 2 stupnice – dur, mol
- 2 etudy
- 2 prednesy + verejné vystúpenie (koncert).
- Vystúpenie v rámci KH, alebo orchestra či súboru.

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

Nadviazať na prácu predchádzajúcich rokov. Práca musí byť primeraná vyspelosti žiaka a jeho úrovni. Vhodne vyberať notové materiály a zvoliť individuálny prístup k žiakovi. II. stupeň je pokračovním I. stupňa základného štúdia a prirodzene nadväzuje na prebraté učivo a zvládnuté schopnosti žiaka v predchádzajúcom období. Notové materiály pedagóg vyberá s prihliadntím na schopnosti žiaka.

Počet hodín týždenne: 1,5 h hra na nástroji, 1 – 2h komorná hra, hra v súbore alebo orchestri, 1h hudobná náuka, ak ju žiak neabsolvoval v I. stupni.

Učebný plán č. 20

Notový mareriál: Možnosti čerpania informácií z I. stupňa (orientačne), čo však nie je podmienené. Notová lieteratúra je obsiahla a pedagóg za pomoci elektronických médií môže nadobúdať materiály ktoré sú zverejnené aj na internete. 1. ročník, II. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy - trúbka

VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY:

Rozvíjanie techniky reberno-bránicového dýchania. Predlžovanie nádychu a výdychu. Technika dýchania, tvorby tónu. Kultivovanosť hudobného prejavu. Dlhé tóny v dynamických odtieňoch. Dôraz na výraz, agogiku, frázy, dynamiku a štýlovosť. Základné prvky improvizácie. Hra akordov tenuto, legato, staccato (jednoduché, dvojité a trojité) vrýchlom tempe. Technicky náročné cvičenia aprednesové skladby rozmanitých štýlových období. Skladby vrýchlejších tempách vlegate istaccate, ato v jednoduchom, ako aj vdvojitom atrojitom (kratšie pasáže). Prednesové skladby väčšieho rozsahu. Hra zlistu, jednoduché transpozície. Hra v súboroch, komorná hra. Aplikácia hudobno-teoretických poznatkov, získaných v predmete hudobná náuka, na úrovni primeranej študijnému zameraniu. Rozvíjajú získané kompetencie nadobudnuté na I. stupni základného štúdia,

- sústavne pracujú na predlžovaní nádychu a výdychu formou dlhých tónov v dynamických odtieňoch,
- ovládajútechniku dýchania, tvorby tónu a prstovú techniku,
- rozvíjajú hru legato, tenuto, staccato (jednoduché, dvojité, trojité),
- naďalej zdokonaľujú kvalitu tónu,
- orientujú sa vdynamike,agogike, v melodických ozdobách,
- demonštrujú melodické ozdoby,
- vnímajú základné prvky improvizácie,
- pridávajú do repertoáru technicky náročné cvičenia aprednesové skladby rozmanitých štýlových období,
- hrajú v rýchlejších tempách v legate I staccate, a to v jednoduchom, ako aj vdvojitom a trojitom (kratšie pasáže),
- interpretujú prednesové skladby väčšieho rozsahu,
- zapájajú sa do súborovej a komornej hry,
- formulujú svoj názor na interpretáciu skladieb,
- sú schopní posúdiť vlastný výkon.

4.6.11 2. ročník, II. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy - trúbka

VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY:

Rozvíjanie techniky reberno-bránicového dýchania. Predlžovanie nádychu a výdychu. Technika dýchania, tvorby tónu. Kultivovanosť hudobného prejavu. Dlhé tónyv dynamických odtieňoch. Dôraz na výraz, agogiku, frázovanie, dynamiku a štýlovosť. Základné prvky improvizácie. Hra akordov tenuto, legato, staccato (jednoduché, dvojité a trojité) vrýchlom tempe. Technicky náročné cvičenia aprednesové skladby rozmanitých štýlových období. Skladby vrýchlejších tempách vlegateistaccate, ato vjednoduchom, ako aj vdvojitom atrojitom (dlhšie pasáže). Prednesové skladby väčšieho rozsahu. Hra zlistu, jednoduché transpozície. Hra v súboroch, komorná hra. Aplikácia hudobno-teoretických poznatkov, získaných v predmete hudobná náuka, na úrovni primeranej študijnému zameraniu. Sústavne pracujú na technike nádychu a výdychu formou dlhých tónov v rôznych dynamických

odtieňoch,

- ovládajú techniku dýchania, tvorby tónu a prstovú techniku,
- rozvíjajú hru legato, tenuto, staccato (jednoduché, dvojité, trojité),
- samostatne pracujú s farbou a kvalitou tónu,
- orientujú sa vdynamike,agogike, v melodických ozdobách,
- demonštrujú melodické ozdoby,
- vnímajú základné prvky improvizácie,
- pridávajú do repertoáru technicky náročné cvičenia aprednesové skladby rôznych štýlových období,
- hrajú vrýchlych tempách vlegate istaccate, ato v jednoduchom, ako aj v dvojitom a trojitom (dlhšie pasáže),
- interpretujú rôznorodé prednesové skladby väčšieho rozsahu,
- zapájajú sa do súborovej a komornej hry,
- formulujú svoj názor na interpretáciu skladieb,
- objektívne zhodnotia všetky zložky svojho výkonu.

4.6.12 3. ročník, II. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy - trúbka

VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY:

Technika reberno-bránicového dýchania. Sústavné predlžovanie nádychu a výdychu. Technika dýchania, kvality tvorby tónu. Kultivovanosť hudobného prejavu. Dlhé tóny v dynamických odtieňoch. Dôraz na výraz, agogiku, frázovanie, dynamiku a štýlovosť. Základné prvky improvizácie. Hra akordov tenuto, legato, portamento, staccato (jednoduché, dvojité a trojité) vrýchlom tempe. Technicky náročné cvičenia aprednesové skladby rozmanitých štýlových období. Skladby vrýchlych tempách vlegate istaccate, ato vjednoduchom, ako aj vdvojitom atrojitom (dlhšie pasáže). Prednesové skladby väčšieho rozsahu. Hra zlistu, jednoduché, mierne zložité transpozície. Hra v súboroch, komorná hra. Aplikácia hudobno-teoretických poznatkov, získaných v predmete hudobná náuka, na úrovni primeranej študijnému zameraniu v rôznych dynamických odtieňoch,

- ovládajútechniku dýchania, tvorby tónu a prstovú techniku,

- rozvíjajú hru legato, tenuto, portamento, staccato (jednoduché, dvojité, trojité),
- samostatne pracujú s farbou,
- hrajú zdravým kultivovaným tónom v rámci požadovaného rozsahu,
- ovládajú rozsah fis –c3,
- orientujú sa vdynamike,agogike, v melodických ozdobách,
- demonštrujú melodické ozdoby,
- používajú základné prvky improvizácie,
- majú vybudovaný repertoár žánrovo a charakterovo odlišných skladieb rôznych štýlových období,
- hrajú vrýchlych tempách vlegate istaccate, ato vjednoduchom, ako aj v dvojitom atrojitom (dlhšie pasáže),
- interpretujú rôznorodé prednesové skladby väčšieho rozsahu,
- zapájajú sa do súborovej a komornej hry rôzneho obsadenia,
- majú vlastný názor na interpretáciu skladieb,

4.6.13 4. ročník, II. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy - trúbka

VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY:

Technika reberno-bránicového dýchania. Sústavné predlžovanie nádychu a výdychu. Technika dýchania, kvality tvorby tónu. Kultivovanosť hudobného prejavu. Dlhé tóny v dynamických odtieňoch. Dôraz na výraz, agogiku, frázovanie, dynamiku a štýlovosť. Základné prvky improvizácie. Hra akordov tenuto, legato, portamento, staccato (jednoduché, dvojité a trojité) vrýchlom tempe. Vybudovaný repertoár žánrovo a charakterovo odlišných skladieb rôznych štýlových období. Skladby vrýchlych tempách vlegate istaccate, ato vjednoduchom, ako aj vdvojitom atrojitom (dlhšie pasáže). Prednesové skladby väčšieho rozsahu. Technická úroveň hry, intonačná čistota na etudách a cvičeniach, dolaďovanie. Hra zlistu, jednoduché, mierne zložité transpozície. Hra v súboroch, komorná hra. preukazujú kompetencie, ktoré nadobudli počas celého štúdia na ZUŠ.

- správne používajú techniku nádychu a výdychu formou dlhých tónov v rôznych dynamických odtieňoch,

- ovládajútechniku dýchania, tvorby tónu a prstovú techniku,
- praktizujú hru legato, tenuto,portamento, staccato (jednoduché, dvojité, trojité),
- samostatne pracujú s farbou,
- hrajú zdravým kultivovaným tónom v rámci celého rozsahu,
- ovládajú rozsah fis –c3,
- orientujú sa vdynamike,agogike, v melodických ozdobách,
- demonštrujú melodické ozdoby,
- používajú základné prvky improvizácie,
- majú vybudovaný repertoár žánrovo a charakterovo odlišných skladieb rôznych štýlových období.
- hrajú vrýchlych tempách vlegate istaccate, ato vjednoduchom, ako aj v dvojitom a trojitom (dlhšie pasáže),
- zvyšujú technickú úroveň hry, intonačnú čistotu na etudách a cvičeniach,

Záverečná skúška:

- 2 stupnice –dur a mol,
- 2 cvičenia rôznej problematiky,
- 2 rôzne skladby.

Štúdium pre dospelých je pokračovním II. stupňa základného štúdia a prirodzene nadväzuje na prebraté učivo a zvládnuté schopnosti žiaka v predchádzajúcom období. Počet hodín týždenne: 1,5 h hra na nástroji, 1 – 2h komorná hra, hra v súbore alebo orchestri, 1h hudobná náuka, ak ju žiak neabsolvoval v I. stupni.

Učebný plán č. 20

4.6.14 1. ročník štúdium pre dospelých základnej umeleckej školy - trúbka

VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY:

Rozvíjanie techniky reberno-bránicového dýchania. Predlžovanie nádychu a výdychu. Technika

dýchania, tvorby tónu. Kultivovanosť hudobného prejavu. Dlhé tóny v dynamických odtieňoch. Dôraz na výraz, agogiku, frázy, dynamiku a štýlovosť. Základné prvky improvizácie. Hra akordov tenuto, legato, staccato (jednoduché, dvojité a trojité) v rýchlom tempe. Technicky náročné cvičenia a prednesové skladby rozmanitých štýlových období. Skladby v rýchlejších tempách v legate i staccate, a to v jednoduchom, ako aj vdvojitom a trojitom (kratšie pasáže). Prednesové skladby väčšieho rozsahu. Hra zlistu, jednoduché transpozície. Hra v súboroch, komorná hra. Aplikácia hudobno-teoretických poznatkov, získaných v predmete hudobná náuka, na úrovni primeranej študijnému zameraniu. Rozvíjajú získané kompetencie nadobudnuté na I. stupni základného štúdia,

- sústavne pracujú na predlžovaní nádychu a výdychu formou dlhých tónov v dynamických odtieňoch,
- ovládajútechniku dýchania, tvorby tónu a prstovú techniku,
- rozvíjajú hru legato, tenuto, staccato (jednoduché, dvojité, trojité),
- naďalej zdokonaľujú kvalitu tónu,
- orientujú sa vdynamike,agogike, v melodických ozdobách,
- demonštrujú melodické ozdoby,
- vnímajú základné prvky improvizácie,
- pridávajú do repertoáru technicky náročné cvičenia a prednesové skladby rozmanitých štýlových období,
- hrajú v rýchlejších tempách v legate I staccate, a to v jednoduchom, ako aj v dvojitom a trojitom (kratšie pasáže),
- interpretujú prednesové skladby väčšieho rozsahu,
- zapájajú sa do súborovej a komornej hry,
- formulujú svoj názor na interpretáciu skladieb,
- sú schopní posúdiť vlastný výkon.

4.6.15 2. ročník štúdium pre dospelých základnej umeleckej školy

VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY:

Rozvíjanie techniky reberno-bránicového dýchania. Predlžovanie nádychu a výdychu. Technika

dýchania, tvorby tónu. Kultivovanosť hudobného prejavu. Dlhé tónyv dynamických odtieňoch. Dôraz na výraz, agogiku, frázovanie, dynamiku a štýlovosť. Základné prvky improvizácie. Hra akordov tenuto, legato, staccato (jednoduché, dvojité a trojité) vrýchlom tempe. Technicky náročné cvičenia aprednesové skladby rozmanitých štýlových období. Skladby vrýchlejších tempách vlegateistaccate, ato vjednoduchom, ako aj vdvojitom atrojitom (dlhšie pasáže). Prednesové skladby väčšieho rozsahu. Hra zlistu, jednoduché transpozície. Hra v súboroch, komorná hra. Aplikácia hudobno-teoretických poznatkov, získaných v predmete hudobná náuka, na úrovni primeranej študijnému zameraniu. Sústavne pracujú na technike nádychu a výdychu formou dlhých tónov v rôznych dynamických odtieňoch,

- ovládajútechniku dýchania, tvorby tónu a prstovú techniku,
- rozvíjajú hru legato, tenuto, staccato (jednoduché, dvojité, trojité),
- samostatne pracujú s farbou a kvalitou tónu,
- orientujú sa vdynamike,agogike, v melodických ozdobách,
- demonštrujú melodické ozdoby,
- vnímajú základné prvky improvizácie,
- pridávajú do repertoáru technicky náročné cvičenia aprednesové skladby rôznych štýlových období,
- hrajú v rýchlych tempách v legate I staccate, a to v jednoduchom, ako aj v dvojitom a trojitom (dlhšie pasáže),
- interpretujú rôznorodé prednesové skladby väčšieho rozsahu,
- zapájajú sa do súborovej a komornej hry,
- formulujú svoj názor na interpretáciu skladieb,
- objektívne zhodnotia všetky zložky svojho výkonu.

4.6.16 3. ročník štúdium pre dospelých základnej umeleckej školy - trúbka

VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY:

Technika reberno-bránicového dýchania. Sústavné predlžovanie nádychu a výdychu. Technika dýchania, kvality tvorby tónu. Kultivovanosť hudobného prejavu. Dlhé tóny v dynamických odtieňoch. Dôraz na

výraz, agogiku, frázovanie, dynamiku a štýlovosť. Základné prvky improvizácie. Hra akordov tenuto, legato, portamento, staccato (jednoduché, dvojité a trojité) vrýchlom tempe. Technicky náročné cvičenia aprednesové skladby rozmanitých štýlových období. Skladby vrýchlych tempách vlegate istaccate, ato vjednoduchom, ako aj vdvojitom atrojitom (dlhšie pasáže). Prednesové skladby väčšieho rozsahu. Hra zlistu, jednoduché, mierne zložité transpozície. Hra v súboroch, komorná hra. Aplikácia hudobno-teoretických poznatkov, získaných v predmete hudobná náuka, na úrovni primeranej študijnému zameraniu.

- ovládajú techniku dýchania, tvorby tónu a prstovú techniku,
- rozvíjajú hru legato, tenuto, portamento, staccato (jednoduché, dvojité, trojité),
- samostatne pracujú s farbou,
- hrajú zdravým kultivovaným tónom v rámci požadovaného rozsahu,
- ovládajú rozsah fis –c3,
- orientujú sa vdynamike,agogike, v melodických ozdobách,
- demonštrujú melodické ozdoby,
- používajú základné prvky improvizácie,
- majú vybudovaný repertoár žánrovo a charakterovo odlišných skladieb rôznych štýlových období,
- hrajú vrýchlych tempách v legate I staccate, a to v jednoduchom, ako aj v dvojitom a trojitom (dlhšie pasáže),
- interpretujú rôznorodé prednesové skladby väčšieho rozsahu,
- zapájajú sa do súborovej a komornej hry rôzneho obsadenia,
- majú vlastný názor na interpretáciu skladieb

4.6.17 4. ročník štúdium pre dospelých základnej umeleckej školy - trúbka

VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY:

Technika reberno-bránicového dýchania. Sústavné predlžovanie nádychu a výdychu. Technika dýchania, kvality tvorby tónu. Kultivovanosť hudobného prejavu. Dlhé tóny v dynamických odtieňoch. Dôraz na výraz, agogiku, frázovanie, dynamiku a štýlovosť, preukazujú kompetencie, ktoré nadobudli počas

celého štúdia na ZUŠ.

- správne používajú techniku nádychu a výdychu formou dlhých tónov v rôznych dynamických odtieňoch,
- ovládajútechniku dýchania, tvorby tónu a základné prvky improvizácie.
- Hra akordov tenuto, legato, portamento, staccato (jednoduché, dvojité a trojité) v rýchlom tempe.

Vybudovaný repertoár žánrovo a charakterovo odlišných skladieb rôznych štýlových období. Skladby vrýchlych tempách vlegate istaccate, ato vjednoduchom, ako aj vdvojitom atrojitom (dlhšie pasáže). Prednesové skladby väčšieho rozsahu. Technická úroveň hry, intonačná čistota na etudách a cvičeniach, dolaďovanie. Hra zlistu, jednoduché, mierne zložité transpozície.

Hra v súboroch, komorná hra.

- praktizujú hru legato, tenuto,portamento, staccato (jednoduché, dvojité, trojité),
- samostatne pracujú s farbou,
- hrajú zdravým kultivovaným tónom v rámci celého rozsahu,
- ovládajú rozsah fis –c3,
- orientujú sa vdynamike,agogike, v melodických ozdobách,
- demonštrujú melodické ozdoby,
- používajú základné prvky improvizácie,
- majú vybudovaný repertoár žánrovo a charakterovo odlišných skladieb rôznych štýlových období.
- hrajú v rýchlych tempách v legate I staccate, a to v jednoduchom, ako aj v dvojitom a trojitom (dlhšie pasáže),
- zvyšujú technickú úroveň hry, intonačnú čistotu na etudách a cvičeniach,

Záverečná skúška:

- 2 stupnice –dur amol,
- 2 cvičenia rôznej problematiky,
- 2 rôzne skladby.

4.7 HRA NA GITARE

POSLANIE A CHARAKTERISTIKA PREDMETU:

Gitara je hudobný nástroj so všestranným harmonickým využitím, uplatňujúcim sa vo všetkých hudobných žánroch. Táto skutočnosť vychádza z historických hráčskych nástrojárskych tradícií a bohatej literatúry, obsahujúcej všetky štýlové obdobia. Z hľadiska spĺňania fyziologických a psychomotorických predpokladov pre prijatie na štúdium hry na gitare je optimálny vek dieťaťa deväť rokov. Nevylučuje sa však prijať aj deti mladšie alebo staršie, pokiaľ majú požadované predpoklady pre hru na nástroji. V prípade mladšieho žiaka je potrebné zabezpečiť primeraný nástroj.

4.7.1 Prípravné štúdium

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie, 2x týždenne) UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 1a alebo 1b

CIELE:

Vzbudiť v deťoch záujem a lásku k hudbe, naučiť ich hudbu počúvať, prežívať a tešiť sa z hry na nástroji. Hravou formou zvládnuť základné prvky hry na gitare, rozvíjať sluchovú a rytmickú predstavivosť, hudobnú pamäť, súhru a harmonické cítenie. Posúdením hudobnosti a manuálnych schopností žiaka zvážiť vhodnosť zaradenia do 1. ročníka.

OBSAH:

- výber primeraného nástroja
- oboznámenie žiaka s nástrojom
- správna fyziologická poloha tela hráča pri hre
- prípravné cvičenia prstov pravej ruky i, m
- hra palcom

NOTOVÝ MATERIÁL (školy):

Jiří Nečekal, Ludvík Středa – Kytarová príprava

Úpravy ľudových piesní pre dve gitary

OBSAHOVÝ ŠTANDARD – KOMPETENCIE:

Správne držanie nástroja, elementárne prvky hry

na gitare, orientácia v 1 polohe hmatníka, koordinácia rúk, poznanie základných hudobných pojmov.

VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY

Správne sedenie, základy Hudobnej teórie, rytmické hodnoty.

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

Postupne získať záujem žiaka o nástroj a vzbudiť lásku k hudbe. Po prípravnom ročníku sa žiak preskúša dvomi jednoduchými skladbičkami.

4.7.2 1. ročník , 1. časť, ISCED 1 B

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 4

CIELE:

Cieľom prvého ročníka je rozvíjať záujem žiaka o gitarovú hru a postupne ho viesť k systematickým pracovným návykom. Upevňovať a zdokonaľovať technické a výrazové prostriedky, postupne spájať notový zápis s orientáciou na hmatníku intonačne a rytmicky so správnym prstokladom pravej i ľavej ruky. Od začiatku pestovať hru spamäti.

OBSAH:

- správna fyziologická poloha tela hráča pri hre na gitare
- umiestniť nástroj pri hre do správnej polohy

- základný úder prstami i, m, a a palca pravej ruky na strunách e, h, g, D, A, E
- aktívne zapojiť prsty ľavej ruky do hry
- hra dvojhlasu na strunách e, h, g, D, A, E s využívaním prázdnych strún
- orientácia v prvej polohe
- rozvíjať rytmickú a melodickú predstavivosť hrou rytmických a melodických ozvien
- základné dynamické pojmy
- počúvanie gitarových hudobných ukážok na hodine v časovom priereze rôznych hudobných období a žánrov

NOTOVÝ MATERIÁL (školy):

Ursula Peter: Der Anfangsunterrich im Gitarrenspiel I, II

Jiří Horáček: K lidové písni s gitarou

Ctibor Susser: Cvičenia a skladby pre začiatočníkov Jiří Jirmal: Škola hry na kytaru pro začátečníky Zápis jednoduchých ľudových piesní do zošita

Žiak zahrá:

- 2 jednoduché skladbičky alebo nápevy
- 10 jednoduchých skladbičiek z knižky (Ursula)
- 3 – 7 cvičení a skladbičiek pre začiatočníkov
- Verejné vystúpenia v každom polroku
- Ctibora Sussera, najmenej 1x (sólová hra)
- jednoduché skladbičky alebo nápevy, ktoré deti poznajú zapísané v notovom zošite učiteľom.

Žiak bez PŠ vystúpi až v 2. polroku

Žiak dokáže:

- pri hre správne sedieť a držať nástroj
- vytvoriť čo najkonkrétnejší tón
- rozoznať rytmické hodnoty a výšku tónu.

Hra z listu:

Žiak ovláda základné dynamické pojmy, vie samostatne zvládnuť konkrétnu časť prebranej látky na hodine aj na koncertoch.

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

Práca učiteľa so žiakmi v predmete hra na gitare je charakteristická individuálnym prístupom. Stanovené ciele uskutočňujeme takými metódami a formami práce, ktoré rozvíjajú všeobecné hudobné vzdelanie, hudobnú predstavivosť, sluchové a rytmické cítenie na základe uvedomeného vnímania a tvorivej práce s hudobným materiálom. Volíme také metódy a formy práce, ktoré rešpektujú individuálne schopnosti žiaka a zabezpečujú súbežné budovanie adekvátnych foriem technických a výrazových prostriedkov. Žiaka treba primeraným spôsobom nabádať ku kladnému postoju nielen k hudobnému umeniu a umeniu ako takému , ale aj k pozitívnemu postoju k humanistickému mysleniu.

Odporúčané gitarové školy, technická a prednesová literatúra a metodické materiály v osnovách slúžia k základnej orientácii učiteľa, ktorý ich môže podľa svojich skúseností a individuálnych dispozícií žiaka vhodne kombinovať a nahrádzať inými materiálmi.

Žiak po prvom ročníku absolvuje preskúšanie z dvoch rôznych skladieb. Ak sa žiak zúčastní súťaže, nemusí prejsť skúšobným testom.

4.7.3 2. ročník , 1. časť, ISCED 1 B

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 4

CIELE:

Cieľom druhého ročníka je prehlbovať a obohacovať technické a výrazové prostriedky pri hre. Pokračovať v rozvíjaní hudobnej predstavivosti žiaka a zdokonaľovať jeho hudobnú pamäť. Systematicky pracovať na skvalitňovaní tvorby tónu, na jeho dynamickom a farebnom registri, rozvíjať metrické, rytmické a tempové cítenie. Venovať pozornosť systematickej príprave hry z listu.

OBSAH:

- rozširovať a upevňovať poznatky získané v 1.ročníku
- zvyšovať kvalitu tónu tvoreného prstami a palcom pravej ruky skvalitňovaním základného úderu
- dynamická funkcia pravého ramena a aktívne zapojiť rôzne svalové skupiny pravého ramena do hry
- úder fixácioiu prstami pravej ruky
- pozdĺžna a priečna poloha ľavej ruky a ramena
- premiestňovať prsty ľavej ruky priečne cez hmatník na rôzne struny prostredníctvom ľavého ramena
- orientácia v prvej a druhej polohe

NOTOVÝ MATERIÁL (školy):

Jiří Horáček: Kytarové hrátky

Moje Kytara

Ctibor Susser: Cvičenia a skladby pre začiatočníkov

Ctibor Susser: Cvičenia a skladby pre začiatočníkov 2

Jiří Jirmal: Škola hry na kytaru pro začátečníky

Josef Kotík: První přednesové skladby pro kytaru

Zápis jednoduchých moderných piesní do zošita.

Žiak zahrá:

- 2 jednoduché skladby alebo nápevy
- 10 jednoduchých skladbičiek z knižky (Ursula),
- 3 – 7 cvičení a skladbičiek pre začiatočníkov
- jednoduché skladbičky alebo nápevy, ktoré deti poznajú zapísané v notovom zošite učiteľom

Tiež dokáže:

- vytvoriť čo najkonkrétnejší tón

- rozvíja metrické, rytmické a tempové cítenie
- zvládnuť primerane hru z listu
- muzikálne napredovať

Tiež ovláda základné dynamické pojmy, vie samostatne zvládnuť konkrétnu časť prebranej látky na hodine aj na koncertoch.

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

V 2. ročníku I. stupňa hráme stále ľudové piesne. Avšak nielen melodicky zapájame do hry palec, ale aj ostatné prsty a tvoríme tak jednoduché harmónie. Hráme taktiež jednoduché gitarové skladby viď. notový materiál. Didaktické postupy a metódy práce sú podobné ako v prvom ročníku.

4.7.4 3. ročník , 1. časť, ISCED 1 B

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie, 2x týždenne)

1,0 komorná hra alebo hra v súbore alebo hra v orchestri (skupinové vyučovanie 1x týždenne)

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 4

CIELE: Cieľom tretieho ročníka je postupným rozvíjaním a integrovaním jednotlivých technických prvkov hry a výrazových prostriedkov vytvoriť optimálne podmienky na realizáciu hudobných predstáv žiaka a vytvoriť tým východisko pre kvalitnú interpretáciu primeraných skladieb. Rozširovať kvalitu tónu z hľadiska sily a farby. Postupne budovať progresívnu dynamiku. Postupne pripravovať žiaka na správnu štýlovú interpretáciu. Pokračovať v hre z listu a venovať sa komornej hre.

OBSAH:

- postupne koordinovať a integrovať činnosť jednotlivých častí pravého ramena, ruky a prstov a zrýchliť a spresniť premiestňovanie prstov ľavej ruky po hmatníku pozdĺžnym aj priečnym smerom
- koordinovať činnosť všetkých častí ľavého ramena, zápästia, ruky aj prstov
- koordinovať činnosť pravého a ľavého ramena
- jednoduché legato
- nácvik malého barré
- nácvik arpeggia so zapojením palca a rôznych dvojíc prstov pravej ruky

- trojzvuk a štvorzvuk hraný palcom a dvojicou alebo trojicou prstov pravej ruky
- zoznámiť sa s gitarovými značkami
- orientovať sa v prvom a druhom kvadrante hmatníka

NOTOVÝ MATERIÁL (školy):

Jiří Horáček: Moje Kytara

Vojtěch Tukač: Carulli, Carcassi

Ctibor Süsser: Cvičenia a skladby pre začiatočníkov Gitarová škola 2

Prednesové skladby a piesne:

Ctibor Süsser: Cvičenia a skladby pre začiatočníkov 2

Juraj Tandler: Bagately pre gitaru - sólo

Jiří Jirmal: Škola hry na kytaru pro začátečníky

Štepán Rak: Minutová sóla

Žiak zahrá:

- 1 dlhšia alebo 2 kratšie skladby
- 10 jednoduchých skladbičie z uvedeného gitarového notového materiálu
- z knižky (Jiří Jirmal, Jiří Horáček)
- 1 menšia skladbička v komornom obsadení
- cvičenia a skladby pre verejné vystúpenie v každom polroku začiatočníkov Süssera 2. polroku vystúpenie aj v komornom zastúpení zoskupení
- naďalej postupne rozširuje svoj prehľad v interpretácii skladieb rôzneho charakteru ako valčík, menuet, sarabanda...
- využíva účasť na rôznych koncertoch a počúva vhodné hudobné nahrávky v podaní významných umelcov
- zdokonaľuje sa v technických prvkoch hry, čerpajúc poznatky tak z nových informácií, ako aj z vedomostí nadobudnutých v 2. ročníku
- zlepšuje sa v hre z listu a hrá v rôznych komorných zoskupeniach, príp. hry v súbore, pripravuje sa na spoločné hranie

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

V 3. ročníku I. stupňa hráme rôzne úpravy ľudových skladieb a čoraz častejšie sa venujeme hre gitarového notového materiálu viď. notový materiál. Pracujeme viac s abstraktnými pojmami v kontexte hudobného myslenia a poukazujeme na emocionálnu stránku hudby.

4.7.5 4. ročník, 1. časť, I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy, ISCED 1 B

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie, 2x týždenne) 1,0 komorná hra alebo hra v súbore alebo hra v orchestri (skupinové vyučovanie 1x týždenne)

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 4

CIELE: Rozširovať technické a výrazové prvky potrebné na zvládnutie náročnejších sólových a komorných skladieb. Práca s dynamickou a farebnou škálou tónu. Repertoár zostaviť tak, aby žiak získal viac poznatkov a skúseností súvisiacich s interpretáciou skladieb rôznych štýlových období, následne na hodinách analýza interpretácie týchto skladieb zo štýlového a výrazového hľadiska. Pri tvorivých žiakoch dať priestor k sebarealizácii vlastných skladieb. Neustále zdokonaľovať hru z listu a verejne účinkovať.

OBSAH:

- upevňovať a rozvíjať primeranú technickú zručnosť
- hra z listu, z notového zápisu a akordických značiek
- nácvik progresívnej a terasovitej dynamiky
- postupná orientácia v prvom, druhom a treťom kvadrante hmatníka
- vzostupné a zostupné legato na všetkých strunách a vo všetkých polohách
- pozdĺžna poloha, priečna poloha a ich plynulá výmena
- rozširovať úderové možnosti hry palcom a prstami pravej ruky fixáciou

NOTOVÝ MATERIÁL (školy):

Leo Brouwer: Estudios sencillos

Ferdinand Sor: Etudy opus 31, 35

Vojtech Tukač: Gitarová škola Carulli-Carcassi

Jiří Horáček: Kytarové etudy

Ctibor Süsser: Kytarová škola

Pavol Malovec: 10 etud pre gitaru

Jiří Jirmal: Škola hry na kytaru

Záverečná skúška

- vie technicky zvládnuť primerane náročné
- dve skladby rôzneho charakteru

Skladby

- etuda
- rôzne ozdoby ako legato,
- -prednesová skladba
- vibrato, flažolety...
- verejné vystúpenie v každom polroku
- dokáže pracovať s farbou a dynamikou tónu
- najmenej 1x (sólová hra)
- dokáže primerane štýlovo interpretovať
- ovláda hru z listu
- hra spamäti
- 1 alebo 2 skladby v komornom zoskupení alebo v kapele

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

V 4. ročníku I. stupňa je žiak čoraz viac vedený k samostatnosti. Mal by vedieť zhodnotiť a použiť výrazovo-technické prostriedky a vedomosti v hraných skladbách z predchádzajúceho štúdia.

Pedagóg ho dopĺňa a vysvetľuje novú látku. Pri výučbe je z rytmického hľadiska vhodným doplnkom používanie perkusívnych nástrojov napr. tamburína, paličky alebo rôzne hrkálky. Ideálna pre zdokonaľovanie rytmického cítenia je rytmická improvizácia v duete učiteľ - žiak.

Žiak po štvrtom ročníku sa preskúša z dvoch rôznych skladieb. Ak sa žiak zúčastní súťaže, nemusí prejsť skúšobným testom.

4.7.6 1. ročník , 2. časť, ISCED 2 B

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie, 2x týždenne) 1,0 komorná hra alebo hra v súbore alebo hra v orchestri (skupinové vyučovanie 1x týždenne)

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 4

CIELE:

Naďalej obohacovať hru o nové technické prvky a výrazové prostriedky. Rozširovať hudobný obzor a umožnenie poznávania rôznych štýlových období a hudobných žánrov. Vačší dôraz klásť na skladby s použitím technických a výrazových prostriedkov. pokračovať v hre z listu a nevyhýbať sa hre skladieb v tóninách s viacerými krížikmi alebo béčkami. Hrať a obohacovať žiaka o nové akordické značky. Cvičiť nové náročnejšie rytmické variácie.

OBSAH:

- opakovať a zdokonalovať v náročnejších formách doposiaľ preberané technické a výrazové prvky
- hra z listu, z notového zápisu a akordických značiek
- nácvik a použitie jednoduchých melodických ozdôb
- nácvik pizzicatto
- zdokonaľovať hru staccato
- hrať prirodzené aj umelé flažolety
- hrať durové aj molové stupnice
    - dvojoktávové aj trojoktávové typy
- vzostupné a zostupné legato na všetkých strunách a vo všetkých polohách
- pozdĺžna poloha, priečna poloha a ich plynulá výmena

- hra akordických značiek s použitím veľkého barré

NOTOVÝ MATERIÁL (školy):

Dioniso Aguado : etudy pre gitaru Leo Brouwer: Estudios sencillos

Mateo Carcassi: Sechs Capricien fur gitarre

Jiří Jirmal. 30 etud

Ferdinand Sor: Etudy, opus 31

L. Andršt: Jazz, rock, kblues

Žiak:

- používa rôzne ozdoby ako legato, vibrato, flažolety...
- 1 alebo 2 skladby v komornom zoskupení alebo kapele
- 2 jednoduchšie alebo 1 zložitejšia etuda
- 2 jednoduchšie alebo 1 zložitejšia prednesová náročné skladby
- dokáže pracovať s farbou a dynamikou tónu
- verejné vystúpenie v každom polroku
- dokáže primerane štýlovo interpretovať
- ovláda hru z listu
- ovláda hru spamäti
- hrá v komorných zoskupeniach alebo v kapelách.

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

V 5. ročníku I. stupňa je žiak čoraz viac vedený k samostatnosti. Mal by vedieť zhodnotiť a použiť výrazovo-technické prostriedky a vedomosti v hraných skladbách z predchádzajúceho štúdia.

Pedagóg ho dopĺňa a vysvetľuje novú látku. Pri výučbe je z rytmického hľadiska vhodným doplnkom používanie perkusívnych nástrojov napr. tamburína, paličky alebo rôzne hrkálky. Ideálna pre

zdokonaľovanie rytmického cítenia je rytmická improvizácia v duu učiteľ - žiak.

4.7.7 2. ročník , 2. časť, ISCED 2 B

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie, 2x týždenne) 1,5 komorná hra alebo hra v súbore alebo hra v orchestri (skupinové vyučovanie 1x týždenne)

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 4

CIELE: Zdokonaľovať technickú vyspelosť žiaka a postupne ho viesť k tomu, aby tvorivo a uvedomene vyberal technické a výrazové prostriedky na realizáciu hraných skladieb. Zdokonaľovaním úderovej kapacity prstov pravej ruky rozširovať možnosti samostatného vedenia hlasov a postupne túto schopnosť využívať pri interpretácii polyfónnych skladieb.

Zaoberať sa štýlovou interpretáciou, zovšeobecňovať charakteristické prvky jednotlivých štýlových období a vedome ich využívať aj pri štúdiu podobných skladieb.

Zapájať žiaka do komornej hry. Podporovať jeho záujmy i v oblasti tanečnej hudby, rozširovať schopnosť hry akordických značiek.

OBSAH:

- samostatná činnosť prstov ľave ruky v skupinách
- cvičenia na zväčšenie a zmenšenie rozsahu prstov ľavej ruky na hmatník
- vzostupné , zostupné legato
- nácvik zložitejších melodických ozdôb
- skvalitňovať tón
- kadencie, baré , arpegio
- rozširovať schopnosť hrať podľa akordických značiek

NOTOVÝ MATERIÁL (školy):

Dioniso Aguado : etudy pre gitaru Leo Brouwer: Estudios sencillos

Mateo Carcassi: Sechs Capricien fur gitarre

Jiří Jirmal. 30 etud

Mauro Giulliani: etudy

Julio Sagreras: etudy, prednesy

Ferdinand Sor: Etudy, opus 31

L. Andršt: Jazz, rock, blues

Žiak:

- vie technicky zvládnuť primerane prednesové skladby
- 2 jednoduchšie alebo 2 zložitejšie náročné skladby
- 2 jednoduché alebo 1 zložitejšia etuda
- používa rôzne ozdoby ako legato, vibrato, flažolety...
- 1 alebo 2 skladby v komornom zoskupení alebo kapele
- dokáže pracovať s farbou a dynamikou tónu
- verejné vystúpenie v každom polroku
- dokáže primerane štýlovo interpretovať
- ovláda hru z listu
- ovláda hru spamäti
- hrá v komorných zoskupeniach alebo v kapelách

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

V 6. ročníku I. stupňa je žiak čoraz viac vedený k samostatnosti. Mal by vedieť zhodnotiť a použiť výrazovo-technické prostriedky a vedomosti v hraných skladbách z predchádzajúceho štúdia. Pedagóg ho dopĺňa a vysvetľuje novú látku. Pri výučbe je z rytmického hľadiska vhodným doplnkom používanie perkusívnych nástrojov napr. tamburína, paličky alebo rôzne hrkálky. Ideálna pre zdokonaľovanie rytmického cítenia je rytmická improvizácia v duu učiteľ - žiak.

4.7.8 3. ročník , 2. časť, ISCED 2B

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie, 2x týždenne) 1,0 komorná hra alebo hra v súbore alebo hra v orchestri (skupinové vyučovanie 1x týždenne)

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 4

CIELE:

Upevňujú sa vedomosti a technické zručnosti žiaka tak, aby bol schopný zahrať primerane náročné sólové alebo komorné skladby. Je žiaduce viesť žiaka k samostatnosti v štúdiu. Opakovaním naštudovaných skladieb a štúdiom nových skladieb vytvoriť základ žiakovho repertoáru. Viesť ho k tomu, aby bol schopný svoj repertoár rozširovať vlastným úsilím, bez pomoci učiteľa. Pripraviť žiaka na bežné ovládanie sprievodov podľa nôt i akordických značiek, ako aj používanie a štylizáciu bohatšieho akordického materiálu pri improvizovanom sprievode.

OBSAH:

- opakovať a zdokonaľovať doposiaľ preberané technické a výrazové prostriedky gitarovej hry podľa individuálnych potrieb a možností žiaka
- koordinovať a synchronizovať činnosť celého hracieho aparátu
- sprievod podľa značiek v komornej a sólovej hre a improvizácia sprievodov piesní

NOTOVÝ MATERIÁL (školy):

Etudy Dioniso Aguado : Etudy pre gitaru

Leo Brouwer: Estudios sencillos

Mateo Carcassi: Etudy Fernando Carulli: Etudy Mauro Giulliani: Etudy

Julio Sagreras: etudy, prednesy

Ferdinand Sor: Etudy, opus 31

L. Andršt: Jazz, rock, blues

Francisco Tárrega: Technické štúdiá

Prednesové skladby:

Carl Philipp Emanuel Bach: Tíz darab gitárra

Mauro Giuliani: Prednesové skladby

Emil Hradecký: Tance pro kytaru

Jiří Jirmal: Staří španělští mistři

Ján Antonín Losy: Skladby pre gitaru

Johan Kaspar Mertz: 6 Landler

Julio Sagreras: Romanze

Julio Sgreras: Bebita

Karl Scheit: Tänze aus der Renaissance

Francisco Tárrega: Výber skladieb

Jozef Zsapka: Lutnové skvosty starej Levoče

Silvius Leopold Weis: Menuet-Sarabande-menuet

Duá

Fernando Carulli: 24 Duette fur zwei gitarren

Giuseppe Farrauto. Morenita do Brazil

Bruno Henze: Das Gitarspiel

Ursula Peter: Klassiker der gitare duos

Žiak:

- 2 jednoduchšie alebo 1 zložitejšia náročné skladby
- 2 jednoduchšie alebo 1 zložitejšia etuda
- používa rôzne ozdoby ako legato, vibrato
- 1 alebo 2 skladby v komornom zoskupení alebo v kapelle
- dokáže pracovať s farbou a dynamikou
- verejné vystúpenie v každom polroku

- dokáže primerane štýlovo interpretovať
- ovláda hru z listu
- ovláda hru spamäti
- hrá v komorných zoskupeniach alebo v kapelách.

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

Žiak opakuje a zdokonaľuje preberané technické a výrazové prostriedky gitarovej hry podľa individuálnych potrieb a možnosti žiaka.

Koordinuje a synchronizuje činnosť celého hracieho aparátu.

Sprievod podľa značiek v komornej a sólovej hre a improvizácia sprievodov piesní.

Žiak po treťom ročníku druhej časti absolvuje preskúšanie z dvoch rôznych skladieb. Ak sa žiak zúčastní súťaže, nemusí prejsť skúšobným testom.

4.7.9 4. ročník , 2. časť, I. stupeň ISCED 2 B

POČET HODÍN TÝŽDENNE: 1,5 (individuálne vyučovanie, 2x týždenne) 1,0 komorná hra alebo hra v súbore alebo hra v orchestri (skupinové vyučovanie 1x týždenne)

UČEBNÝ PLÁN ČÍSLO: 4

CIELE:

Tento ročník uzatvára štúdium na I. stupni základného štúdia.

Obsahovo sa viac menej zhodujú s cieľmi predchádzajúceho ročníka, ktorým sa uzatváral I. stupeň pred zavedením zmien. Naďalej sa upevňujú vedomosti a technické zručnosti žiaka tak, aby bol schopný zahrať primerane náročné sólové alebo komorné skladby. Je žiaduce viesť žiaka k samostatnosti v štúdiu. Opakovaním naštudovaných skladieb a štúdiom nových skladieb vytvoriť základ žiakovho repertoáru. Viesť ho k tomu, aby bol schopný svoj repertoár rozširovať vlastným úsilím, bez pomoci učiteľa. Pripraviť žiaka na bežné ovládanie sprievodov podľa nôt i akordických značiek, ako aj

používanie a štylizáciu bohatšieho akordického materiálu pri improvizovanom sprievode.

OBSAH:

- opakovať a zdokonaľovať doposiaľ preberané technické a výrazové prostriedky gitarovej hry podľa individuálnych potrieb a možností žiaka
- koordinovať a synchronizovať činnosť celého hracieho aparátu
- sprievod podľa značiek v komornej a sólovej hre a improvizácia sprievodov piesní

NOTOVÝ MATERIÁL (školy):

Etudy Dioniso Aguado : Etudy pre gitaru

Leo Brouwer: Estudios sencillos

Mateo Carcassi: Etudy Fernando Carulli: Etudy Mauro Giulliani: Etudy

Julio Sagreras: etudy, prednesy

Ferdinand Sor: Etudy, opus 31

L. Andršt: Jazz, rock, blues

Francisco Tárrega: Technické štúdiá

Prednesové skladby

Carl Philipp Emanuel Bach: Tíz darab gitárra

Mauro Giuliani: Prednesové skladby

Emil Hradecký: Tance pro kytaru

Jiří Jirmal: Staří španělští mistři

Ján Antonín Losy: Skladby pre gitaru

Johan Kaspar Mertz: 6 Landler

Julio Sagreras: Romanze

Julio Sgreras: Bebita

Karl Scheit: Tänze aus der Renaissance

Francisco Tárrega: Výber skladieb

Jozef Zsapka: Lutnové skvosty starej Levoče

Silvius Leopold Weis: Menuet-Sarabande-menuet

Duá

Fernando Carulli: 24 Duette fur zwei gitarren

Giuseppe Farrauto. Morenita do Brazil

Bruno Henze: Das Gitarspiel

Ursula Peter: Klassiker der gitare duos

Triá

Bruno Henze: Das gitarrespiel, zošit 14

Kvartetá

John W. Duarte: English suite no 3, opus 78

Pieter van der Staak: Six hits for guitars

Žiak:

- zahrá 2 jednoduchšie alebo 1 zložitejšia etudu
- vie technicky zvládnuť primerane náročné skladby
- 1 alebo 2 skladby v komornom zoskupení alebo v kapele
- 2 jednoduchšie alebo 1 prednesová skladba
- používa rôzne ozdoby ako legato, vibrato, flažolety...

- dokáže pracovať s farbou a dynamikou tónu
- verejné vystúpenie v každom polroku
- dokáže primerane štýlovo interpretovať
- ovláda hru z listu
- ovláda hru spamäti
- hrá v komorných zoskupeniach alebo v kapelách

DIDAKTICKÉ POSTUPY A METÓDY PRÁCE:

Žiak opakuje a zdokonaľuje preberané technické a výrazové prostriedky gitarovej hry podľa individuálnych potrieb a možnosti žiaka.

Koordinuje a synchronizuje činnosť celého hracieho aparátu.

Žiak po štvrtom ročníku druhej časti absolvuje preskúšanie z troch rôznych skladieb. Ak sa žiak zúčastní súťaže, musí aj tak prejsť skúšobným testom.

VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY

Zdokonaľovanie techniky hry arpeggio, rasguado, glissando.

Legato na niektorom z tónov akordu.

Jednohlasné stupnice (dur, mol) v rozsahu veľkého barré. s rôznymi variantmi prstokladov pravej ruky a kadencie v rôznych polohách.

Intervalové stupnice v rozsahu jednej oktávy.

Španielska ľudová hudba v gitarovej literatúre.

Rôzne typy rasguada.

Charakteristika typických tancov Španielska. Rytmus a metrum najtypickejších tancov Španielska.

Ovládajú nové zložitejšie technicko-výrazové prostriedky.

Hrajú trojoktávové stupnice s využitím typových prstokladov aj v oktávach a kadencie s využitím celého hmatníka vo všetkých tóninách.

Aplikujú v interpretácií skladieb techniku hry rasguado, získajú základnú orientáciu v Rasguado.

4.7.10 2. ročník II. stupňa základného štúdia a štúdia pre dospelých

VÝKONOVÉ ŠTANDARDY - VÝSTUPY

- nácvik tremola v rýchlejšom tempe
- používajú nové osvojené technické a výrazové Legato na niektorom tóne akordu
- prostriedky (melodické tremolo, glissando v Jednohlasné stupnice (dur, mol) v rozsahu melódii i akorde) nástroja v rýchlejších tempách a kadencie
- hrajú trojoktávové stupnice s využtím typových prstokladov aj v terciách a kadencie v rôznych polohách.
- Intervalové stupnice v terciách v rozsahu dvoch oktáv.
- vedia hrať z listu primeraný zápis
- Hra z listu.
- interpretujú tanečné formy
- Komorná hra, alebo hra v súbore.
- orientujú sa v gitarovej literatúre latinsko-amerických skladateľov
- vnímajú a vedome kontrolujú metrum latinsko-amerických foriem.
- Sebakontrola rytmického prevedenia interpretácie skladieb.

4.7.11 3. ročník II. stupňa základného štúdia a štúdia pre dospelých

VÝKONOVÉ ŠTANDARDY-VÝSTUPY

- Zdokonaľovanie techniky hry
- Ovládajú nové technické prostriedky a postupy
- Legato a obraty akordov
- Hrajú jedno, dvoj a troj- oktávové s typovými prstokladmi
- Kadencie s veľkým barré vo viacerých využitím celého hmatníka v rôznych tóninách polohách a tóninách

- Intervalové stupnice v terciách, sextách a oktávach
- Aplikácia techník v interpretáciách skladieb
- Rasguado a španielske techniky hry na gitaru
- Získajú orientáciu ľudovej hudby z rôznych oblastí
- Typy španielskeho flamenga a tanca
- Charakteristické rytmy cha-cha, rumba, tango

4.7.12 4. ročník II. stupňa základného štúdia a štúdia pre dospelých

OBSAHOVÝ ŠTANDARD-KOMPETENCIE

- Nácvik tremola vo viacerých tempách
- Využívajú nové techniky v praxi
- Legato celého akordu
- Ovládajú hru z listu Jednohlasné a dvojhlasné stupnice
- Interpretujú tanečné formy Intervalové stupnice v oktávach a decimách v rozsahu 2 a 3 oktáv
- Orientujú sa v gitarovej literatúre
- Hra z listu
- Komorná hra
- Hudba latinsko-americká, cha-cha, tango
- Metrum a rytmus tanečných foriem
- Improvizácia a transponovanie

4.8 HUDOBNÁ NÁUKA

Charakteristika a poslanie predmetu:

Poslaním predmetu PHV a HN je vytvárať a usmerňovať záujem a vzťah žiaka k hudbe, kultivovať jeho osobnosť, rozširovať a rozvíjať hudobné skúsenosti, vedomosti a zručnosti. Predmet má poskytovať žiakom základy odborného vzdelania a vychovávať poslucháča hudby i aktívneho hudobníka, ktorému je hudba životnou potrebou. Aby sme dosiahli tieto ciele, treba rozvíjať najmä: - hudobnú predstavivosť, fantáziu, orientáciu v hudobnom priestore a výraze, - spevácke návyky žiakov, potrebné pre správny

kultivovaný vokálny prejav, - schopnosť rozlišovať jednotlivé vyjadrovacie prostriedky: metrum, tempo, rytmus, melodiku, harmóniu, dynamiku, farbu tónu, - hudobnú pamäť v spojení s jednotlivými činnosťami, - orientáciu v hudobných formách, žánroch a slohoch, - schopnosť samostatne vyhľadávať, vyberať, vyhodnotiť a spracovať informácie a uviesť ich do vzťahu s obsahom hudobného diela (sociálna funkcia hudby). PHV a HN sú samostatné predmety s vlastnými cieľmi a alternatívnymi formami práce. Žiakov je potrebné aktivizovať využívaním hudobných nástrojov, súvisiacimi pohybovými, výtvarnými a dramatickými aktivitami a využívaním audiovizuálnych a multimediálnych pomôcok.

CIELE:

- Poskytnúť žiakovi zážitok a od neho odvíjať niť poznania. Od vnímania celku prejsť cez preniknutie do hudobnej štruktúry k abstrakcii poznatku, osvetliť ho z rôznych strán a v rôznych súvislostiach a zafixovať tak, aby ho žiak vedel sám vedome používať.
- Umožnenie vytvorenia a usporiadania obsahovej náplne predmetov PHV a HN tak, aby boli pre žiakov príťažlivé, zvýšili ich záujem počúvať hudbu a porozumieť jej, aktivizovali ich schopnosť vnímania a súčasne ich pripravili na vlastnú interpretačnú činnosť. ZUŠ vychovávajú nielen budúcich profesionálnych hudobníkov, ale i budúcich poslucháčov – milovníkov umenia.
- Viesť žiakov k vlastnému hudobnému vyjadreniu, hľadaniu hudobných tvarov, ktoré zodpovedajú ich osobnej skúsenosti na úrovni doterajšieho poznania. Postupne prechádzať k drobnokresbe, spoznávať význam hudobných tvarov a štruktúr a viesť k tvarovaniu väčších, zmysluplných celkov.
- Práca s informáciami, výchova k porozumeniu hudbe a k estetickému cíteniu: Dejiny hudby, hudobné slohy a žánre, sociálna funkcia hudby. Využívanie literatúry i moderných informačných zdrojov.

4.8.1 Prípravné štúdium PHV

CIELE:

- cieľom prípravnej hudobnej výchovy je vyvolať tvorivú aktivitu žiaka a jeho radosť z objavovania hudobného krásna. Vychádzať pritom z detskej mentality – hravosti, spontánnosti, napodobňovacej schopnosti, obrazotvornosti a doterajšieho stupňa vyspelosti.
- Prostredníctvom primeraného hudobného materiálu rozvíjať elementárne hudobné zručnosti,

návyky, poznatky, vedomosti, hudobnú pamäť, predstavivosť a fantáziu.

- Poskytovať základné informácie o hudbe a kultúrnom živote okolia.
- Interpretačné činnosti: základné spevácke zručnosti a návyky. Spev jednoduchých piesní. Melodické cítenie a orientácia v rozsahu oktávy (c1 – c 2).
- Zmysel pre pravidelnú pulzáciu (metrum) v rozličných tempách. Rytmické cítenie v dvojdobom a trojdobom takte.
- Schopnosť vyjadrenia hudobného toku pohybom.
- Schopnosť zapamätať si a reprodukovať krátky rytmický alebo melodický motív, rytmizovať a melodizovať slová, detské texty a riekanky.
- Motorické zručnosti získané hrou na ľahkoovládateľné nástroje.
- Percepčné činnosti: rozoznať kontrasty v hudbe.
- Poznať hudobné nástroje – klavír, akordeón, husle, violončelo, flauta, gitara.
- Zapojením predstavy a fantázie sledovať obsah krátkych hudobných skladbičiek a hudobných rozprávok.
- Sluchové rozlišovanie dvojdobého a trojdobého taktu. Vlastnosti tónu – výška, dĺžka, dynamika a farba.
- Hudobno-náukové pojmy: notová osnova, husľový kľúč, basový kľúč (informatívne). Taktová čiara, dvojštvrťový, trojštvrťový a štvorštvrťový takt. Dvojica osminových nôt, nota štvrťová, polová, polová s bodkou, celá a pomlčky.
- Základné dynamické označenia – piano, mezzoforte, forte. Opakovacie znamienko. Noty c1 - c 2 .
- Rozlišovanie základných vyjadrovacích prostriedkov hudby: veselo-smutne, rázne - nežne, rýchlo-pomaly, vyššie - nižšie, silno-slabo, zosilňovať-zoslabovať a pod.. Pochod, tanec, uspávanka.

Odporúčaný hudobný materiál:

O. Podstavková: Hudobná prípravka I, II

O. Hricová: Hudobný zošitok

Ľ.Fetteriková: Hravé notičky

G.Badinová: Krajina, hudba a jej obyvatelia

I.Oplištilová, Z.Hančilová: Klavihrátky

J. Hatrík: Medzi Trpaslúšikmi - cyklus hudobných rozpávok

P. I. Čajkovskij: Škovránok

R. Schumann: Trällerliedchen

J. Hatrík: Mechúrik – Koščúrik s kamarátmi

A. Vivaldi: Štyri ročné obdobia

Schumann: Divoký jazdec, Rytier na drevenom koni

Čajkovskij: Pochod drevených vojačikov, Chorá bábika, Nová bábika

A. Dvořák: Rusalka (Motív Ježibaby)

S. Prokofiev: Peter a vlk

A. Podhorná – O. Podhorná: Krtko v krajine tónov

4.8.2 1. ročník - Primárny stupeň vzdelávania - I. stupeň základného štúdia, ISCED 1 B

CIELE: nadväzne na PHV hravou formou motivovať žiakov, rozvíjať ich záujem o hudbu, aktivizovať ich tvorivosť, fantáziu a predstavu. Rozvíjať vnímanie základných výrazových prostriedkov hudby. Zdokonaľovať melodicko-rytmické cítenie a pamäť. Spoznávať hudobnú abecedu a pestovať prepojenie sluchová skúsenosť – znak – predstava. Interpretačné činnosti: správna intonácia jednohlasných piesní, správne dýchanie, výslovnosť a nenásilné tvorenie tónu. Intonácia trichordálnych a tetrachordálnych detských piesní z listu, durových a molových melódií a piesní bez náročných intervalových skokov, s návratom k základnému tónu, s možnosťou uplatnenia solmizačnej metódy. Intonácia durového a molového kvintakordu, intonácia celého tónu a poltónu ako príprava na uvedomenú intonáciu modálnych melódií. Schopnosť interpretovať základné metrické hodnoty dvojdobé a trojdobé s rozlišovaním prízvučnej a neprízvučnej doby, ich kombinácie a spájanie s pohybom (napr. pochod, valčík). S udávaním základného metra vedieť interpretovať rytmické útvary s použitím páru šestnástinových a osminových nôt, štvrťovej, štvrťovej s bodkou, polovej, polovej s bodkou, celej noty

a pomlčky v štvorštvrťových a osminových taktoch. Taktovať dvojdobý a trojdobý takt. Rytmické ozveny, rytmicko-melodické dialógy, rytmizácia a melodizácia riekaniek, detských alebo vlastných textov. Schopnosť zahrať na melodicko-rytmických nástrojoch jednoduché piesne, transponovať ich a vytvárať k nim sprievod (ostinátne rytmické a melodické modely). Percepčné činnosti: schopnosť sústredeného počúvania krátkych skladbičiek rôzneho charakteru. Vybrané skladby sledovať v notovom zápise. Na základe ich počúvania charakterizovať náladu skladby, pohyb melódie, dynamiku, tempo, metrum, tonálny charakter skladby, farbu. Schopnosť sluchom rozpoznať základné stavebné prvky hudobnej formy (opakovanie, kontrast, rozvíjanie motívu, fráza, prízvuk, záver). Rozlišovať durový a molový charakter skladby, piesne alebo úryvku. Rozpoznať základný tón, durový a molový trojzvuk, celý tón a poltón. Hudobno-teoretické poznatky: Noty v husľovom kľúči c1 – g 2 , noty v basovom kľúči c – c 1 , posuvky #, b, odrážka, stupnica a tónina durová (do 2 # a 1b), molová tónina (rozpoznávanie sluchom podľa tercie), trojzvuk, 2/4, 3/4, 4/4, 3/8, 4/8 takt, nota s bodkou, p, mf, f.

4.8.3 2. Ročník - Primárny stupeň vzdelávania - I. stupeň základného štúdia, ISCED 1 B

CIELE: ďalej rozvíjať kreatívne myslenie a emočnú inteligenciu, pestovať zmysel pre dobro a krásu. V špecificky odbornom vzdelávaní rozvíjať hudobnú predstavivosť a pamäť, sledovať účinok hudobných tvarov, rozoznávať zmeny výrazu, jeho závislosti od jednotlivých hudobných zložiek a vypestovať schopnosť sledovať vzájomné vzťahy v hudobnej štruktúre. Rozširovať piesňový repertoár, upevňovať správne spevácke návyky a citlivo reagovať na učiteľovo gesto. Viesť žiakov k uvedomovaniu si hodnoty a krásy ľudovej piesne a položiť základy poznávania hudobnej histórie Slovenska. Interpretačné činnosti: Rozlíšenie ľudových piesní podľa regiónu (východné, stredné a západné Slovensko). Kánonické spievanie, resp. jednoduchý ľudový dvojhlas. Uvedomená intonácia durových a molových piesní s melodikou, obsahujúcou sekundové postupy, durový a molový kvintakord aj rozšírený, resp. so spodnou kvintou. Rytmicko – pohybové, improvizačné a inštrumentálne: Metrické cítenie a schopnosť rytmizovať 2/4, 3/4, 4/4, 3/8, 4/8, 6/8 takt. Pohybom reagovať na prízvučné doby. Taktovať štvordobý takt. Schopnosť rytmizovať triolový, synkopický a bodkovaný rytmus, tiež rytmické útvary začínajúce pomlčkou a predtaktím. Rytmizácia a melodizácia riekaniek a schopnosť sprevádzať ich ostinátnym rytmickým alebo melodickým sprievodom s využitím základných tónov toniky, dominanty a subdominanty (T D S). Vyhľadávanie jednoduchého harmonického sprievodu, napríklad v C dur: T (c -

g), D (h – g), S (c – a). Schopnosť reagovať na partnera (spoluhráča) a viesť hudobný rozhovor. Percepčné činnosti: rozoznávanie zvukovo kontrastných nástrojov (napr. husle – kontrabas, flauta – fagot, trúbka – pozauna, triangel – bubon). Rozlišovanie vokálnych a inštrumentálnych zoskupení (sólo, duo, trio, ďalej zbory mužský, ženský, miešaný a detský). Poznanie základných zákonitostí stavby hudobnej formy a rozvíjania hudobného procesu. Rozlišovať durový a molový charakter tóniny, durové a molové kvintakordy, sextakordy a kvartsextakordy. Vedieť určiť metrum skladby, príp. jej rytmické zvláštnosti. Hudobno-teoretické poznatky: Orientácia v durových stupniciach do 3 # a 2 b; paralelné molové (informatívne), dynamické označenia pp, ff, tempové označenia moderato, allegretto; pomenovanie stupňov v stupnici: prima – oktáva; kvintakord, sextakord, kvartsextakord; fermata, legato, staccato, ligatúra, crescendo, decrescendo.

4.8.4 3. Ročník - Primárny stupeň vzdelávania - I. stupeň základného štúdia, ISCED 1 B

CIELE: upevňovať, rozširovať a aktívne využívať melodickú, tonálnu, metrickú, tempovú a rytmickú predstavivosť a hudobnú pamäť. Prehlbovať harmonickú predstavivosť. Zdokonaľovať dvojhlasný spev a oboznámiť žiakov s niektorými hudobnými žánrami a s funkciou hudby pri rôznych spoločenských príležitostiach. Interpretačné činnosti: Kultivovať spevácky prejav, schopnosť vyspievať dlhšie frázy. Oboznamovať žiakov s ľudovou piesňou, ktorá sa delí podľa obsahu (svadobné, žatevné, uspávanky, vojenské atď.) a podľa regiónu. Spievať detské umelé piesne aj s klavírnym sprievodom. Intonácia intervalov: veľká a malá tercia, čistá kvinta a kvarta, veľká a malá sekunda ako paralela celého tónu a poltónu. Rytmicko – pohybové, improvizačné a inštrumentálne: Viesť žiakov k správnej rytmizácii príkladov. Zvýraznením prízvučnej doby vedieť rytmizovať striedavé takty v piesňach i cvičeniach. Na podporu harmonického cítenia viesť žiakov k vyhľadávaniu jednoduchého harmonického sprievodu s použitím základných funkcií, napríklad: C dur – T (c-g), D (h-g), S (c-a). Na melodicko-rytmických nástrojoch kánonicky sa zapojiť do jednoduchej piesne. Dopĺňať predvetie závetím a vytvárať melodické a rytmické vety.

Percepčné činnosti: prostredníctvom skladieb rozšíriť poznávanie hudobných nástrojov. Viesť žiakov k sledovaniu súčasne znejúcich dvoch alebo troch melodických pásiem, resp. dvoch pásiem so sprievodom. Z predhrávaných alebo interpretovaných skladieb či piesní vedieť určovať jednodielnu, dvojdielnu či trojdielnu formu. Rozlišovať durový a molový charakter piesní a skladieb, rozšírené o

lýdickú tóninu. Na základe vnútornej predstavy kvintakordov a ich obratov vedieť rozlišovať veľkú a malú terciu, čistú kvintu a kvartu a veľkú a malú sextu. Precvičovať veľkú a malú sekundu ako celý tón a poltón.

Hudobno-teoretické poznatky: Orientácia v intervaloch - prima – oktáva, predtaktie, kánon, dvojdielna a trojdielna forma, durové a molové stupnice do 5# a 5b, rovnomerné stupnice, striedavé takty, dvojité posuvky, nástrojové skupiny v symfonickom orchestri, komorný orchester, komorné telesá.

4.8.5 4. Ročník - Primárny stupeň vzdelávania - I. stupeň základného štúdia, ISCED 1 B

CIELE: poukázať na ľudovú pieseň a tanec ako inšpiračný zdroj v tvorbe skladateľov. Na základe ukážok rôznych štýlových období viesť žiakov k pochopeniu malých foriem a rozlišovaniu charakteristických zvláštností v hudbe rôznych národov a ukázať žiakom formy zachovávania a rozvíjania národných tradícií. Rozvíjať silnejúcu racionálnu zložku myslenia, využívať spôsobilosť v oblasti matematického a prírodovedného myslenia na odhaľovanie logických postupov a zákonitostí hudobnej štruktúry diela.

Tematické zameranie celého ročníka: Pieseň a tanec ako základné zdroje hudobného prejavu.

Interpretačné činnosti: schopnosť intonovať durové a molové melódie, dvojhlas, základné intervaly, durové a molové kvintakordy a ich obraty. Pomocou ľudových piesní intonovať dórske melódie s uvedomením si ich charakteru a špecifických tónov. Striedanie dvojdobého a trojdobého taktu. Pohybom alebo melodicko-rytmickými nástrojmi zvládnuť rytmický dvojhlas alebo trojhlas (v skupinách). Používanie hlavných harmonických funkcií v sprievode k jednoduchým diatonickým melódiám, ktoré si žiaci môžu vytvárať aj sami.

Počúvanie hudby: Rozlišovanie tradičnej hudby okolitých národov, charakterizovanie rôznych štýlov jej spracovania pre folklórne súbory a v tvorbe skladateľov. Vnímanie premeny piesne v historických a funkčných súvislostiach. Rozoznávanie rytmických figúr najznámejších tancov. Sluchová výchova: Rozšírenie sluchového vnímania o ďalšie tóniny, rozlišovať hlavné harmonické funkcie ako striedanie napätia a uvoľnenia v hudbe. Analyzovať zväčšenú kvartu. Hudobno-teoretické poznatky: Všetky durové a molové stupnice, lýdická stupnica, pentatonická, chromatická a celotónová stupnica, enharmonická zámena, hlavné harmonické funkcie,ľudová a umelá pieseň, ľudový a spoločenský tanec. Vedomosti, zručnosti a postoje absolventa primárneho stupňa vzdelávania: kompetencie výstupy

Interpretačné činnosti: Žiak je schopný intonovať durové a molové melódie, dvojhlas, základné intervaly, durové a molové kvintakordy a ich obraty. Pomocou ľudových piesní je schopný intonovať dórske melódie s uvedomením si ich charakteru a špecifických tónov. Žiak dokáže zvládnuť rytmický dvojhlas alebo trojhlas (v skupinách) a striedanie dvojdobého a trojdobého taktu. Využitím IKT trénovať rôzne rytmické kombinácie. Používanie hlavných harmonických funkcií v sprievode k jednoduchým diatonickým melódiám, ktoré si žiaci môžu vytvárať aj sami.

Počúvanie hudby: Rozlišovanie tradičnej hudby okolitých národov, Vedieť zaspievať podľa notového záznamu alebo zahrať na nástroji podľa sluchu určenú melódiu. Pohybom, hrou na telo alebo melodickorytmickými nástrojmi udržať svoj part v rytmickom viachlase. Vedieť zharmonizovať jednoduchú diatonickú melódiu hlavnými harmonickými funkciami. Vedieť rozpoznať slovenskú ľudovú hudbu a charakterizovať spôsob jej spracovania. Vedieť rozlíšiť podľa rytmu európske charakterizovanie rôznych štýlov jej spracovania pre folklórne súbory a v tvorbe skladateľov. Vnímanie premeny piesne v historických a funkčných súvislostiach. Rozoznávanie rytmických figúr najznámejších tancov. Sluchová výchova: Rozšírenie sluchového vnímania o ďalšie tóniny, rozlišovať hlavné harmonické funkcie ako striedanie napätia a uvoľnenia v hudbe. Analyzovať zväčšenú kvartu. Hudobno-teoretické poznatky: Žiak sa orientuje: Všetky durové a molové stupnice s krížikmi a s bé (kvintový a kvartový kruh), lýdická stupnica, pentatonická, chromatická a celotónová stupnica, enharmonická zámena, hlavné harmonické funkcie, harmonická kadencia. a latinskoamerické tance (mazurka, menuet, valčík, polka, čardáš, samba, tango, chacha). Vedieť verbalizovať svoj zážitok z hudby. Podľa sluchu určiť základný tón tóniny, kvintakordu a jeho obratov. Vedieť určiť intervaly a obraty kvintakordu. Vedieť určiť podľa sluchu základné harmonické funkcie (T-S-D) Žiak ovláda: Všetky durové a molové stupnice s krížikmi lýdická stupnica, pentatonická, chromatická a celotónová stupnica, enharmonická zámena, hlavné harmonické funkcie Profil absolventa nižšieho primárneho vzdelania Absolvent primárneho umeleckého vzdelania by mal mať osvojenú základnú hudobnú gramotnosť a terminológiu.

Doplnkové audio ukážky:

A. Moyzes: Tance z Pohronia

T. Andrašovan: Tance zo Slovenska

E. Suchoň: Krútňava (Páslo dievča pávy)

A. Dvořák: Slovanské tance

L. Janáček: Pilky

M. I. Glinka: Kamarinskaja

F. Chopin: Mazurka

W. A. Mozart (tanečná časť z niektorej symfónie)

J. Haydn: Menuet

G. Gershwin: Rhapsody in Blue

D. Milhaud: Scharamouche

D. Milhaud: Vôl na streche

S. Joplin – ragtime, klavírna verzia, rôzne aranžmány

L. Armstrong - improvizácie

P. Lipa – výber

S. Prokofiev: Rómeo a Júlia I.

Stravinskij: Svätenie jari, Príbeh vojaka

Žiak vykoná záverečnú skúšku formou písomného testu

4.8.6 Nižšie sekundárne vzdelanie, 1. roč. 2. časť (ISCED 2 B) 5. ročník

Počet hodín týždenne: 1,5 hod.

Ciele: V tomto ročníku sa začínajú vyhraňovať záujmy žiakov, dochádza k postupnej špecializácii, ktorá sa javí v rozličnej intenzite práce (až po výber budúcich profesionálov). Učiteľ musí podporovať snahu žiakov o sebarealizáciu, povzbudzovať sebavedomie menej aktívnych žiakov. Využívať vedomosti žiakov aj z iných predmetov. Vytvárať príjemné a zaujímavé prostredie a postupne im približovať hudbu, aby získali k nej vzťah. Žiakov je potrebné zapájať veľmi aktívne do vyučovacieho procesu konverzáciou, motivovať ich rôznymi spôsobmi k otázkam na danú tému, v prípravách na vyučovací proces pútavo hľadať témy a poznatky , ktoré žiakov zaujímajú. Veľký časový priestor venovať audio nahrávkam, dbať

na to aby rozoznávali nielen hudobné štýly , ale už aj niektoré konkrétne diela a ich autorov. O 5. roč. zadávať malé seminárne práce k prebraným témam. Počúvanie hudby: Schopnosť žiakov rozoznávať skladby vokálneho charakteru (ľudský hlas). Oboznámiť žiakov s príslušnými formami : pieseň, zborová tvorba, opera , orátórium, kantáta, opereta a muzikál

Sluchová analýza: Rozpoznať veľkú a malú septimu, zväčšený a zmenšený kvintakord, dominantný septakord. Hudobno - teoretické poznatky: Nadviazať na doteraz nadobudnuté vedomosti a skúsenosti. Motivovať žiakov k samostatnému mysleniu a tvoreniu si názorov na interpretáciu. Zaoberať sa témami stredovekej a renesančnej hudby.

Vysvetliť pojmy: gregoriánsky chorál, homofónia, polyfónia, šansón, kantáta, chorál, scénická kantáta, oratórium, omša, opera, opereta, ária, recitatív, muzikál, monodráma, melodráma, renesancia, barok, a capella, dominantný septakord, modulácia.

Hudobný materiál: Hudobná náuka pre 5. ročník ZUŠ, N. Hrčková – Renesancia G. P. da Palestrina – Missa brevis; C. Jannequin – Spev vtákov; J.S. Bach: Umenie fúgy, Temperovaný klavír C. Orff: Carmina burana A. Dvořák: Rusalka G. Dusík: Modrá ruža L. Bernstein West side story Pavol Hammel, Marián Varga – „Cyrano z predmestia“

4.8.7 Nižšie sekundárne vzdelanie, 2. roč. 2. časť (ISCED 2 B) 6. ročník

Počet hodín týždenne: 1,5 hod.

Ciele: V šiestom ročníku pokračovať v cieľavedomom rozširovaní hudobného obzoru žiakov, využívať ich skúsenosti a vedomosti získané v predchádzajúcich ročníkoch. Vytvárať predpoklady pre prepájanie vedomostí z oblasti teórie hudby a dejín hudby a plne ich prepájať s hudobnou praxou žiakov. Brať do úvahy prudký fyzický a psychický vývoj žiaka. Hudobnými činnosťami usmerňovať emocionálny vzťah k životu i okoliu a rozvíjať aj intelektuálnu stránku osobnosti žiaka, formovať prirodzený rešpekt ku skutočným hodnotám. Podľa možnosti okruh pôsobenia hudby na žiaka rozširovať z predmetu HN na návštevy koncertov, rôznych umeleckých podujatí (divadelné a operné predstavenia, výstavy obrazov, hudobné kvízy a i.). Umožniť tak intenzívnejšie prežívať, chápať, hodnotiť hudbu a tvoriť si o nej vlastné názory. Vychovávať žiakov k hudobnému vkusu, všeobecnému estetickému postoju a kontextovému poznávaniu umenia ako celku.

Témy 6. roč. : symfonický orchester, partitúra , dirigent komorné a nástrojové zoskupenia vokálne a inštrumentálne formy baroka Barok - vznik, vývoj hlavní predstavitelia Klasicizmus - raný klasicizmus viedenský klasicizmus cyklické hudobné formy technické a prednesové označenia hudobné nástroje analýzy a rozbory skladieb

Hudobný materiál : maximálny možný čas venovať počúvaniu hudby výber skladieb a literatúry k horeuvedeným témam

4.8.8 Nižšie sekundárne vzdelanie, 3. roč. 2. časť (ISCED 2 B) 7. ročník

Počet hodín týždenne: 1,5 hod.

Ciele: Uvedený ročník, je ročníkom v ktorom žiaci absolvujú I. stupeň hudobného odboru - hudobná náuka. Štruktúra výučby žiakov a tematické okruhy sú koncipované a vyústia do záverečnej absolventskej skúšky predmetu - hudobná náuka. Žiak musí v priebehu školského roka vypracovať nasledovné písomné a seminárne práce , na základe ktorých môže pristúpiť k záverečnej absolventskej skúške. Absolvent vypracuje: 5 písomných prác na zadané témy (jednotlivé obdobia vývoja DH) Záverečnú seminárnu prácu (téma zvolená žiakom, rozsah a podmienky zadáva pedag.) tému: Môj hudobný nástroj (úvaha) Rozbor dvd ukážok Rozbor audio ukážok Rozbor interpretovaných skl. žiaka Moje stretnutie s hudbou (úvaha) Záverečnú absolventskú skúšku žiak vykoná písomnou formou z harmonicko-teoretických schopností a ústnou skúškou z dejín hudby a všeobecného prehľadu hudobno - náukových pojmov. Rozsah skúšky je zhrnutím učiva celého štúdia HN. V záverečnom ročníku by mali mať žiaci prehľad o jednotlivých hudobných obdobiach, vedieť ich chronologicky zoradiť a charakteristické znaky hudobných slohov. Týmito nadobudnutými znalosťami sa vytvorí predpoklad stať sa aktívnym poslucháčom koncertov, či reprodukovanej hudby. Vlastnými interpretačnými schopnosťami a skúsenosťami sa môžu žiaci zapojiť do hudobného života mimo školy. Veľkou pomocou pri vyučovacom procese je tzv. elektronický kontakt so žiakmi (e mail), pomocou ktorého zasielame žiakovi doplňujúci edukačný materiál, prípadne zadanie prác , čím sa vytvára viac priestoru na počúvanie hudby a rozbor skladieb priam na hodinách hudobnej náuky. Tématické okruhy: 1. Stredoveká a renesančná hudba Barok vznik vývoj a hlavní predstavitelia vokálne a inštrumentálne formy baroak, basso continuo hudobná forma - charakteristika prvky hudobnej reči harmónia (intervaly, zväčšené a zmenšené intervaly aj kvintakordy, dominantný septakord a jeho obraty, harmonická

kadencia) Hudobné úkažky voliť tak , aby sa žiaci zoznámili s interpretačným umením našich a svetových sólistov.

Odporúčané hudobné ukážky: O. di Lasso: Matona mia cara, A. Corelli: Triové sonáty, renesančné tance a piesne A. Corelli: výber z tvorby A. Vivaldi: Štyri ročné obdobia - výber ; sonátová tvorba J. S. Bach: kantáty - výber , Temperovaný klavír; Brandeburské koncerty G. F. Händel: výber z vokálnoinštrumentálnej tvorby ; Vodná hudba Ohňostroj 2. Klasicizmus, raný klasicizmus Viedenský klasicizmus J. Nepomuk Hummel sonátová forma, cyklická sonátová forma symfónia , divertimento, variácie, sláčiková kvarteto artikulačné značky , tempové označenia, technické značky (zmenšený sepakord) odporúčané hudobné ukážky: J. V. Stamic: Symfónia D dur J. Haydn: Symfónia č. 104 D dur J. Nepomuk Hummel: Koncert pre trúbku a orchester Es dur J. Haydn: sláč. kvartetá - výber W. A. Mozart: Symfónia C dur - Jupiterská W. A. Mozart: Requiem (výber) W. A Mozart: Koncert G dur pre flautu a orch. L. van Beethoven: Symfónia č. 5 c mol Osudová L. van Beethoven: Trojkoncert pre husle, violončelo a klavír 3. Romantizmus - raný, novoromantizmus, neskorý romantizmus programová hudba nocturno, etuda, balada, polonéza pieseň, piesňová forma, rondová forma, symfonická báseň symfonický orchester partitúra dirigent hudobné nástroje (harmonizácia ľudových piesní, zopakovanie všetkých druhov stupníc, transpozícia) odporúčané hudobné ukážky: F. Schubert: piesňová tvorba; Symfónia Nedokončená R. Schumann: Detské scény F. Chopin: nocturná, etudy , balady - výber F. M. Bartholdy: Koncert pre husle a orch. e mol - výber F. Liszt: klav. literatúra - výber J. Brahms: Dvojkoncert pre husle a vcl. A. Bruckner: 4. symfónia Es dur Romatická C. Franck: Sonáta A dur pre husle a klavír G. Mahler - ukážka t vorby R. Strauss: Eulenspieglove šibalstvá 4. Národné školy - česká hudba, ruská hudba, slovenská hudba a ďalšie impresionizmus; expresionizmus národné tanečné formy hudobné nástroje nástrojové a zborové zoskupenia prednesové a výrazové značky odporúčané hudobné ukážky: B. Smetana: Má vlast A. Dvořák: Symfónia č. 9 Novosvetská A. Dvořák: Klavírne kvinteto A dur M. Musorgskij: Obrázky z výstavy N. Rimskij Korsakov: Šeherezáda P. I. Čajkovskij: výber z tvorby E. H. Grieg: Klavírny koncert a mol C. Debussy: Plachetnice C. Debussy: More M. Ravel: Španielska rapsódia A. Bruckner: 4. symfónia Es dur Romatická C. Franck: Sonáta A dur pre husle a klavír hudba prelomu storočí: S. Rachmaninov: Prelúdium cis mol J. Sibelius: 2. symfónia D dur 5. Hudba 20. stor. - smery neofolklorizmus, neoklasicizmus, parížska šestka Slovenská hudba 20. stor. Jazzová hudba Atonálna hudba a dodekafónia Rock, pop vznik a vývoj opery (prehľad a doplnenie nadobudnutých poznatkov) prierez vývojom dejín hudby (zhrnutie poznatkov) balet, rapsódia hudobné zoskupenia a poprední

slovenskí interpreti hudobné podujatia organizované na Slovensku odporúčané hudobné ukážky: B. Bartók: Koncert pre orch. D. Šostakovič: Koncert pre vl. a orch. Es dur S. Prokofiev: Rómeo a Júlia I. Stravinskij: Svätenie jari B. Martinů: Sonata pre flautu a klavír P. Hindemith: Maliar Mathis A. Schönberg: Komorná symfónia op.9 G. Gershwin: Rhapsody in blue E. Suchoň: výber z tvorby L. Burlas: Planctus V. Kubička: výber z tvorby I. Zeljenka: Musica slovacca výber z opernej tvorby: G. Verdi, A. Dvořák, G. Bizet, g. Puccini, W. A. Mozart, P. Čajkovskij, B. Smetana, L. Janáček, E. Suchoň, J. Cikker odporúčané publikácie: Hudobná náuka 7. ročník, N. Hrčková: Dejiny hudby M. Bukofzer: Hudba v období baroka B. Dlháňová: Malá kniha o hudbe L. Zenkl: ABC hudebních forem S. Jelínek: Základní hud. pojmy v otázkach a odpovědích J. Bukovinská: Malá encyklopédia hudby (1.- 5.) O. Angeli: Prvé stretnutie s hudbou životopisné dvd dokumenty: A. Vivaldi, G. Händel, L. van Beethoven, F. Chopin, P. I. Čajkovskij, G. Verdi , E. Suchoň

5 LITERÁRNO-DRAMATICKÝ ODBOR

Absolvent literárno-dramatického odboru získava základné umelecké vzdelanie v oblasti dramatického umenia. V oblasti slovesnosti vie písomne spracovať zážitky, vyznačuje sa originalitou vo vyjadrovaní sa, vie pripraviť jednoduchý scenár, vie konferovať koncert alebo iné umelecké predstavenie. Zostaví písomný dialóg, využíva asociácie predstáv, metafory a prirovnania. V prednese vie správne artikulovať, pozná ortoepickú normu, techniku reči a hlasu, znaky poézie a prózy, používa zástupnú reč a dialóg, je oboznámený so súčasnou detskou literatúrou a mládežníckymi dramatickými hrami, pozná kvalitné divadelné predstavenie a film. V rámci absolventského predstavenia a absolventskej práce zvládne partnerský kontakt v etude, prácu s reálnym, zástupným a imaginárnym predmetom, vie sa uplatniť v kolektívnej improvizácii, vyjadriť vlastný námet, kontakt a vzťah k priestoru, pohybovú improvizáciu na hudobný námet. Vie viesť dialóg pri zachovaní dramatického tvaru, fixovať tvar a spracovať zmyslové vnemy ako inšpiráciu pre improvizáciu. Celkovo tak splní cieľ spočívajúci vo vhodne volených témach a úlohách, ktoré umožnia absolventovi vedome sa vyjadriť v dramatickom a slovesnom prejave a kultivovane zvládnuť svoju úlohu v absolventskej práci a predstavení.